

SVENSK INSEKTFAUNA.

10.

TIONDE ORDNINGEN.

FJÄRILAR. LEPIDOPTERA.

II. Småfjärilar. Microlepidoptera.

Sedan gammalt har man, huvudsakligen av praktiska skäl, från de övriga fjärilarna avskilt åtskilliga familjer, omfattande mestadels smärre eller mycket små och därför av samlare oftast förbisedda arter och sammanfört dem under ovanstående benämning.

Mikrolepidoptererna utgöra icke någon systematisk enhet, och åtskilliga av de s. k. storfjärilarna (makrolepidoptererna) äro mera släkt med småfjärilsgrupper än vissa av dessa senare inbördes. Det omfång man vill giva gruppen, är därför inom vissa gränser skäligen godtyckligt. För »Svensk insektfauna» har det syntts lämpligt att låta gruppen omfatta de familjer, som icke blivit behandlade i AURIVILLIUS' »Nordens fjärilar», d. v. s. de på svenska kallade *mott-, vecklare-, mal- och käkfjärilarna*.

Någon för alla småfjärilar gemensam karakteristik kan av ovannämnda skäl ej givas. I det stora flertalet fall är redan den ringa storleken ett tillräckligt kännetecken. Denna kan dock variera inom rätt vida gränser, från en vingbredd av 3 å 4 mm. hos vissa malfjärilar till, i sällsynta fall bland mottfjärilarna, över 40 mm. Till småfjärilarna höra emellertid alla former med fjäderlikt kluvna vingar likasom alla

med mycket ofullständigt ribbsystem eller mycket smala vingar eller långa vingfransar. Hit höra vidare sådana fjärilar, som i bakvingarna ha alla tre analribborna utbildade, och i vilkas framvingar blott en analribba är fullständigt utbildad, ävenså arter med utvecklade käkpalper. (Glasvingefjärilarna, *Aegeriidae*, och säckfjärilarna, *Psychidae*, som i framv. ha 1 och i bakv. 3 analribbor, avvika från här upptagna grupper antingen — de förstnämnda — genom delvis genomskinligt glasklara vingar, eller — de senare — genom rudimentära palper.)

Svårigheten med småfjärilarnas bestämning ligger huvudsakligen däri, att en undersökning av vingarnas ribbförgrening oftast är nödvändig. Man kan därvid lägga vingen på ett s. k. objektglas och med en pensel försiktigt avborsta fjällen; enklare är dock vanligen att drypa en droppe xylol på den torra, avtagna, på objektglaset lagda vingen, då den blir så genomskinlig, att ribborna synas, varefter man, om man önskar bevara den, kan drypa en droppe i xylol löst kanadabalsam på densamma och täcka den med ett tunt s. k. täckglas. Har man ont om exemplar, kan man utan att avtaga vingen göra den genomskinlig med en droppe xylol och undersöka ribbförloppet, innan xylolen hinner avdunsta.

I det följande användes det SPULER'ska beteckningsättet, enligt vilket huvudribborna, framifrån räknat, betecknas med romerska siffror, I—V (de båda sista analribborna med α och β), medan deras i vingkanten utlöpande grenar utmärkas med arabiska siffror, fogade såsom index till de romerska. För jämförelses skull meddelas i nedanstående redogörelse för ribbförloppet inom parentes den numrering av ribborna (HERRICH-SCHÄFFER's metod), som använts i de flesta äldre handböcker över fjärilar.

Ribban I (framv. 12, bakv. 8) *Subcosta* löper från vingroten strax innanför vingens framkant och utmynnar i densamma. II (framv. 11—7, bakv. 7) *Radius*, även kallad främre mittribban, går bakom den föregående från vingroten och bildar till en början främre gränsen för det s. k. diskfältet; i framv. upplöser den sig i högst 5 grenar (II₁—II₅), som gå till framkanten, framhörnet eller främre delen av utkanten

i bakv. är ribban enkel. III (6—4) *Media* utgår likaledes i en del fall från vingroten och delar då diskfältet på längden men är vanligtvis inom diskfältet rudimentär, den bildar genom förgrening diskfältets avslutning utåt, diskvärribban, och utmynnar i vingens utkant med 3 grenar, av vilka III₁ utgår nära diskfältets framhorn, III₃ nära bakhörnet och III₂ dem emellan. IV (3, 2) *Cubitus*, även kallad bakre mittribban, utgår från roten och bildar diskfältets bakre gräns; den klyver sig i tvenne grenar, av vilka IV₁ utgår nära diskfältets bakhörn och IV₂ från dess bakre kant. V, α och β (I c, I b, I a) äro *analribborna*; de utgå från roten, äro (utåt) ogrenade och mynna i vingens bakkant.

I åtskilliga fall kunna någon eller några av dessa ribbor eller ribbgrenar saknas eller vara rudimentära eller vara mer eller mindre förenade eller sammansmälta med varandra; i några fall är bakvingarnas ribbförgrening lika med framvingarnas.

Alla sådana uttryck som fram-, ut- och bakkant, framom och bakom, utanför och innanför referera sig till den *utspända* vingen, likasom måttet på vingbredden (vbr.) syftar på avståndet mellan framvingarnas spetsar, om de äro utspända, så att vingens bakkant bildar rät vinkel med kroppen. I några fall, t. ex. pterophoriderna (vilkas framvingar gärna spännas något framåtriktade, för att bakvingarna skola kunna fullt utvecklas), har i stället för vingbredden angivits framvingens längd (fvl.).

Utom vingarnas ribbförlopp, form, färg och teckning äro de för bestämningen viktigaste organen antennerna, sugröret och palperna. *Antennerna* äro hos småfjärilarna vanligen enkla, d. v. s. nakna eller på sin höjd håriga, cilierade; stundom äro de sågade eller kamformiga. Deras innersta leder äro ej sällan karakteristiskt utbildade, uppsvällda, utbredda, plattade eller krökta eller försedda med tandlika eller kamlika utskott och fjällbildningar. *Sugröret*, som är bildat av de på insidan rännformiga, till ett rör sammanfogade underkäkarna (maxillerna), kan vara väl utbildat och då spiralformigt hoprullat eller rudimentärt eller saknas. Endast hos en grupp äro överkäkarna (mandiblerna) utbildade. Palperna äro av två slag, de nästan alltid väl utbildade *underläppspalperna*

(i det följande blott benämnda *palper*), som äro treledade och antingen bågformigt uppåtböjda eller framåtsträckta eller hängande, samt *underkäkspalperna* (i det följande benämnda *bipalper*), som äro av växlande storlek och form och ofta saknas.

Larverna ha oftast utom de 3 bröstfötparen 5 par bukfötter, som vanligen äro utbildade som *kransfötter*, d. v. s. i spetsen försedda med en sluten krans utåtriktade hakar, i en del fall, hos fritt levande larver, såsom *gräpfötter*, d. v. s. i spetsen kluvna och med en halvkrans av inåtriktade hakar blott på yttre fliken. Hos åtskilliga malfjärilar, särskilt mine-rare, äro fötterna starkt reducerade till antal och storlek.

Översikt av familjegrupperna.

I. Ribban II i bakv. enkel. Vinghinnan (med få undantag) utan mikroskopiskt små kitintaggar.

A. Avståndet mellan III_1 och III_2 i framv. vid utgången ur diskfältet större än mellan dessa och de närmaste ribborna. Diskfältet i framv. beläget närmare fram- än bakkanten. α i fram- och bakv. med enkel rot. I i bakv. vid diskfältets slut starkt närmad intill II eller ett stycke sammansmält med denna. Bipalper finnas (vanl.). Framv. avlångt trekantiga, bakv. stora, breda med jämförelsevis korta fransar. — Eller också äro vingarna fjäderlikt kluvna.

1. *Mottfjärilar. Pyralidina.*

B. Vingar hela. III_1 och III_2 i framv. vanl. ej längre skilda från varandra än från de närmaste ribborna; diskfältet beläget ungefär i vingens mitt. I bakv. är I ej vid diskfältets slut starkt närmad intill eller sammansmält med II. — Eller också är ribbförloppet ofullständigt och vingarna mycket smala.

1. Framv. trapetsoidiska eller avlångt trekantiga med rät eller svagt buktig utkant och fullständig ribbförgrening; ribban V dock på sin höjd i vingkanten tydlig. Bakv. breda med korta fransar och α med utbredd, skenbart kluden rot. I några få fall äro

framv. smala och spetsiga men i så fall är α i framv. (genom sammansmältning med β) från roten ända till mitten kluven. Antenner kortare än framv. Palper starka, aldrig hängande; ändleden kort. Bipalper saknas. 2. *Vecklarefjärilar. Tortricina.*

2. Vingar sällan breda men i så fall med väl utbildad V i framv. Framv. vanl. smala och spetsiga med utkanten utan eller nästan utan bakhörn jämnt övergående i bakkanten. Även bakv. oftast smala. Ribbförgrening ofta ofullständig. Vingfransar, särskilt på bakv. ofta mycket långa. Antenner stund. längre än vingarna. Palper i regel svaga, stund. hängande; om de äro uppåtböjda, är ändleden vanl. väl utvecklad. Bipalper finnas eller saknas.

3. *Malfjärilar. Tineina.*

- II. Bakv. med ribbförgrening som framv. (II med 4—5 grenar). Framv. utan bakhörn. Vinghinnan med (mikroskopiska) kitintaggar. 4. *Käkfjärilar. Micropterygina.*

Litteratur.

H. v. HEINEMANN. Die Schmetterlinge Deutschlands und der Schweiz. II: 1, 2. Braunschweig 1863 o. 1870.

P. C. T. SNELLEN. De Vlinders van Nederland. Microlepidoptera. Leiden 1882.

E. MEYRICK. A Handbook of British Lepidoptera. London 1895.

A. SPULER. Die sogenannten Kleinschmetterlinge Europas. Stuttgart 1913.

L. SORHAGEN. Die Kleinschmetterlinge der Mark Brandenburg. Berlin 1886. — Innehåller ej artbeskrivningar men talrika och utförliga uppgifter om larvernas levnadssätt.

FÖRSTA FAMILJGRUPPEN.

MOTTFJÄRILAR. PYRALIDINA.

AV

EINAR WAHLGREN.

De till denna grupp med rätt eller orätt sammanförda familjerna äro varandra så olika, och deras hos oss förekommande representanter ha så föga gemensamt med varandra, att deras allmänna byggnad nedan behandlas var för sig.

Översikt av familjerna.

- I. Vingar hela. 1. *Mott. Pyralididæ.*
- II. Vingar delade.
  - A. Framv. kluvna i 2, bakv. i 3 flikar.
2. *Fjädermott. Pterophoridæ.*
  - B. Framv. och bakv. vardera kluvna i 6 flikar.
3. *Mångflikiga fjädermott. Orneodidæ.*

1. Fam. **Mott. Pyralididæ.**

Fjärilar av 12—45 mm. vingbredd. Antenner trådformiga, hos ♂ starkare cilierade, sällan tandade. Palper av växlande form, ofta starka, framåtriktade eller uppåtböjda. Bipalper i regel väl utbildade. Sugrör vanl. väl utvecklat,

spiralrullat; i några fall förkrympt. Punktögon finnas vanligen. Kroppsform i regel smärt. Ben smala, långa.

Framv. i regel avlångt trekantiga, stundom mera utdragna, någon gång spetsiga. Ribbförgrening (fig. 1) fullständig utom att V saknas och β är svagt utvecklad. II_3 och II_4 nästan alltid med gemensamt skaft. Bakv. äro brett trekantiga eller rundade med fullständig ribbförgrening och alla 3 analribborna utbildade; III_1 och III_2 brett åtskilda. Hållhake finnes.

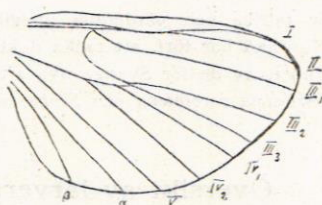
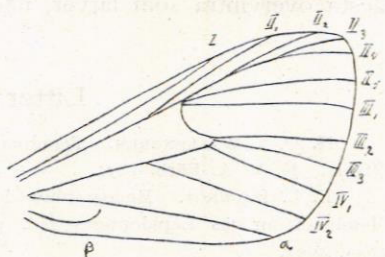

Fig. 1. Ribbförgrening hos
Eurhypara urticae.

Framvingarnas teckning överensstämmer närmast med nattflynas, ehuru den oftast är otydligare. Innanför mitten finnes således i regel en *inre tvärlinje* och utanför mitten en *yttre tvärlinje*, var- till kan komma en vanl. mera obestämd *våglinje* i närheten av utkanten. Fältet innanför inre tvärlinjen är *rotfältet* och mellan denna och yttre tvärlinjen *mittfältet*. I stället för den hos nattflyna på diskfältets tvärribba belägna *njurfläcken* stå hos pyralididerna på samma ställe vanl. 2, stundom sammansmälta, mörka punkter. Längre in i diskfältet finnes stundom likasom hos nattflyna en *ringfläck* (t. ex. hos *Scoparia*) och där bakom antydan till en *tappfläck*. Bakvingarna äro oftast utan teckningar, i regel vit- eller gråaktiga, på sin höjd med 1—2 tvärlinjer eller dessutom med mörk diskfläck.

Larverna äro långsträckta, svagt håriga med små vårtor och hornartad nacksköld, någon gång hos de i vatten levande försedda med trakégälar. De ha fullständigt antal (5 par) bukfötter, kransfötter. I regel leva de i spunna rör på värdväxterna eller oftare i jorden kring deras rötter, stundom leva de av animalisk föda, någon gång i vattnet; se vidare efterföljande översikt.

Pupporna ha 9.—11. lederna fria. De vila vanl. på eller i jorden i gles silkesvävnad.

Fjärilarna vila om dagen med plattlagda eller takformigt slutna vingar och äro vanl. i rörelse först om natten. De flesta övervintra som larver, några i puppstadiet.

Litteratur.

H. D. J. WALLENGREN. Skandinavien's Pyralider och Choreutider. — Öfvers. K. V. A. Förh. 1871.

E. L. RAGONOT. Monographie des Phycitinæ et des Gallerinæ. — Memoires sur les Lepidoptères red. par N. M. ROMANOFF, VII o. VIII, 1893, 1901.

För talrika och värdefulla uppgifter rörande pyralidernas utbredning i Norrland har förf. att tacka doktor L. TRAFVENFELT, som även meddelat fynden av de för Sverige nya arterna *Crambus biarmicus*, *C. heringiellus*, *Metriostola vacciniella* och *Scoparia alpina*.

Översikt av larvernas levnadssätt.

(Nedanstående översikt är sammanställd efter utländska — mellan-europeiska och engelska — källor, framförallt efter SORHAGEN's förut omnämnda arbete.)

- I. Larverna leva av animalisk näring.
  - A. Av fett, läder, filt m. m., möjl. larver: *Aglossa*, *Ephestia elutella*.
  - B. Av vax (honung och bibröd).
    1. I bikupor: *Achroea*, *Galleria*.
    2. I humle- och getingbon: *Aphomia*.
- II. Larverna leva av viktualier, bröd, sydfruktar o. d.: *Ephestia*, *Pyralis*.
- III. Larverna leva av torra blad, halm, döda växtdelar: *Aglossa*, *Ephestia elutella*, *Herculia*, *Hypsopygia*, *Stenia*.
- IV. Larverna leva av levande växter.
  - A. På vattenväxter eller i deras stammar:

Arundo: *Cataclysta*, *Chilo*, *Schoenobius forficellus*, *S. gigantellus*,
Callitriche: *Nymphula nymphæata*, *Paraponyx*, *Carex*: *Dona-
 caula*, *Schoenobius forficellus*, *Ceratophyllum*: *Paraponyx*, *Glyce-
 ria*: *Chilo*, *Schoenobius forficellus*, *Hydrocharis*: *Nymph. nym-
 phæata*, *Paraponyx*, *Lemna*: *Cataclysta*, *Nymph. nymphæata*, *Para-
 ponyx*, *Nuphar* o. *Nymphæa*: *Cataclysta*, *Nymph. nymphæata*,
Potamogeton: *Acentropus*, *Nymph. nymphæata*, *Paraponyx*, *Scir-
 pus*: *Cataclysta*, *Sparganium*: *Cataclysta*, *Nymph. nymphæata* o.
stagnata, *Stratiotes*: *Paraponyx*, *Typha*: *Cataclysta*.

B. På landväxter.

1. Under mossor och lavar: *Crambus*-arter, *Platytes cerussellus*, *Scoparia*.
2. Under eller på gräs: *Anerastia*, *Crambus*-arter, ? *Diasemia*, *Evergestis straminealis* (kärrgräs), *Platytes alpinellus*, *Pyrausta nubilalis* (majs), *Salebria semirubella*.
3. Kring rötterna av eller på örter (eller dvärgbuskar):
Actæa: *Pionea olivialis*, **Althea:** *Homoeosoma nimbellum*, **Anchusa:** *Cynæda*, **Anthemis:** *Homoeos. nimbellum*, **Arctium:** *Myelois cribrella*, *Pionea ferrugalis*, **Artemisia:** ? *Hypochalcia ahenella*, *Nomophila*, *Nyctegretis*, *Phlyctænodes sticticalis*, *Pionea elutalis*, *Pyrausta ærealis*, *P. nubilalis*, **Aster** (odl.): *Homoeosoma nimbellum*, *Pionea ferrugalis*, *Pyrausta terrealis*, **Atriplex:** *Phlyctænodes verticalis*, *Syllepta*, **Beta** (socker-): *Phlyctænodes sticticalis*, **Calluna:** *Selagia argyrella*, ? *S. spadicella*, **Campanula:** ? *Crambus margaritellus*, *Pionea nebulalis*, **Cannabis:** *Pyrausta nubilalis*, **Carduus:** *Homoeosoma*-arterna, *Myelois cribrella*, *Phlyctænodes verticalis*, **Carlina:** *Homoeosoma nimbellum*, **Centaurea:** *Psammotis hyalinæalis*, **Chenopodium:** *Homoeosoma sinuellum*, *Syllepta*, **Cirsium:** *Homoeosoma binævellum*, *H. nebulellum*, *Myelois cribrella*, *Phlyctænodes verticalis*, *Pionea ferrugalis*, *P. lutealis*, **Convolvulus:** *Eurrhypara*, *Pyrausta sambucalis*, **Cruciferae:** *Evergestis extimalis*, *E. straminealis*, *Mesographe forficatis*, **Cynara:** *Pionea ferrugalis*, **Echium:** *Cynæda*, *Myelois cribrella*, **Epilobium:** *Cledeobia*, **Eupatorium:** *Perinephele*, *Pionea ferrugalis*, **Fragaria** (odl.): *Pionea ferrugalis*, **Galeobdolon:** *Pionea olivialis*, **Galium:** *Pyrausta flavalis*, **Genista:** *Nyctegretis*, **Geum:** *Pionea olivialis*, *P. prunalis*, **Globularia:** *Ancylosis*, *Pempelia subornatella*, **Gnaphalium:** *Nyctegretis*, *Pyrausta ærealis*, *P. cespitalis*, **Helianthemum:** *Cledeobia*, *Hypochalcia*, **Helianthus:** *Pyrausta sambucalis*, **Helichrysum:** *Pyrausta ærealis*, *P. porphyralis*, **Hieracium:** *Homoeosoma nimbellum*, **Humulus:** *Pionea olivialis*, *Pyrausta nubilalis*, *Syllepta*, **Inula:** *Pyrausta albofascialis*, **Jasione:** *Homoeosoma nimbellum*, **Lathyrus:** *Pyrausta fuscalis*, **Lotus:** *Cledeobia*, *Salebria semirubella*, **Linosyris:** *Homoeosoma nebulellum*, *H. nimbellum*, **Lychnis:** *Pionea olivialis*, **Marubium:** *Eurrhypara*, **Medicago:** *Salebria semirubella*, **Mentha:** ? *Heliothela*, *Psammotis pulveralis*, *Pyrausta aurata*, *P. porphyralis*, *P. purpuralis*, **Mercurialis:** *Pionea olivialis*, **Myosotis:** *Pionea olivialis*, **Nepeta:** *Pyrausta aurata*, *P. purpuralis*, **Nicotiana:** *Phlyctænodes sticticalis*, **Onopordon:** *Myelois cribrella*, **Origanum:** *Microstege pandalis*, *Pyrausta aurata*, *P. nigrata*, *P. porphyralis*, **Parietaria:** *Pionea stachydalis*, **Petasites:** *Pionea olivialis*, **Plantago:** *Homoeosoma sinuellum*, *Pionea lutealis*, *Pyrausta cespitalis*, *P. purpuralis*, **Polygala:** *Salebria palumbella*, **Polygonum:** *Nomophila*, *Pyrausta fuscalis*, **Pyrola:** *Pionea prunalis*, **Ranunculus:** *Pionea lutealis*, **Rheum:** *Eurrhypara*,

Rhinanthus: *Pyrausta fuscalis*, *Rumex*: *Mesographe forficalis*, *Pionea olivialis*, *Salvia*: ?*Heliothela*, *Pyrausta cespitalis*, *P. cingulata*, *P. falcatalis*, *P. nigrata*, *P. sanguinalis*, *Scrophularia*: ?*Pionea verbascalis*, *Pyrausta aërealis*, *Sedum*: *Nyctegretis*, *Senecio*: *Homoeosoma nimbellum*, *Perinephele*, *Pyrausta terrealis*, *Solidago*: *Homoeosoma nimbellum*, *Microstege pandalis*, *Pyrausta funebris*, *P. fuscalis*, *P. terrealis*, *Stachys*: *Perinephele*, *Pionea ferrugalis*, *P. olivialis*, *P. prunalis*, *P. stachydalis*, *Pyrausta porphyralis*, *Tanacetum*: *Homoeosoma nebulellum*, *Thalictrum*: *Pyrausta aërealis*, *Thymus*: ?*Ancylosis*, *Pempelia-arterna*, *Pyrausta aurata*, *P. cingulata*, *P. nigrata*, *P. porphyralis*, *P. sanguinalis*, *Trifolium*: *Phlyctænodes sticticalis*, *Salebria semirubella*, *Tussilago*: *Pionea lutealis*, *P. olivialis*, ?*Pyrausta sambucalis*, *Umbellifere*: *Evergestis extimalis*, *Perinephele*, *Phlyctænodes palealis*, *Pionea elutalis*, *P. prunalis*, *Urtica*: *Eurrhypara*, *Pionea olivialis*, *P. prunalis*, *Pyrausta flavalis*, *P. fuscalis*, *P. hyalinialis*, *Syllepta*, *Vaccinium*: *Pionea prunalis*, *Pyrausta hamalis*, *Salebria fusca*, *Verbascum*: *Pionea verbascalis*, *Veronica*: *Pionea olivialis*, *P. prunalis*.

4. På träd och buskar:

Alnus: *Cryptoblabes*, *Betula*: *Microstege pandalis*, *Pionea prunalis*, *Salebria betulæ*, *S. fusca*, *Trachonitis*, *Corylus*: *Pionea prunalis*, *Cratægus*: *Rhodophæa advenella*, *R. marmorea*, *Evoonymus*: *Trachonitis*, *Fraxinus*: *Euzophera*, *Pyrausta sambucalis*, *Ligustrum*: *Pyrausta sambucalis*, *Lonicera*: *Pionea olivialis*, *Picea*: *Dioryctria abietella* och *schütziella*, *Hyphantidium*, *Pinus*: *Dioryctria splendidella* och *abietella*, *Populus*: *Hypochoalicia*, *Nephopteryx hostilis*, *N. rhenella*, *Prunus*: *Pionea prunalis*, *Rhodophæa advenella*, *R. marmorea*, *Trachonitis*, *Pyrus*: *Phycita*, *Pionea prunalis*, *Rhodophæa advenella*, *Quercus*: *Acrobasis-arterna*, *Cryptoblabes*, *Nephopteryx similella*, *Phycita*, *Pionea prunalis*, *Ribes*: *Eurrhypara*, *Pionea ferrugalis*, *P. olivialis*, *P. prunalis*, *Syllepta*, *Zophodia*, *Rosa*: *Pionea prunalis*, *Rubus*: *Pionea lutealis*, *P. olivialis*, *P. prunalis*, ?*Pyrausta fuscalis*, *P. sambucalis*, *Salix*: *Nephopteryx rhenella*, *Salebria fusca*, *S. adelphella*, *Sambucus*: *Pionea olivialis*, *Pyrausta sambucalis*, *Sorbus*: *Pionea prunalis*, *Rhodophæa advenella*, *Syringa*: *Pyrausta sambucalis*, *Tilia*: *Pionea prunalis*, *Viburnum*: *Pyrausta sambucalis*.

Översikt av underfamiljerna.

I. IV i bakvingen på översidan med en hårfrans.

A. II₅ finnes i framvingen.

1. Käkpalper tilltryckt fjälliga. Kroppen robust.

1. *Galleriinae*.

2. Käkpalper brett 3-kantigt fjälliga. Kroppen smärt.
2. *Crambinae*.
- B. II_5 saknas i framvingen.
1. Sugrör saknas. 4. *Anerastiinae*.
2. Sugrör finns. 5. *Phycitinae*.
- II. Bakvingar på översidan utan hårfrans.
- A. Sugrör saknas. 3. *Schoenobiinae*.
- B. Sugrör finns (und. *Aglossa*).
1. II_5 i framvingen på gemensamt skaft med II_3 och II_4 . 6. *Pyralidinae*.
2. II_5 i framvingen utgår fri ur diskfältet.
- a. II_2 i framvingen på gemensamt skaft med II_3 och II_4 . 7. *Hydrocampinae*.
- b. II_2 i framvingen utgår fri ur diskfältet.
- α. Framvingen med uppstående fjäll i diskfältet. 8. *Scopariinae*.
- β. Framvingen utan uppstående fjäll i diskfältet. 9. *Pyraustinae*.

I. Underfam. *Galleriinae*.

Större arter (vbr. 16—36 mm.) med enkla antenner och vanl. väl utvecklat men kort sugrör. Palper hos ♂ förkrympta, hos ♀ framsträckta. Bipalper trådformiga.

Larverna äro svagt håriga, nästan färglösa och leva av vax i bi-, geting- eller humlebon. Fjärilarna flyga om natten.

Släktöversikt.

- I. Framvingens utkant ej insvängd.
- A. Ansikte glattfjälligt. Framvinge smal med avrundad spets. 1. *Achroea*.
- B. Ansikte utspärrat fjälligt. Framvinge utåt bredare med tydlig spets. 2. *Aphomia*.
- II. Framvingens utkant tydligt insvängd. 3. *Galleria*.

I. Slkt. *Achroea* Hb.

I framvingen saknas II_2 ; III_2 och III_3 ha gemensamt skaft. Bakvingen har skarp spets; III_2 saknas.

A. grisella F. *Mindre vaxmottet*. Huvud och kragult. Framvingar grå med fettglans, utan teckningar. Bakvingar ljusgrå. Vingbr. 16—25 mm. — Sk. (7,8).

Larven, som är ljusgrå med rödaktigt huvud och genomlysande mörkt ryggkärl, lever från höst till vår i bikupor, där den inspunnen i en lös oregelbunden vävnad förtär vax och bibröd.

2. Slkt. *Aphomia* Hb.

Framvingar hos ♂ nära roten intill framkanten med en blåsläk upphöjning; diskfältet är hos ♂ mycket stort, och III₂ och III₃ saknas. Hos ♀ stå dessa ribbor mycket nära varandra. Bakvingar med mindre skarp spets än hos föreg., III₂ saknas.

1. *A. sociella* L. *Humlemottet*. Tav. I, fig. 1. Huvud och mellankropp vita (♂) eller gråröda (♀). Framvingar hos ♂ vita, vid framkanten och i yttre hälften gulbruna, hos ♀ rödaktigt brungrå med mörk diskfläck, hos båda med 2 rödbruna tandade tvärstrimmor (hos ♀ stund. otydliga). Bakvingar gråaktiga. Vbr. ♂ 24—32, ♀ 30—36 mm. — Sk.—Ang. (6—8); allm.

Larven, som är gulgrå med rött huvud, brun nack- och analsköld och mörka punktvråtor, lever sällskapligt höst—vår i humle- och getingbon.

3. Slkt. *Galleria* F.

Framvingar som hos de föreg. jämbreda med starkare (♂) eller svagare (♀) insvängd utkant; III₂ och III₃ finnas även hos ♂. I bakvingarna ha III₂ och III₃ gemensamt skaft.

1. *G. mellonella* L. *Vaxmottet*. Tav. I, fig. 2. Huvud och mellankropp grågula. Framvingar askgrå, i främre delen gul- eller violettbruna, i bakre delen brunröda—svartbruna. Bakvingar gulvita—mörkgrå. Vbr. 30—35 mm. — Sk.—Uppl. (6—8); allm.; lär tidigast vara införd med bin från Tyskland år 1700.

Larven är vit—smutsgrå med huvud och nacksköld rödbruna. Larverna leva sällskapligt i bikupornas vaxkakor i en tät silkesvävnad, tätt genomdragen av raka gångar; larven övervintrar.

2. Underfam. *Crambinae*.

Arter av 12—40 mm. vingbredd med vanl. enkla antenner och hos båda könen långt framskjutande palper. Framvingarna äro smala, långsträckta, bakvingarna breda.

De smala, svagt håriga larverna leva i silkesklädda gångar kring gräs. rötter och bland mossa och inspinna sig vid förpupningen i en kokong. Larverna övervintra. Fjärilarna flyga i skymningen och vila om dagen med nedåtvänt huvud och vingarna rullade kring bakkroppen på gräs och strån.

Släktöversikt.

I. Mindre arter (vbr. högst 30 mm.).

A. II₅ och II₄ i framv. med gemensamt skaft. I bakv. finnes III₂. 4. *Crambus*.

B. II₅ i framv. fri. I bakv. saknas III₂. 5. *Platytes*.

II. Större art (vbr. 30—40 mm.). II₅ i framv. fri. 6. *Chilo*.

4. Slkt. *Crambus* F.

Arter av 16—34 mm. vingbredd med hos ♂ cilierade eller svagt sågade antenner. Sugrör täml. långt, spiralrullat. Palper långa, från sidorna hoptryckta. ♀ stund. mindre än ♂ och med smalare, spetsigare vingar. I framv. II₅ gemensamt skaftad med II₄ (och II₃). I bakv. III₂ och III₃ i regel med gemensamt skaft.

Larver med stort och brett glänsande huvud och stund. dylik nacksköld och täml. långhåriga punktvårtor.

Artöversikt.

I. Framv:s utkant utan någon inskärning vid III₁; utkantfransarnas rotlinje, om sådan finnes, ej vid vingspetsen starkare än baktill.

A. Framv. starkt glänsande vita eller ljust gulaktiga utan tvärstrimmor.

1. Framv. något gulaktiga; utkanten svagt böjd, täml. sned; palper knappt av mellankroppens längd. 6. *C. lithargyrellus*.

2. Framv. glänsande vita, stund. gråstrimmiga; utkanten starkt böjd, föga sned; palper betydligt längre än mellankroppen.

10. *C. perlellus*.

B. Framv. matta eller obetydligt glänsande. Grundfärg vanl. mörkare.

1. Framv. med ett vitt eller silverfärgat, väl begränsat längsband, som genom tvärlinjer är uppdelat i 2—3 fläckar.

- a. Längsbandet delat i 2 fläckar.
- α. Utanför längsbandet en ljus tvärlinje, som åtm. är antydd i framkanten; fransar grå.
- *. Tvärlinjen blekgul och blott fram till tydlig. 15. *C. pinellus*.
- ***. Tvärlinjen vit och ända till bakkanten tydlig.* 16. *C. mytillellus*.
- β. Sådant ljus tvärlinje saknas; fransar vita. 14. *C. conchellus*.
- b. Längsbandet delat i 3 fläckar, av vilka den yttersta har form av en tvärlinje. 17. *C. mytillellus*.
2. Framv. utan sådant delat längsband.
- a. Framvingarnas fransar starkt metallglänsande utan mörka eller ljusa fläckar; framv. alltid utan skarpt begränsat vitt längsband.
- α. Framv. med 1—2 mörka tvärlinjer.
- *. Framv. med en vinkelböjd, inåt brunbegränsad tvärlinje nära utkanten (samt ett snett, blyfärgat tvärstreck vid spetsen). 24. *C. hortuellus*.
- ***. Framv. med 2 mörka tvärstrimmor.*
- §. Vingbr. 15—16 mm. 22. *C. biarmicus*.
- §§. Vingbr. över 20 mm.
- ‡. Framv. med spridda, grova, brunsvarta fjäll; inre tvärlinjen bred, rak, den yttre bruten. 23. *C. chrysonuchellus*.
- ††. Framv. utan sådana fjäll. Tvärlinjer annorlunda.
- ×. Framv:s grundfärg ockragul; tvärlinjer ej brutna; obestämda, ej näende framkanten. 2. *C. inquinatellus*.
- ××. Grundfärg grå; tvärlinjer starkt brutna, den yttre tydlig till framkanten. 3. *C. geniculeus*.
- β. Framv. utan mörk tvärlinje. 25. *C. culmellus*.
- b. Framv:s fransar ej eller svagt metalliska (und. *fulgidellus* och *margaritellus*, som dock ha tydligt vitt längsband), ej starkare glänsande än ytan, stund. med ljusa eller mörka fläckar; framv. stund. med ljust längsband.
- α. Framv. med en yttre, fint tandad, ljus tvärlinje; utan ljust längsband; fransar med ljusa fläckar.
- *. Framv. askgrå, vid utkanten brett gulröda. 20. *C. truncatellus*.
- ***. Framv. svartbruna med vita fläckar och tvärlinjer.* 21. *C. maculalis*.
- β. Framv. utan sådan tvärlinje.
- *. Framv. i yttre 3:djedelen med en dubbel, mycket starkt mot utkanten bågböjd tvärlinje; från roten till mitten ett mer eller mindre tydligt vitt längsband. Fransar med ljusa fläckar; franslinjen vågig.
- §. Längsbandet mycket otydligt likasom den i mitten av brutna tvärlinjen. 18. *C. verellus*.

§§. Det vita längsbandet tydligt; likaså tvärinjen.

19. *C. falsellus*.

** Framv. utan sådan tvärinje; i annat fall utan ljusfläckiga fransar.

§. Fransar med vita fläckar.

†. Framv. med skarpt begränsat, vitt längsband.

11. *C. fulgidellus*.

††. Framv. utan sådant längsband. 1. *C. fascinelinus*.

§§. Fransar utan vita fläckar.

†. Framv. med brett, skarpt begränsat, vitt längsband.

13. *C. margaritellus*.

††. Framv. utan sådant längsband, stund. dock med en tydlig men smalare, gulaktig eller vit längsstrimma längs bakre mittribban.

×. Framv. med 2 mörka tvärinjer.

○. Inre tvärinjen på mitten med en mot roten riktad tand. 4. *C. contaminellus*.

○○. Inre tvärinjen utan sådan tand.

5. *C. salinellus*.

××. Framv. med 1 eller ingen tvärinje.

○. Bakv. ljusgrå; framv. gula, bruna eller grå med eller utan vit längsstrimma.

~. Framv. med vit längsstrimma från roten.

□. Framv. även hos ♂ men i synnerhet hos ♀ smala, långsträckta med starkt sned utkant. Vingens framkant hos ♀ ej intryckt strax före spetsen. Grundfärg lergul—rostbrun; stund. med otydlig yttre tvärinje. 7. *C. tristellus*.

□□. Framv. hos ♂ kortare, utåt rydligt bredare; dess utkant obetydligt sned, längre än $\frac{1}{2}$ bakkanten; framkanten hos ♀ före spetsen något intryckt. Färg blekt ockragul; utan tvärinje.

8. *C. selasellus*.

≈. Framv. utan vit längsstrimma.

□. Jfr ovan *C. tristellus*.

□□. Framv. med föga sned utkant, hos ♂ breda, ockragula, hos ♀ smalare, ljusgrå, brunpudrade och vittribbade.

9. *C. luteellus*.

○○. Bakv. svartgrå; framv. mörkt olivbruna med vit längsstrimma. 12. *C. furcatellus*.

II. Framv:s utkant vid III, något inskuren, så att vingspetsen där framför blir mer eller mindre tydligt avsatt; franslinjen framför inskränningen bredare och mörkare än bakom. Framv. med tydligt ljus längsband.

- A. Det vita längsbandet uppdelat i en längre rotstrimma och en kortare fläck därför.
1. Det ljusa längsbandet ända från roten genom en tydlig mörk strimma skilt från framkanten.
    - a. Framför det ljusa längsbandet löper från roten längs inre delen av framkanten en ljus strimma.
      - α. Det ljusa längsbandet i sin yttre hälft bredare och knappast längre avlägsnat från framkanten än vid roten. 26. *C. dumetellus*.
      - β. Längsbandet utanför mitten smalare; dess spets ligger längre från framkanten än dess rot. 27. *C. pratellus*.
    - b. Ingen ljus strimma i framkantens rot-del.
      - α. Längsbandets inre, strimformiga del ej nående vingens mitt. 29. *C. heringiellus*.
      - β. Längsbandets inre del nående utanför vingmitten.
        - *. Bakom det ljusa längsbandets yttre fläck finnas flera små vita längsstreck. 28. *C. alienellus*.
        - ** . Bakom yttre längsbandfläcken inga sådana streck. 31. *C. ericellus*.
  2. Det ljusa längsbandet vid roten endast skilt från framkanten genom en härfin mörk linje.
    - a. Det ljusa längsbandet blott vid själva roten nästan vidrörande framkanten. 30. *C. silvellus*.
    - b. Det ljusa längsbandet under längre sträcka löpande längs framkanten.
      - α. Längsbandet börjar vid inre 3:dedelen svagt avlägsna sig från framkanten och är ej delat av någon mörk längslinje. 32. *C. pascuellus*.
      - β. Längsbandet avlägsnar sig först utanför mitten, men då hastigt, från framkanten; i regel delat av en brunaktig längslinje. 33. *C. uliginosellus*.
- B. Framvingarnas ljusa längsband ej avbrutet eller uppdelat i en inre och yttre fläck. 34. *C. hamellus*.

- I. *C. fascelinellus* HB. Framv. blekt grå med ljusare ribbor, mot utkanten mera gulaktiga, vid bakkanten beströdda med större svartbruna fjäll; två obestämda svartbruna, vitkantade, mot framkanten bågformigt böjda tvärlinjer. Bakv. grå. Vbr. 20—27 mm. — Sk., Öl., Gottl. (6—8); på sandfält.

Larven gul- eller rödaktig med ljusare ledgränser och brunt huvud; kring rötterna av *Triticum repens* och *Weingærtneria canescens*.

2. *C. inquinatellus* SCHIFF. Framv. ockragula, mer eller mindre, i synnerhet mot bakkanten, brunpudrade, mellan tvär-

linjerna ofta något ljusare. De bruna tvärlinjerna gå från 1. och 2. tredjedelen av bakkanten och upphöra vid vingmitten, den inre med en mörkare fläck vid diskfältet. Hos *f. ambiguella* STRAND äro tvärlinjerna otydliga och vingarna nästan utan teckning. Bakv. grå. Vbr. 22—25 mm. — Sk.—Ång. (7, 8); allm. på torra ställen.

Larv gråaktig med svartaktigt huvud; på unga grässkott.

3. *C. geniculeus* HW. Framv. ljusst violgrå—gulgrå, brunpuvrade, i bakkanten något mörkare; bakre mittribban och dess grenar i regel ljusare. Tvärlinjer svart- eller rostbruna; den inre stundom otydlig. Bakv. grå. Vbr. 20—23 mm. — Sk. (8); sälls.

Larvens utseende och levnadssätt som föreg.

4. *C. contaminellus* HB. Framv. brungula, vid bak- och utkanten mera gråaktiga, med 2 bruna tvärlinjer, den inre från första 3:djedelen av bakkanten gående i båge mot diskfältets bakre hörn och därpå inåt mot framkanten, även den yttre starkt inåtböjd i sin främre del. Bakv. mörkgrå. Vbr. 24—26 mm. — Öl., Ög., Vg. (7, 8); på torra ställen.

Larv knappt skild från följ.

5. *C. salinellus* TUTT. Tavl. I, fig. 3. Framv. gulbruna; längs bakre mittribban ett mörkt skuggband; tvärlinjer — utom den i översikten angivna olikheten — som föreg. Bakv. blekt grå. Vbr. 18—24 mm. — Sdml., Uppl., s. Västerb. (8); på salthaltiga kärrmarker.

Larv ljusgrå—gulgrå med brunaktigt huvud och stund. mörkbrun, delad nacksköld; lever i silkesgallerier längs stråt av *Atropis maritima*.

6. *C. lithargyrellus* HB. Framv. glänsande, ljusst ockragulaktigt grå, mellan ribborna mörkare, utan andra teckningar, hos ♀ smalare och spetsigare än hos ♂. Bakv. mörkgrå. Vbr. 21—28 mm. — Sk.—Jämtl. (7, 8); allm. på sankt ängar.

7. *C. tristellus* SCHIFF. Tavl. I, fig. 4. Framv. starkt varierande i färg och teckning. Hos huvudformen ockragula, längs bakre mittribban med en vit eller silverglänsande smal längsstrimma, begränsad av mörkare skuggstrimor; hos *f. paleella* HB., vars grundfärg är lika med huvudformens, saknas den ljusa längsstrimman, medan *f. fuscели-*

nella STPH. har längsstrimma som huvudf. men mörkbrun grundfärg och *f. aquilella* HB. har mörkbrun grundfärg utan ljus längsstrimma; hos *f. culmella* HB. är icke blott mittribbstrimman utan även ribborna α och III_2 — IV_2 silvervita. Bakv. grå. Ant. hos σ borstlika. — Sk.—Mdpd. (7, 8); täml. allm.

Larv svartgrå med svart huvud; lever på gräs.

8. *C. selasellus* HB. Framv. blekt grågula med en glänsande vit, jämbred, i 2 långa spetsar mot utkanten utlöpare, i bakkanten tandad längsstrimma, som framtill kantas av en mörkgrå skuggning. Bakv. grå. Ant. hos σ svagt tandade. Vbr. 22—25 mm. — Sk.—Uppl. (7, 8); på fuktiga ängar.

Larv brunaktig med svart huvud; på *Atropis maritima* och andra gräs.

9. *C. luteellus* SCHIFF. Skild från de föreg. genom sina mera rent gula, så gott som teckningslösa framv. En yttre tvärlinje finnes stund. (likasom hos *tristellus*). — Sk.—Uppl. (7, 8); sälls.

Larv vitaktig med huvudet och den delade nackskölden mörkbruna; på *Festuca ovina*.

10. *C. perlellus* SC. Framv. glänsande silvervita, hos var. (*f.*) *warringtonella* STT. starkt brunstrimmiga längs ribborna. Bakv. ljusare eller mörkare grå. Vbr. 20—28 mm. — Sk.—Uppl. (—Lappl.); var. finns ända upp i Finmarken (6—8); på fuktiga ängar.

Larv grön- eller brunaktig med mörkare huvud och punktvårtor; på *Festuca*, *Aira* m. fl.

11. *C. fulgidellus* HB. Framv. glänsande olivbruna med en vit, smal, till utkanten nående, baktill 3-tandad längsstrimma; bakom denna i vingens yttre hälft ännu en smal vit längsstrimma, varjämte vingens bakkant i inre hälften är vit. Bakv. vita, framkanten och en strimma från utkanten längs IV_2 brungrå. Vbr. 22—26 mm. — Sk. (8); sälls.

12. *C. furcatellus* ZETT. Framv. mörkt gul- eller rödbruna med en vit, smal, baktill nära spetsen 3-tandad längsstrimma. Bakv. mörkgrå, hos σ något ljusare. Vbr. 20—22 mm. — Hjd.—Lappl. (6, 7); i fjälltrakter.

Larv ljusgrå med brungrå vårtor och glänsande svart huvud; lever under mossor.

13. *C. margaritellus* HB. Tavl. I, fig. 5. Framv. gulbruna, vid bakkanten ljusare. Det vita längsbandet når nära utkanten, är utåt jämnt vidgat, på framsidan rakt, på baksidan bukigt, skarpt tillspetsat samt försett med en svag tand strax före tillspetsningen, som begränsas av en brun linje. Bakv. ljusgrå. Vbr. 18—24 mm. — Sk. —Lappl. (7, 8); på fuktiga ängar.
14. *C. conchellus* SCHIFF. Framv. gulbruna, längs bakkanten ljusare. Det vita längsbandet avviker från de båda följ. arternas därigenom, att det är bredare delat av en mörkbrun tvärstrimma, och framför allt därigenom, att dess yttre del icke bildar en romboidisk utan en mera oval, utåt tillspetsad fläck, vars spets är mera riktad mot utkantens mitt. Bakv. mörkgrå. Vbr. 21—25 mm. — Sdml. (7); sälls.
15. *C. pinellus* L. Tavl. I, fig. 7. Framv. brungula, i bakkanten ljusare. Det vita längsbandet utåt jämnt tilltagande i bredd, snett tudelat genom en rostbrun tvärstrimma; dess yttre del rombisk med spetsen riktad framom utkantens mitt. Bakv. ljust gråaktiga. Vbr. 19—24 mm. — Sk.—Uppl. (7, 8).
- Larv gråaktig med svart huvud och nacksköld; lever under gräs m. m.
16. *C. mytilellus* HB. Skild från föreg. endast genom den i översikten nämnda vita tvärlinjen, som är belägen utanför längsbandets spets. Vbr. 20—22 mm. — Sk., Dalsl. (8); sälls.
17. *C. myellus* HB. Tavl. I, fig. 8. Framv. ockragula; det silvervita längsbandet från roten jämnt tilltagande i bredd utåt, begränsat av bruna längslinjer och 2 gånger delat av parallella, sneda, breda mörkbruna tvärlinjer. Bakv. gråvita, utåt mörkare. Vbr. 20—24 mm. — Sk.—Lappl. (7).
- Larv brunaktig med svart huvud och svart, delad nacksköld; under mossor.
18. *C. verellus* ZCK. Huvudsakligen genom vad i översikten nämnts skild från följ.; den mörka överpudringen svar-

- tare, mera regellös, varigenom teckningen blir oredigare. Vbr. 16—19 mm. — Sk. (8); sälls.
19. *C. falsellus* SCHIFF. Tavl. I, fig. 6. Framv. gulvita med mörkbruna ribbor; från roten till vingmitten ett tydligt, baktill tandat, vitt längsband och därutanför, begränsad av den bågböjda mörka tvärstrimman, en stor, vit, halv-månformig fläck, genomdragen av 3 mörka längsribbor; dessutom vita fläckar i fram- och bakhörnet. Vingfransar med flera vita fläckar. Bakv. täml. ljust grå. Vbr. 17—20 mm. — Sk.—Ång. (7, 8).
- Larv grönaktig med brunaktigt huvud; lever av mossor.
20. *C. truncatellus* ZETT. Framv. askgrå, vid framkanten brett kanelbruna, i utkanten brett gulröda med en bredare, brun, rak tvärstrimma snett över vingmitten och närmare utkanten en smalare, bågböjd, utåt (stund. otydligt) vitbegränsad tvärlinje. Vingfransar med flera ljusa fläckar. Bakv. mörkgrå. Vbr. 26—34 mm. — Lappl.—Häls. och n. Värml. (6, 7).
21. *C. maculalis* ZETT. Framv. svartbruna; en vit tvärstrimma i bakkanten nära roten, från mitten av bakkanten en annan, som slutar med en stor, firsidig, vit diskfläck, och nära utkanten en vit, tätt sågtandad, framtill bågböjd tvärlinje. Bakv. mörkgrå. Vbr. 17—20 mm. — Smål.; Jämtl.—Lappl. (6, 7); på myrar.
22. *C. biarmicus* TGSTR. Framv. rostbruna—gulaktiga med två mörkare tvärlinjer, den inre bredare, mera obestämd, i vingmitten fläcklikt utbredd, den yttre smalare, vitkantad, bågböjd. I vingmitten en stund. otydlig vitaktig längsstrimma, som av inre tvärlinjen uppdelas i tvänne fläckar. Hos f. *pallida* STRD., den enda form, som hittills träffats hos oss, äro framv. vitgula med brungul teckning. Bakv. grå. Vbr. 15—16 mm. — Torne lappm. (7); på myrar.
23. *C. chrysonuchellus* SC. Tavl. I, fig. 9. Framv. grågula—gråbruna. Inre mörka tvärlinjen ungefär vid vingmitten, bredare, mera obestämd, den yttre skarpare, bågböjd. Bakv. mörkgrå. Vbr. 22—25 mm. — Sk.—Uppl. (5, 6); på ängar och torra marker.

Larv brunaktig med brunt huvud; på *Festuca ovina*.

24. *C. hortuellus* HB. Tavl. I, fig. 10. Framv. ljusgula—brungula, i framkanten mörkast, med mörkkantade längsribbor. Hos f. *cespitella* HB. äro framv. vitgula och ribborna ej mörkkantade. Bakv. mörkgrå. Vbr. 18—22 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7); allm. på ängar.
Larv vitgrå med ljusbrunt huvud; under mossa.
25. *C. culmellus* L. Framv. blekt ockragula, vid framkanten vanl. mörkast, i inre bakre delen ljusare, nästan vita; utkanten med svarta punkter. Bakv. grå. Vbr. 17—20 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7); allm. på betesmarker och ängar.
26. *C. dumetellus* HB. Framv. gulbruna, i bakre delen av utkanten utanför den vita eller blyfärgade vinkelböjda tvärlinjen till följd av rikligt inblandade vita fjäll mera gråaktiga; det ljusa längsbandet, inre hälften av framkanten, en delad framkantfläck strax innanför tvärlinjen, en 3-kantig spetsfläck och några strimmor bakom längsbandets yttre fläck glänsande vita. Huvudf. har i själva utkanten svarta punkter, som saknas hos f. *depunctella* STRAND. Bakv. mörkgrå. Var. *boreellus* CAR., som förekommer i Torne lappm., är blekare, mera tunnfjällig. Vbr. 21—24 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7); allm. på torra ängar.
27. *C. pratellus* L. Tavl. I, fig. 11. Framv. grågula—gulbruna (♀ i regel ljusare och med mera utbredda ljusa teckningar än ♂) med ungefärligen samma vita (stund. gulaktiga) teckningar som föreg.; mellan längsbandet och framkantsstrimman oftast ännu en obestämd ljus strimma. Bakv. grå. Vbr. 20—22 mm. — Sk.—Lappl. (5—8); allm.
Larv jordbrun med gulbrunt huvud; på rötterna av *Aira cespitosa*.
28. *C. alienellus* ZCK. Tavl. I, fig. 12. Framv. gulbruna, vid bakkanten ljusare, med en mörkare, svartbrun fläck i det vita längsbandets avbrott och en annan bakom denna i bakkanten; de vita fläckarna i yttre delen av framkanten och i vingspetsen otydligare än hos föreg. Bakv. mörkgrå. Vbr. 20—21 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7); sälls. på fuktiga ställen.
29. *C. heringiellus* HS. Vingar svartbruna; framv. med skarpt,

- vitt längsband, som genom ett brett avbrott är uppdelat i en inre strimformig del och en yttre fläck. Vingbr. 19—21 mm. — Umeå.
30. *C. silvellus* HB. Framv. ockragula, hos ♂ ofta gråaktiga, med flera blyfärgade längsribbor. Det vita längsbandet jämbrett, på baksidan ej tandat. Bakv. grå. Palper ockragula. Vbr. 20—24 mm. — Sk.—Lappl. (7, 8); på fuktiga ställen.
  31. *C. ericellus* HB. Tavl. I, fig. 13. Framv. brungula, vid bakkanten vitaktiga, med en del blygrå längslinjer; den triangelformiga vita fläcken i vingspetsen tydlig. Bakv. mörkgrå. Vbr. 20—23 mm. — Sk.—Lappl. (7, 8).
  32. *C. pascuellus* L. Tavl. I, fig. 14. Framv. ockragula med åtskilliga blyfärgade längsribbor, i bakkanten vitaktiga. Det vita längsbandet brett, innanför avbrottet hastigt tillspetsat, baktill otandat; vingspetsen vit med några gulaktiga fläckar. Bakv. ljust gråvita. Palper ovan vita. Vbr. 20—25 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7); allm. på ängar och betesmarker.
  33. *C. uliginosellus* Z. Framv. blekt ockragula; det vita längsbandet baktill med en tand; vingspets vit. För övrigt lik föreg. Bakv. vita. Palper ovan vita. Vbr. 18—20 mm. — Sk., Uppl. (6, 7); sälls.
  34. *C. hamellus* THNBG. Framv. bruna, vid ut- och bakkanten gråaktiga; det vita längsbandet jämbrett, tillspetsat, avlägsnat från framkanten, i bakkanten tandat. Vingspets vit med en avlång brun fläck. Bakv. grå. Palper gråbruna. Vbr. 20—24 mm. — Sk.—Lappl.; på sandfält och torra backar.

5. Slkt. *Platytes* GN.

Arter av 12—22 mm. vingbredd, lika föreg. I bakv. hos våra arter är III₂ fullständigt sammansmält med III₃, och IV₁ utgår från samma punkt som den sistnämnda. I framv. utgår II₅ från diskfältets framhorn.

Artöversikt.

- I. Framv. såsom föreg. släkte, avdeln. II; med vitaktig längsstrimma.
 1. *P. alpinellus*.
- II. Framv. som föreg. släkte, avd. I; utan ljus längsstrimma.
 2. *P. cerussellus*.
1. *P. alpinellus* HB. Tavl. I, fig. 16. Framv. med tydligt flikformig spets, mörkt brungrå; den ljusa längsstrimman, som är tillspetsad och når ut i utkantens fransar, delas på mitten av en sned brun linje; nära utkanten en vit, brunkantad, 3 gånger vinkelbruten tvärlinje; fransar strax bakom vingspetsen mörkgrå, därpå vita, så blygrå och slutligen vita. Bakv. grå. Vbr. 19—22 mm. — Sk. (7); sälls.
2. *P. cerussellus* SCHIFF. Tavl. I, fig. 15. Framv. med ytterst obetydligt avsatt spets, hos ♂ bruna, hos ♀ vita, brunpuddrade, hos båda med två ljusa, brunkantade, ofta otydliga, vinkelbrutna tvärlinjer. Bakv. brungrå. Skild från föreg. och *Crambus*-arterna genom sin obetydliga storlek: vbr. 12—15 mm. — Sk.—Uppl. (6, 7); ej sälls. på torra marker.

Larven jordfärgad med mörkare huvud; lever bland mossor.

6. Slkt. *Chilo* ZK.

Ansikte med hornartat utskott. Antenner cilierade. Palper mycket långt utskjutande, från sidorna sammantryckta. Bipalper korta. Sugrör mycket kort. Bakkropp särskilt hos ♀ nående långt bakom bakvingarna. I framv. är II₅ fri, i bakv. äro III₂ och III₃ varandra närstående, stund. skaftade.

1. *C. phragmitellus* HB. Tavl. I, fig. 17. Framv. med skarp spets, ljusbruna—svartbruna, hos ♀ ockrabruna—grågula, vanl. med mörk punkt vid diskfältets spets, utåt med fina mörka längsstrimmar mellan ribborna. Bakv. ljust gråbruna. Vbr. 30—38 mm. — Öl. (6); sälls.

Larven, som är naken, vitgul eller grönaktig med 5 rödbruna längsstrimmar och gulbrun huvud- och nacksköld, lever i strån av *Arundo* och övervintrar.

3. Underfam. **Schoenobiinae.**

Arter av växlande storlek och vingsnitt med hos ♂ cili-erade antenner, rudimentärt sugrör, vanl. långt framskjutande palper och oftast väl utvecklade bialper.

Larverna äro långsträckta, nakna och leva inuti vattenväxter. Fjärilarna äro i rörelse om natten.

Släktöversikt.

- I. Vingar hos båda könen täml. breda. Större arter.
 A. II_2 i framv. utgår fri ur diskfältet. 7. *Schoenobius*.
 B. II_2 på gemensamt skaft med II_3 och II_4 .
 8. *Donacaula*.
- II. Vingar hos ♂ långa, smala, tunnfjälliga. ♀ vingad ell. näst. vinglös. 9. *Acentropus*.

7. Slkt. **Schoenobius** DUP.

Medelstora—stora arter med mycket långa palper och mycket kort sugrör. Bialper 3-kantigt fjälliga, korta. Framv. hos ♂ täml. breda med avrundad spets och hos ♀ smalare med mycket skarp spets och mycket sned utkant.

Artöversikt.

- I. ♂:s framv. med talrika svartaktiga fläckar; ♀:s ockragula med en vingbr. av 35—45 mm. 1. *S. gigantellus*.
- II. ♂:s framv. med en sned mörk tvärstrimma från spetsen till bakkanten; ♀:s ljusare eller mörkare gulbruna med en vbr. av 30—35 mm. 2. *S. forficellus*.
- I. *S. gigantellus* SCHIFF. Framv. hos ♂ ljust gråbruna—gulgrå med svartbruna obestämda längsskuggor och fläckar samt utkantspunkter; bakv. gråbruna med ett otydligt tvärband. Hos ♀ äro framv. mera enfärgade med otydliga punkter; bakv. vita. Vbr. ♂ 25—30 mm. — Sk. (7, 8); sälls.

Larv lergul eller gröngul med gulbrunt huvud och nacksköld; lever i stråt och rötterna av *Arundo phragmites*. De angripna stråna vissna och avbrytas i vattenytan. Larven övervintrar, stund. 2 gånger.

2. *S. forficellus* THNBG. Tavl. I, fig. 18. Framv. hos ♂ ljus gulgrå—gråbruna, i framkanten brunskuggade; snedstrimman mer eller mindre tydlig; utkantpunkter mörka. Hos ♀ saknas snedstrimman eller är mycket otydlig. Bakv. vitaktiga, hos ♂ med obestämt tvärband. Vbr. ♂ 22—28 mm. — Sk.—Västml. (6, 7); sälls.

Larv grågrön med mörkare rygglinje; huvud svart med ljus vinkelteckning; nacksköld med svart vitdelad fläck. Den lever övervintrande i *Carex* och *Glyceria aquatica*.

8. Slkt. *Donacaula* MEYR.

Endast genom ribbförgreningen skild från föreg.

1. *D. mucronella* SCHIFF. Framv. gråbruna med bred, ljus gulgrå framkantstrimma och därbakom en mörkare skugglängsstrimma. Bakv. vitaktiga. Vbr. 25—29 mm. — Vstml. (8); sälls.

Larv brun med ljusare, gulaktigt huvud; lever övervintrande i *Carex* och *Arundo*.

9. Slkt. *Acentropus* CURT.

Liten art. Palper korta; bipalper och sugrör saknas.

A. niveus OLIV. Framv. hos ♂ halvgenomskinliga, gråaktigt mjölkvita; bakv. ljusare. Av ♀ förekomma två former, en fullvingad (f. *Hansoni* STPH.); en annan med blott korta vingstumpar. Endast den förstnämnda torde vara träffad hos oss. Vbr. 11—18 mm. — Sk., Bl., Smål., Öl. (7, 8); sälls.

Hanen flyger i synnerhet om natten tätt över vattenytan eller springer på densamma. — Larven som är vitgul, halvgenomskinlig med oregelbundna längsrader av små borstbärande vårtor lever till en början inuti, därpå i en rörformig hylsa på bladen av åtskilliga vattenväxter, såsom *Potamogeton*, *Myriophyllum*, *Zanichellia* och *Zostera*; övervintrar.

4. Underfam. *Anerastiinae*.

Överensstämmer utom i fråga om sugröret med följ. underfam.

10. Slkt. *Anerastia* HB.

Medelstor art. Ant. hos ♂ ovanför den starka rotleden något böjda, kortcilierade; palper långa, framsträckta med trubbig spetsled. Bipalper rudimentära. I framv. saknas III₂, i bakv. saknas III₂; III₃ och IV₁ ha gemensamt skaft.

1. *A. lotella* HB. Framv. matt, liksom mjöligt, rödgrå—rödbrunaktiga; ribbor ljusgrå, brunpudrade; på diskfältets tvärribba 1—2, stund. otydliga, mörka punkter. Bakv. gråaktiga. Vbr. 20—25 mm. — Sk., Gottl. (6, 7); på sandfält.

Larven, som är gulaktig med brunt huvud, lever i långa rör av sand och silkesvävnad kring rötterna av *Festuca*, *Aira* m. fl.

5. Underfam. *Phycitinæ*.

Arter av 15—33 mm. vingbredd. Antenner hos ♂ ofta på rotleden eller de närmast följande lederna med tänder, knölar, förtjockningar eller utbuktningar, hos ♀ enkla. Sugrör väl utvecklat. Palper växlande.

Larverna, som i regel äro långsträckta, svagt håriga, samt på sidan av 3. mellankroppsleden ha en tydlig ögonfläck, leva vanligen såsom crambinerna i silkesklädda gångar kring värdväxternas rötter eller mellan sammanspunna blad, i några fall i färska (*Zophodia*) eller torkade frukter (*Plodia*, *Ephestia*) och förpupas i jorden. Larverna eller pupporna övervintra. Fjärilarna flyga i skymningen eller om natten.

Släktöversikt.

- I. III₂ (eller III₃) saknas i bakv.
- A. II₃ saknas i framv.
1. Ansikte med nedhängande fjälltofs. 12. *Plodia*.
2. Ansikte utan sådan tofs.
- a. Bakv:s tvärribba vertikalt ställd.
11. *Homoeosoma*.
- b. Bakv:s tvärribba sned. 13. *Ephestia*.
- B. Framv. med II₃ och II₄ skaftade.
1. IV₂ i bakv. utgår från diskfältets bakhörn eller mycket nära därintill.

- a. Palper framåtriktade med täml. lång ändled. Ant. hos ♂ enkla. 14. *Ancylosis*.
- b. Palper uppåtböjda med kort ändled. Ant. (♂) med avlång fjällknöl nära roten. 15. *Pempelia*.
2. IV₂ i bakv. utgår långt före diskfältets bakhörn.
- a. Palper uppåtböjda.
- α. Palpändled tydligt kortare än mittleden.
- *. III₂ och III₃ i framv. skilda. Framv. med stor vit framkantfläck, som bakåt åtminstone når vingmitten. 16. *Hyphantidium*.
- ** . III₂ och III₃ i framv. skaftade. Framv. utan sådan fläck. 17. *Euzophera*.
- β. Palpändled ätm. så lång som mittleden. 18. *Nyctegretis*.
- b. Palper framåtriktade, sammantryckta. 19. *Zophodia*.
- II. Bakv. med fulltaliga ribbor.
- A. III₂ och III₃ i bakv. skaftade; i annat fall vingar svarta, gulfransade.
1. Palper horisontella, så långa som huvud och mellankropp tillsammans. 20. *Hypochoalcia*.
2. Palper betydligt kortare.
- a. Palper framåtriktade eller snett uppåtriktade.
- α. Palper korta. Vingar svartaktiga.
- *. Ant. hos ♂ utan fjällknöl nära roten. Vingar med gula fransar. 21. *Catastia*.
- ** . Ant. hos ♂ med fjällknöl. Vingfransar ej gula. 22. *Metriostola*.
- β. Palper täml. långa. Framv. gläns. rödbruna eller gröngula. 23. *Selagia*.
- b. Palper tydligt uppåtböjda, sista leden uppåtriktad.
- α. Bakv:s diskfält kort, ej nående vingens mitt; dess bakre hörn långt och smalt utdraget, därigenom att tvärribban ett stycke löper utmed bakre mittribban.
- *. IV₂ i bakv. utgår från diskfältets bakhörn eller nära intill.

- §. Ant. hos ♂ ovan roten krökta med fjällknöl i konkaviteten.
- †. Bipalper hos ♂ pänsellika, inneslutna i en längsfåra på läppalperna.
24. *Salebria*.
- ††. Bipalper enkla. Vingar ljusgrå, stund. vid roten rödaktiga, med tydliga vita tvärlinjer.
25. *Nephopteryx*.
- §§. Ant. även hos ♂ enkla.
- †. Panna slät. Nordlig art.
26. *Polopeustis*.
- ††. Panna med yvig fjällbeklädnad.
27. *Trachonitis*.
- ** IV₂ i bakv. utgår ett stycke före diskfältets bakhörn; diskfältet på sin höjd nående $\frac{1}{3}$ av vinglängden.
- §. Framv. med vit diskfläck.
28. *Dioryctria*.
- §§. Framv. utan vit diskfläck. 29. *Phycita*.
- β. Bakv:s diskfält nående vingmitten, dess bakhörn kortare, dess tvärribba synes direkt fortsättas av IV₁.
- *. Antennrotled hos ♂ med tydlig tand.
30. *Acrobasis*.
- ** Antennrotled även hos ♂ utan tand.
- §. III₂ och III₃ i framv. skilda. Framv. röda eller med röd eller rödbrun inblandning.
31. *Rhodophæa*.
- §§. III₂ och III₃ i framv. skiftade. Framv. vita, svartprickiga eller svartbruna.
32. *Myelois*.
- B. III₂ och III₃ i bakv. skilda (vingar ej svarta eller gulfransade).
33. *Cryptoblabe*.

11. Slkt. **Homocosoma** CURT.

Ant. hos ♂ ovanför den starka rotleden med en liten utskärning på baksidan. I framv. ha III₂ och III₃ gemensamt

skaft. Bakv. ha kort diskfält, III₂ saknas, III₃ och IV₁ utgå ur diskfältets bakhörn och II är sammansmält med I nästan till spetsen.

Larverna leva oftast i korgblomstriga växters blomställningar; de övervintra inspunna.

Artöversikt.

- I. Framv. ockragula med 2 rödgulbruna tvärstrimmor, brun utkant och mittpunkt. 1. *H. sinuellum*.
- II. Framv. utan mörka tvärstrimmor men med 2 par mörka punkter, 1 par innanför vingmitten och 1 par på diskvärribban.
  - A. Främsta punkten i inre paret står längre utåt än den andra.
    - 1. Framv. långa, vid framkanten något benfärgade; bakv. vitaktiga. 2. *H. nebulellum*.
    - 2. Framv. kortare, vid framkanten askgrå; bakv. grå. 3. *H. nimbellum*.
  - B. Främsta punkten i inre paret står längre inåt (mot roten) än den bakre. 4. *H. binævellum*.

1. *H. sinuellum* F. Tav. I, fig. 19. Framvingarnas tvärstrimmor vid framkanten bredare, den inre i mitten trubbvinklig. Bakv. mörkgrå. Vbr. 20 mm. — Sk., Ög., Gottl. (6, 7).

Larv vitaktig med huvud och nacksköld brunaktiga; i rotstocken av *Plantago lanceolata* och stjälken av *Chenopodium*.

2. *H. nebulellum* SCHIFF. Framv. blekt gulgrå, tunt brunpudrade, vid framkanten brett vitaktiga. Bakv. genomlysande vitaktiga med mörkare ribbor. Vbr. 23—25 mm. — Sk. (6, 7); på sandfält och torra backar.

Larv smutsgrön med violettbruna längslinjer; i blomkorgar hos *Carduus*.

3. *H. nimbellum* Z. Framv. grå, vid framkanten ljusare, i bakre delen blekt gulgrå. Framför det sedvanliga inre punktparet står på främre mittribban ytterligare en brun punkt. Bakv. mera brunaktigt grå än hos föreg. Vbr. mindre, på sin höjd 20 mm., oftast mindre. — Sk. (6, 7); på sandfält och torra backar.

Larv grön- eller brunaktig med purpurbruna längsstrimmor; i blomkorgar hos *Anthemis*, *Senecio*, *Aster*, *Jasione* m. fl.

4. *H. binævellum* HB. Framv. bredare, grå, vid framkanten brett vitaktiga; de svartbruna punktparen större än hos

de föreg. Bakv. brungrå, ogenomskinliga. Vbr. 21—24 mm. — Sk., Ög. (6, 7); sälls. på torra skogsängar.

Larv blekgrön med rödaktiga längslinjer; i blomkorgar av *Cirsium lanceolatum*.

12. Slkt. *Plodia* GN.

Överensstämmer med följ. släkte utom genom det i släktöversikten nämnda.

1. *P. interpunctella* HB. *Indiska mjölmottet*. Tavl. I, fig. 20. Framv. från roten till mitten vitgula, därutanför glänsande roströda—purpurfärgade; en tvärstrimma på gränsen mellan de båda färgfälten, en annan utanför diskfältet samt en mittfläck mer eller mindre tydligt blyglänsande. Bakv. ljusgrå. Vbr. 15—18 mm. — Sk., Stockh., Umeå.

Larven, som är gulvit med rödbrunt huvud och nacksköld, lever av majskorn, korinter, fikon m. fl. torkade frukter.

13. Slkt. *Ephestia* GN.

Medelstora arter med hos ♂ enkla, kortcilierade antenner och tydliga bipalper. I framv. saknas II₃ och III₂. I bakv. är III₃ ofta skaftad tillsammans med IV₁; I till största delen sammansmält med II.

Larverna med fina mörka punktvårtor; leva vanl. av torkade frukter.

Artöversikt.

- I. Bakv:s diskfält kort; III₃ utgår fri (eller näst. fri) ur diskfältets bakhörn.
- A. Inre tvärnlinjen starkt vinkelböjd i form av ett Z. 1. *E. kuehniella*.
- B. Inre tvärnlinjen ej eller svagt vinklad.
1. Inre tvärnlinjen vid framkanten till mittribban sned, därefter vertikalkal. 2. *E. figulilella*.
2. Inre tvärnlinjen rak, vertikal. 3. *E. cautella*.
- II. Bakv:s diskfält längre; III₃ och IV₁ skaftade. 4. *E. elutella*.
- I. *E. kuehniella* Z. *Kvarnmottet*. Tavl. I, fig. 21. Framv. skiffergrå med otydliga mörka tvärnlinjer och mörk mittpunkt; yttre tvärnlinjen vid framkanten i spetsig vinkel inåtböjd. Bakv. vita, halvgenomskinliga. Vbr. 19—23 mm. — Sk.—Uppl., huvudsakligen i kvarnar.

Larven, som är svagt grön- eller rödaktigt vit med huvud och nacksköld gulbruna, lever, ofta massvis, i mjöl och förorsakar skada framför allt genom att mjölet hopfyllas till kompakta massor.

2. *E. figulilella* GREGS. Framv. mörkgrå med otydlig inre tvärlinje, två mörka punkter på diskvärribban och spår till rödaktig inblandning här och var mellan ribborna. Bakv. vitgrå. Vbr. 15—19 mm. — Tillfälligt införd med fikon, träffad bl. a. i Stockholm.

Larven är rödaktigt vit med huvud och nacksköld bruna; lever av torra frukter, även nötter.

3. *E. cautella* WILK. Framv. brungrå med otydlig mörk inre tvärlinje och likaledes otydlig vitaktig yttre tvärlinje i närheten av utkanten. Bakv. smutsvita. Vbr. 14—20 mm. — Tillfälligt införd och träffad bland oljekakor och på fikon.

Larv röd- eller gulaktig med brunt huvud.

4. *E. elutella* HB. *Hömottet*. Tavl. I, fig. 22. Framv. brunaktigt askgrå, vid bakkanten rödaktiga med 2 ljusgrå vågiga tvärlinjer och 2 oftast sammanflytande, stundom felslående punkter på diskfältets tvärribba. Bakv. blekt ljusgrå. Vbr. 15—20 mm. — Sk.—Uppl. (7).

Larven, som är gulaktig med huvudet och den delade nackskölden bruna, lever av diverse torkade frukter, bröd m. fl. matvaror samt hö.

14. Slkt. *Ancylosis* Z.

Medelstor art. Antenner hos ♂ ovan rotleden utböjda. Palper ganska långa, framåtriktade eller svagt uppstigande med nedåtböjd ändled. Bipalper korta, trådformiga. I framv. äro II₃ och II₄ gemensamt skaftade, III₂ och III₃ skilda. I bakv. saknas III₃; I är vanl. fri.

1. *A. cinnamomella* DUP. Tavl. I, fig. 23. Starkt variabel. Framv. vanl. mer eller mindre kanelbruna med röd inblandning, vid framkanten och utkanten vitaktiga, med två vitaktiga, tandade, bakåt konvergerande tvärstrimmor och 2 bruna punkter på diskvärribban. Bakv. hos ♂ vitaktiga, hos ♀ mörkare. Vbr. 20—22 mm. — Sk., Gottl. (6, 7); på sandfält.

Larven är gulaktig med brunt huvud; uppgives leva på rotbladen av *Globularia*. I Sk. måste naturligtvis värdväxten vara någon annan.

15. Slkt. *Pempelia* HB.

Medelstora — smärre arter. Ant. hos ♂ ovan rotleden utböjda med stark fjällknöl i konkaviteten. Palper uppåtböjda med spetsig ändled. Bipalper hos ♂ pänselformiga. Framv. med ribbförgrening som hos föregående släkte, i bakv. äro II och III₁ kort, III₃ och IV₁ långt skaftade; I väl utvecklad.

Artöversikt.

- I. Framv. vid roten, innanför den inre tvärlinjen, med ett vitt obestämt tvärband. 1. *P. subornatella*.
- II. Framv. utan sådant tvärband.
- A. Framv. med blodröd fläckartad inblandning. 2. *P. dilutella*.
- B. Framv. utan rött. 3. *P. ornatella*.
1. *P. subornatella* DUP. Framv. brunröda, vid fram- och utkanten vitpudrade, med 2 svarta, vitinfattade punkter på diskvärribban; tvärlinjerna vita, på de mot varandra vända sidorna mörkpunkterade, den inre vinklad. Bakv. mörkt brungrå. Vbr. 17—22 mm. — Sk., Bl., Gottl. (6, 7); på torra skogsbackar.
- Larven, som är grågrön, på ryggen gulaktig, lever i silkesklädda gångar kring rötterna av *Thymus*.
2. *P. dilutella* HB. Framv. smutsigt rödgula, mot bakkanten mera gulbruna, vid fram- och utkant gråaktigt vitpudrade, med diskpunkter som föreg.; inre tvärlinjen på utsidan mörkpunkterad. Bakv. brungrå, hos ♂ ljusare. Vbr. 17—20 mm. — Sk., Bl., Öl., Gottl. (7, 8); på torra backar.
- Larv svartaktig, på *Thymus*.
3. *P. ornatella* SCHIFF. Tavl. I, fig. 24. Framv. gulbruna, vid fram- och utkanten samt längs inre delen av längsribborna vitpudrade; inre tvärlinjen otydlig; diskpunkter som föreg. Bakv. mörkt brungrå. Vbr. 21—23 mm. — Sk., Bl., Öl., Gottl. (7, 8); på torra marker.
- Larv på *Thymus*.

16. Slkt. *Hyphantidium* SCOTT.

Ant. enkla, hos ♂ kortcilierade. Palper medelmåttigt långa. Bipalper trådformiga. Framv. med ribbförgrening

som föreg. Bakv. med III₃ och IV₁ kortskaftade; I och II mycket närstående.

1. *H. terebrellum* ZCK. Tavl. 1, fig. 25. Framv. svartbruna med 2 svarta diskpunkter i en stor vit framkantfläck och 2 vita tvärlinjer, av vilka den inre är bred, utåt mörk-kantad, med stark tand, den yttre svagt tandad, inåt bredare, utåt smalare brunkantad. Bakv. mörkgrå. Vbr. 19—23 mm. — Ång.

Larv gulvit med svarta punktvårtor, i tall- och grankottar.

17. Slkt. *Euzophera* Z.

Ant. och bialper som föreg. I framv. II₃ och II₄ kort-, III₂ och III₃ långskaftade. I bakv. III₃ och IV₁ kortskaftade, II förbunden med I till utanför mitten.

1. *E. pinguis* Hw. Tavl. 1, fig. 26. Framv. rödgrå med två skarpt tandade tvärlinjer av samma färg, den inre belägen i ett brett svart tvärband, som upptar större delen av vingens inre hälft, den yttre omgiven av mörk skuggning. Bakv. ljust brungrå. Vbr. 22—25 mm. — Uppl.

Larven, som är smutsigt ockragul med mörk ryggstrimma, lever under bark på ask (1 ex. i Centralanst:s för jordbruksförsök samlingar uppgives vara kläckt ur grankotte).

18. Slkt. *Nyctegretis* Z.

Ant. och bialper som föreg. Palper långa, sammantryckta och uppåtböjda; ändleden i spetsen rundad. I framv. äro III₂ och III₃ gemensamt skaftade, i bakv. äro stund. III₃ och IV₁ skaftade, och III₂ utgår, om den finns, ur III₃; II är förbunden med I.

1. *N. achatinella* HB. Tavl. 1, fig. 28. Framv. rödaktigt gulgrå med bruna skuggfläckar i synnerhet vid roten och framkanten; de ljusa tvärlinjerna nästan raka, mot bakkanten starkt konvergerande, på insidan brunskuggade; diskfläck mörk, utåt ljust begränsad. Bakv. brungrå, hos ♂ med en fjällfri fläck bakom bakre mittribban. Vbr. 17—22 mm. — Sk.—Uppl. (7); på sandiga ställen.

Larv mörkgrå; på rötterna av *Gnaphalium*, *Artemisia* och *Sedum*.
Entomol. Tidskr. Årg. 36. Häft. 2—4 (1915).

19. Slkt. *Zophodia* HB.

Ant. enkla. I bakv. III₁ och II skaftade, den senare förbunden med I; III₃ och IV₁ skilda eller kort skaftade.

- I. *Z. convolutella* HB. *Krusbärsmottet*. Tav. 1, fig. 27. Framv. brungrå, vid framkanten brett vita, med två vita tvärlinjer, den inre på utsidan starkt brunbegränsad, den yttre mera otydlig, tandad, brunbegränsad; mittpunkt dubbel, svartaktig. Bakv. brungrå. Vbr. 26—30 mm. — Sk.—Uppl. (4, 5).

Larven, som är gulgrön med svart huvud och nacksköld, lever vanl. inuti krusbär, stundom även av vinbär; förpupas i jorden. Puppen övervintrar.

20. Slkt. *Hypochoalcia* HB.

Ant. hos ♂ ovan rotleden utböjda utan fjällknöl (ehuru vid böjningen med något grövre fjäll). Palper snabbelikt framskjutande, sammantryckta, med lång, lutande ändled. Bipalper trådformiga. I framv. äro II₃ och II₄ skaftade, III₂ och III₃ endast närstående varandra. I bakv. är I fri; diskfältet när endast $\frac{1}{3}$ av vingens längd. Framv. hos ♀ smalare än hos ♂.

- I. *H. ahenella* SCHIFF. Tav. 2, fig. 29. Framv. brunaktigt grågula med rödaktig inblandning, med 2 obestämda breda mörkare tvärband. Bakv. gråbruna. Vbr. 20—29 mm. — Sk.—Sdml. (6, 7).

Larven lever i rörliga gångar under rotbladen av *Artemisia campestris*.

21. Slkt. *Catastia* HB.

Ant. hos ♂ ovan rotleden något utböjda utan fjällknöl. Palper korta, svagt uppåtböjda, med kort, spetsig ändled. I framv. äro II₃ och II₄ skaftade, III₂ och III₃ fria. I bakv. samtliga ribbor fria.

- I. *C. marginata auriciliella* HB. Tav. 2, fig. 30. (Huvudformen *C. marginata* SCHIFF. tillhör Mellaneuropas berg

och Balkan.) Framv. glänsande, mörkt grönsvarta med guldgula fransar. Bakv. svartbruna. Vbr. 19—21 mm. — Förek. huvudsakligen i Lapplands och Jämtlands fjälltrakter; sydligast funnen i Hälsingl. (6—8).

22. Slkt. *Metriostola* RAG.

Ant. hos ♂ ovan roten utböjda med tilltryckt fjällknöl i utböjningen. Palper tjocka, snett uppåtriktade. Framv. som föreg. I bakv. III₂ + III₃ och IV₁ skaftade.

1. *M. vacciniella* Z. Tavl. 2, fig. 31. Framv. brunsvarta med ett mörkare tvärband av uppresta fjäll vid inre tredjedelen, 2 liknande diskpunkter och otydlig yttre tvärinje. Bakv. svartbruna. Vbr. 18—19 mm. — Umeå.

23. Slkt. *Selagia* HB.

Ant. hos ♂ ovan rotleden starkt utböjda med en stark fjällknöl i inböjningen. Palper smärta, framsträckta med kort ändled. I framv. blott II₃ och II₄, i bakv. III₂ och III₃ långt skaftade.

Artöversikt.

I. Framv. brunröda, gråpudrade.	1. <i>S. spadicella</i> .
II. Framv. gröngula, silverglänsande.	2. <i>S. argyrella</i> .

1. *S. spadicella* HB. Framv. med 2 mycket otydliga, mot mittfältet mörkkantade ljusa tvärinjer och 1—2 svarta diskpunkter. Bakv. brungrå. Vbr. 23—28 mm. — Sk., Öl. (7, 8); på torra ställen.
2. *S. argyrella* SCHIFF. Tavl. 2, fig. 32. Framv. gröngula eller grönaktigt gråbruna, vid framkanten blekt ockragula, med obestämda gråaktiga längsstrimmor och 2 mörka, stund. otydliga, diskfläckar. Bakv. brungrå. Vbr. 26—28 mm. — Sk.

Larv rödvit med olivgrön inblandning och rödaktiga rygglinjer lever i sandrör kring *Calluna*; övervintrar.

24. Slkt. *Salebria* Z.

Ant. som föreg. I framv. II₃ och II₄ skaftade, i bakv. III₂, III₃ och IV₁ på gemensamt skaft.

Artöversikt.

- I. Framv. med mer eller mindre tydliga tvärlinjer.
- A. Tvärlinjerna tydligt brunröda. 2. *S. palumbella*.
- B. Tvärlinjer ej röd- eller gulaktiga.
1. Framv. utan brunröd inblandning.
- a. Framv. med en svart mot roten vitinfattad fjällknöl innanför inre tvärlinjen. 1. *S. betulæ*.
- b. Framv. utan sådan fjällknöl. 5. *S. fusca*.
2. Framv. med mer eller mindre brunröd inblandning.
- a. Inre tvärlinjen starkt sned, nästan rak. 4. *S. fæcellæ*.
- b. Inre tvärlinjen baktill knappt sned, tydligt vinkelböjd. 3. *S. adelphella*.
- II. Framv. utan tvärlinjer, mörkt rosenröda, vid bakkanten blekgula. 6. *S. semirubella*.
1. *S. betulæ* GOEZE. Tavl. 2, fig. 33. Framv. svartgrå med rödaktigt skimmer, tunt vitgråpudrade, med 1—2 svarta diskpunkter och 2 vitaktiga, utåt mörkkantade tvärlinjer, den yttre slingrande. Bakv. mörkt brungrå. Vbr. 21—23 mm. — Sk.—s. Västerb. (6, 7); sälls.
- Larven är svartaktig med vit- eller gulaktig dubbel rygglinje och liknande sidostrimmor; på våren mellan sammanspunna blad på björk.
2. *S. palumbella* SCHIFF. Tavl. 2, fig. 34. Framv. gråbruna, vitpudrade, med 2 breda, brunröda, mot mittfältet skarpt svartkantade tvärstrimmor, den yttre skarpt tandad; innanför inre tvärstrimman en upphöjning av svarta utstående fjäll. Bakv. ljusgrå. Vbr. 24—28 mm. — Sk.—Ång. (7, 8); på torra backar.
- Larven är mörkgrön med brunaktiga längslinjer; lever på *Polygala*.
3. *S. adelphella* F. R. Framv. mörkt askgrå, vid roten och vid bakkantens mitt mörkröda, med 2 mörka, otydliga diskpunkter och 2 vita tandade tvärlinjer, den inre mot roten brett, mot mittfältet smalt svartkantad. Bakv. ljus brungrå. Vbr. 23—26 mm. — Ett ex. sannolikt träffat i Sverige; lokal okänd.
- Larv mörkgrön med svartaktig sidolinje; på *Salix alba*.

4. *S. fæcella* Z. Framv. gråbruna med blodröd inblandning, tätt vitgråpudrade, med 2 svarta (ofta förenade) diskpunkter och vitgrå, brunkantade tvärlinjer, av vilka den inre är bredare och starkt sned, på mitten tandad, den yttre slingrande och fint tandad. Bakv. mörkt brungrå. Vbr. 25 mm. — Smål., Öl., Jämtl. (7); i björkskogar.
5. *S. fusca* HW. Framv. svartbruna, sparsamt vitgråpudrade, med 2 stora svarta diskpunkter och 2 vitgrå, mot mittfältet smalt svartkantade tvärlinjer, den inre starkt bruten, den yttre slingrande och fint småtandad. Bakv. ljus brungrå. Vbr. 22—24 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7).

Larv svartbrun med svart rygglinje; lever på ljung men även på sälg.

6. *S. semirubella* SC. Tavl. 2, fig. 35. Huvudformen saknar den vita längsstrimma i framkanten, som tillkommer f. *sanguinella* HB. En mellanform med gulgrå framkant är f. *intermediella* KRUL. Bakv. brungrå. Vbr. 31—33 mm. — Sk., Smål. (7); på sandfält.

Larven är grön med mörka längslinjer och ledgränser samt svart huvud; lever inspunnen särskilt på blommorna av *Lotus*.

25. Slkt. *Nephoteryx* HB.

Ant. som föreg. Palper av medelmåttig längd, uppåtböjda med rundad ändled. I bakv. III₂, III₃ och IV₁ vanl. med gemensamt skaft.

Larverna leva på träd mellan sammanspunna blad; pupporna övervintra.

Artöversikt.

- I. Framv. i rotfältet brunröda. 1. *N. hostilis* och 2. *N. rhenella*.
 II. Framv. utan brunröd inblandning. 3. *N. similella*.

- I. *N. hostilis* STPH. Tavl. 2, fig. 36. Framv. mörkt askgrå, vid roten och stund. vid bakkantens mitt brunröda, med två mörka, otydliga diskpunkter och 2 vita, tandade tvärlinjer, av vilka den inre på insidan begränsas av ett brett svart tvärband och på utsidan av en smalare svart linje. Bakv. ljus brungrå. Vbr. 21—24 mm. — Ex. i Centralanstaltens för jordbruksförsök saml., trol. från Västmanl.

Larv chokladbrun med svart huvud; lever på asp.

2. *N. rhenella* ZCK. Skiljes från föreg. endast därigenom att vingarna äro något bredare och grundfärgen är ljusare grå, varigenom teckningen blir tydligare, särskilt den inre tvärlinjen och det svarta tvärbandet. Vbr. 23—25 mm. — Sk.—Uppl. (6).

Larv grön med huvud och ledgränser gulaktiga; på odlade *Populus*-arter.

3. *N. similella* ZCK. Framv. svartgrå, utåt ljusare, med svart mittpunkt, inre tvärlinjen vit, bred, sned, den yttre vitaktig, otydlig. Bakv. mörkgrå. Vbr. 16—20 mm. — Uppl. (6).

Larv svartaktig; på ek.

26. Slkt. *Polopeustis* RAG.

Ant. hos ♂ ovan rotleden svagt utböjda utan fjällknöl. Palper korta, svagt uppåtböjda, långhåriga. Vingar långsträckta. I framv. II₃ och II₄ skaftade; i bakv. I och II samt III₂, III₃ och IV₁ skaftade.

1. *P. annulatella* ZETT. Tavl. 2, fig. 37. Framv. gråsvarta, tätt vitpudrade, isynnerhet längs framkanten, med 1—2 svarta diskpunkter och 2 vitaktiga tvärlinjer, den yttre slingrande. Bakv. brungrå. Vbr. 20—22 mm. — Lappl., där den går upp i björkregionen.

27. Slkt. *Trachonitis* Z.

Ant. hos ♂ ovan rotleden utböjda med en trubbig tand i inböjningen, långt cilierade. Palper av medelmåttig längd, något uppåtböjda, starkt sammantryckta. I framv. III₂ och III₃ fria, i bakv. I och II samt III₃—IV₁ skaftade.

1. *T. cristella* HB. Framv. gulgrå med svarta diskpunkter och 2 ljusa brunkantade tvärlinjer, den yttre starkt svängd. Innanför inre tvärlinjen fins en svart, utåt gulaktig fjällknöl. Bakv. brungrå. Vbr. 20 mm. — Uppgives av ZETTERSTEDT vara funnen i Skåne.

Larv grön; lever glest inspunnen på blad av *Betula*, *Evonymus* och *Prunus spinosa*.

28. Slkt. *Dioryctria* Z.

Ant. hos ♂ ovan rotleden utböjda med fjällknöl i inböjningen. Palper måttligt långa, uppåtböjda, med spetsig ändled. I framv. II₃ och II₄ samt III₂ och III₃ skaftade; i bakv. III₂—IV₁ med gemensamt skaft och I mycket närstående II.

Artöversikt.

- I. Inre vita tvärinjen å framv. på insidan begränsad av ett brett rödbrunt tvärband, som ej når framkanten; den vita mittfläcken fyrkantig.
1. *D. splendidella*.
- II. Framv. utan sådant rödbrunt tvärband vid roten; den vita diskfläcken smalare, halvmånformig.
A. Den vita diskfläcken ej utåt beskuggad. 2. *D. abietella*.
B. Diskfläcken utåt begränsad av mörk skuggfläck. 3. *D. schütziella*.
1. *D. splendidella* HS. Framv. silvergrå, svagt brunsvart pudrade; tvärinjenerna mycket skarpa, silvergrå, svartkantade; den vita diskfläcken på utsidan begränsad av en svart skugga; yttre tvärinjen står vid framkanten mindre snett än hos följ. art och är svagare tandad. Vbr. 28—32 mm. — Uppl. (7).
Larv rödvit, grönskimrande, med brunt huvud och starka punktvårtor; lever i gångar under barken av tall och förorsakar utsöndring av tjocka hartsklumpar på barkens utsida.
2. *D. abietella* SCHIFF. *Grankottmottet*. Tav. 2, fig. 38. Framv. mera brungrå, svart- och brunpudrade; tvärinjenerna som grundfärgen, mörkkantade. Bakv. vitaktiga. Vbr. 25—28 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7); allm.
Larv mörkgrå eller rödbrun med blek dubbel rygglinje, fina gulaktiga sidolinjer, brunt huvud och brun nacksköld; lever i gran- och tallkottar samt i unga skott.
3. *D. schütziella* FUCHS. Lik föreg. men mindre, med mera brunpudrade framv. och mera rent vita tvärinjen, av vilka den yttre är försedd med skarpare tänder; särskilt skjuter invid bakkanten en skarp tand inåt, varigenom tvärinjen vid själva bakkanten står snett utåt. Vbr. 23 mm. — Sthlm. (7).
Larv rödbrun med svart huvud, utan punktvårtor; lever mellan granbarr.

29. Slkt. *Phycita* CURT.

Ant. och palper som föreg. I framv. äro III₂ och III₃ starkt närmade intill varandra (sällan skaftade); i bakv. äro III₂ och III₃ skaftade och I mycket närstående II.

1. *P. spissicella* F. Tavl. 2, fig. 39. Framv. gråbruna, vid framkanten mörkare, i inre hälften med rödbrun inblandning, med 2 vitaktiga, mot mittfältet mörkkantade tvärlinjer och mörk diskfläck med korta utskott längs ribborna. Bakv. ljusgrå. Vbr. 22—27 mm. — Sk.—Uppl. (7, 8).

Larv brun med mörkare längslinjer, på sidorna gulaktig; lever mellan sammanspunna blad på ek.

30. Slkt. *Acrobasis* Z.

Ant. hos ♂ på rotleden med en stark fjälltand, därovan ej eller svagt böjda utan fjällknöl i inböjningen. Palper som föreg. I framv. II₃ och II₄ skilda men närstående; i bakv. I och II till mitten starkt närmade till varandra.

Artöversikt.

I. Framv. vid roten med rödaktig inblandning.	1. <i>A. zelleri</i> .
II. Framv. vid roten utan rödaktig inblandning.	2. <i>A. consociella</i> .

1. *A. zelleri* RAG. Tavl. 2, fig. 40. Framv. rödgrå, vid roten samt utanför båda tvärlinjerna starkt roströda, i mittfältet mitt och vid utkanten ljusare; tvärlinjerna ljusa, mot mittfältet mörkbegränsade; diskfläckar 1—2, mörka. Bakv. gulgrå. ♂:s ant. ovan rotleden med svag böjning. Vbr. 19—22 mm. — Sk.—Uppl. (6, 7).

Larv grön eller gulaktig med mörkare längsstrimmor och huvud; i rörformiga gångar på ek.

2. *A. consociella* HB. Framv. violgrå—svartbruna, vid roten ljusare, i mittfältet mörkare, med två ljusa tvärlinjer, den inre på insidan med ett svart band och därinnanför ett gulaktigt; 1—2 mörka diskfläckar. Bakv. ljusgrå. ♂:s ant. ovan rotleden ej utböjda. Vbr. 16—20 mm. — Sk., Öl. (7, 8).

Larv brunaktig med svartaktiga längslinjer och ljusbrunt huvud; på ek.

31. Slkt. *Rhodophaea* GN.

Skild från föreg. genom enkla antenner och starkt när-
made III₂ och III₃ i framv. I bakv. äro I och II samt III₂
och III₃ skaftade.

Artöversikt.

I. Framv. utan tvärlinjer, rosenröda, baktill vita.	1. <i>R. rosella</i> .
II. Framv. med 2 ljusa tvärlinjer.	
A. Inre tvärlinjen blott vid bakkanten synlig.	2. <i>R. marmorea</i> .
B. Inre tvärlinjen når framkanten.	3. <i>R. advenella</i> .

1. *R. rosella* SC. Bakv. ljust brungrå. Huvud rostgult; mel-
lankropp vit. Vbr. 18—20 mm. — Sk. (7); sälls. på sand-
fält.

2. *R. marmorea* HW. Framv. mörkbruna, i framkanten viol-
grå, med svart, månformig diskfläck och 2 ljusa tvärlinjer,
den inre framtill förmörkad och inåt vid bakkanten be-
gränsad av en blodröd fläck, den yttre bågförmig, svagt
tandad, utåt smalt rödbegränsad. Bakv. gråbruna. Huvud
och ryggsköld brunröda. Vbr. 18 mm. — Sk. (8); en
gång träffad vid Kullen.

Larv mörkt rödbrun; på slån och hagtorn.

3. *R. advenella* ZCK. Tavl. 2, fig. 42. Framv. rödbruna med
askgrå inblandning, med 2 fina, snett ställda diskpunkter
och 2 vitaktiga tvärlinjer, av vilka den inre i bakkanten
är gaffelformigt kluven och omfattar en brunröd fläck, och
den yttre är rödaktigt kantad, bågböjd och fint tandad.
Bakv. brungrå. Huvud och halskrage ljusröda. Vbr. 18
—20 mm. — Sk.—Uppl. (7, 8).

Larv ljusgrön med breda brunröda längsstrimmor; på *Crataegus* och
Pyrus.

32. Slkt. *Myeloides* HB.

Ant. enkla. Palper av medellängd, uppåtböjda. I framv.
II₃ och II₄ samt III₂ och III₃ skaftade. Bakv. som föreg.

Artöversikt.

I. Större art med vita, svartprickiga framv.	1. <i>M. cribrella</i> .
II. Mindre art med svartbruna framv.	2. <i>M. tetricella</i> .

1. *M. cribrella* HB. Tav. 2, fig. 41. Framv. vita, i framkanten svagt gulaktiga med skarpt svarta punkter, av vilka 2 nära framkanten, 1 vid roten, 2 på bakre mitt-ribban och 1 i vingens bakdel, dessutom ett antal smärre, som bilda en yttre tvärlinje. Bakv. vitaktiga, i kanten grå. Vbr. 30—35 mm. — Sk., Bl., Öl., Gottl. (7).

Larv brun- eller grönaktig med svart huvud och svart, delad nack-sköld; lever i blomkorgar av tistlar och kardborrar m. fl. och övervintrar i stjälken.

2. *M. tetricella* SCHIFF. Framv. svartbruna med mörkare diskpunkt; tvärlinjer otydliga. Bakv. brungrå. Vbr. 22—23 mm. — Lappl.—Häls. (7, 8).

33. Slkt. *Cryptoblabes* Z.

Ant. hos ♂ ovan rotleden med stark utböjning. Palper långa, smala, starkt uppåtböjda med tillspetsad ändled. Bipalper små. I framv. utgå III₂ och III₃ mycket nära varandra; i bakv. utgå III₂ och III₃ nästan från samma punkt och II är förbunden med I till mitten.

1. *C. bistriga* HW. Tav. 2, fig. 43. Framv. brunröda med mörkgrå inblandning, med ett mörkgrått streck på disk-tvärribban och 2 vitaktiga, mörkkantade tvärlinjer, den yttre svagt tandad. Bakv. mörkgrå. Vbr. 18—20 mm. — Sk. (7).

Larv brun med svarta sidostrimmor och gulaktig linje vid andhålen; lever mellan veckade eller sammanspunna blad av al eller ek; övervintrar.

6. Underfam. *Pyralidinae*.

Hit höra medelstora—större arter med hos ♂ (stundom kamlikt) cilierade antenner, vanl. väl utvecklade sugrör, palper av växlande form och vanl. trådformiga bipalper. I bakv. är I fri.

Larverna som äro smärta, svagt håriga, leva i rörformiga, spunna gångar kring värdväxternas rötter eller bland matvaror och avfallsämnen. Fjärilarna äro mestadels i rörelse i skymningen.

Släktöversikt.

- I. Palpändleden uppåt- eller framåtriktad.
- A. Sugrör saknas. 34. *Aglossa*.
- B. Sugrör finns.
1. I framv. utgår II_3 före II_5 ur II_4 . Yttre tvärlinjen ej utsvängd. 35. *Hypsopygia*.
2. I framv. utgår II_3 efter II_5 ur II_4 . Yttre tvärlinjen starkt utsvängd. 36. *Pyralis*.
- II. Palpändleden lutande.
- A. Palpmittleden uppåtböjd. 37. *Herculia*.
- B. Palpmittleden lång, framåtriktad. 38. *Cledeobia*.

34. Slkt. *Aglossa* LATR.

Ant. hos ♂ långcilierade. Palper långt utskjutande, starkt fjälliga med smal, naken ändled. I såväl fram- som bakv. äro III_2 och III_3 närstående eller skaftade.

- I. *A. pinguinalis* L. *Fettmottet*. Tavl. 2, fig. 45. Framv. grågula, starkt och oredigt brunskuggade, med 2 ljusa i synnerhet vid framkanten fläcklikt svartbegränsade tvär- linjer och svart. diskfläck. Bakv. gråbruna. Vbr. 28—37 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7); allmän i matbodas, magasin, hönshus m. m.

Larven är mörkgrå—mörkbrun med kastanjebrunt—svart huvud. Larverna leva i spunna rör, huvudsakligen av feta ämnen, fett, talg, späck, smör o. s. v. men även av läder, filt o. d. Larven skall även vara funnen i det fria, under bark, och lär då leva av andra insekt- larver.

35. Slkt. *Hypsopygia* HB.

Endast skild från följ. släkte genom det i översikten nämnda.

- I. *H. costalis* F. Tavl. 2, fig. 44. Vingar purpurviolettera med gula fransar; framv. med 2 guldgula tvär- linjer, som i fram- kanten äro fläcklikt utbredda; bakv. med 2 fina guldgula

tvärlinjer. Vbr. 17—20 mm. — Vg., Öl., Uppl. (7, 8); sälls.

Larven lever av vegetabiliska avfallsämnen.

36. Slkt. *Pyralis* L.

Ant. hos ♂ dubbelradigt cilierade. Palper grovt fjälliga. I framv. äro II₁ och II₂ fria, III₂ och III₃ skaftade; i bakv. äro II och III₁ samt III₂ och III₃ skaftade.

Artöversikt.

- I. Framv. i mittfältet mycket ljusare än i rot- och kantfältet.
 1. *P. farinalis*.
- II. Framv:s mittfält blott vid framkanten något ljusare än grundfärgen.
 2. *P. lienigialis*.
1. *P. farinalis* L. *Mjölmottet*. Tavl. 2, fig. 46. Framv. violettbruna, i mittfältet gulbruna, med en stor, mörkare skuggfläck i bakre yttre delen av mittfältet och bakre delen av utkantfältet samt 2 vita tvärlinjer. Bakv. grå med 2 vita, slingrande tvärlinjer. Vbr. 17—28 mm. — Sk.—Lappl. (6—8); täml. allm. i kvarnar, bagerier, uthus etc.
- Larven är smutsvit med brungult—mörkbrunt huvud; lever bland mjöl, kli o. dyl. men även av bröd, gryn, potatis, hö m. m.
2. *P. lienigialis* Z. Liknar föreg. men mittfältet är mörkare brunt, de ljusa tvärlinjerna äro vid framkanten fläcklikt utbredda, och bakv. äro mörkare grå med otydligare ljusa linjer. — En gång funnen i Lappland.

37. Slkt. *Herculia* Wlk.

Ant. hos ♂ kortcilierade. III₂ och III₃ i framv. närstående; II och III₁ i bakv. skaftade.

1. *H. glaucinalis* L. Tavl. 2, fig. 47. Framv. gröngrå, i synnerhet vid framkanten svagt rödskimrande, med 2 räta, vid framkanten svagt utvidgade gulvita tvärlinjer. Bakv. brungrå med 2 fina vita tvärlinjer. Vbr. 24—26 mm. — Sk.—Uppl. (7, 8); på spridda ställen.

Larven svartbrun med svart huvud; lever under avfallna löv.

38. Slkt. *Cledeobia* STPH.

Ant. hos ♂ med 2 borst på varje led. Palper snabel-
likt framskjutande. Sugrör knappt synligt. I framv. III₂ och
III₃ skilda; i bakv. II och III₁ närstående.

- I. *C. angustalis* SCHIFF. Tavl. 2, fig. 48. Framv. ockra-
gula—bruna—roströda, stund. med antydning till ett mör-
kare mittfält, med ljusa tvärlinjer, den inre knappt skönj-
bar. Bakv. gråaktiga med en otydlig ljusare tvärlinje.
Vbr. 20—23 mm. — Sk.—Uppl. (7, 8).

Larv svartaktig med brunt huvud; lever på *Lotus* och *Helianthemum*.

7. Underfam. *Hydrocampinæ*.

Medelstora—större arter med enkla (hos ♂ kort cilierade)
antenner, palper av växl. beskaffenhet, långa och breda bi-
palper och utvecklat sugrör.

Larvernas utseende och levnadssätt växlande.

Släktöversikt.

- I. Palper uppåtböjda.
- A. Antenner enkla. Oceller finnas. 39. *Nymphula*.
- B. Antennleder i spetsen utvidgade, i synnerhet hos ♂.
1. Bipalper väl utvecklade, föga kortare än läppal-
perna. Oceller finnas. 40. *Paraponyx*.
2. Bipalper förkrympta. Oceller saknas. 41. *Cataclysta*.
- II. Palper framåtsträckta eller lutande.
- A. III₂ och III₃ i bakv. vid roten närmade till varandra
ett kort stycke. 42. *Stenia*.
- B. III₂ och III₃ i bakv. ej närmade till varandra.
1. Vingar gulaktiga.
- a. Framv. smala, spetsiga. 43. *Perinephele*.
- b. Framv. breda, trubbiga. 44. *Psammotis*.
2. Vingar vita, svartfläckiga. 45. *Eurrhypara*.

39. Slkt. *Nymphula* SCHRR.

Ant. hos ♂ kortcilierade. Palpernas två inre leder med utstående fjäll, ändleden smal, tilltryckt fjällig. Bipalper smala. Framben och bakben starkt förlängda. I framv. (II₂, II₃ och II₄ med gemensamt skaft; i bakv. I ett långt stycke förbunden med II; övriga ribbor fria. — *N. rivulalis* och *nymphæata*, som ha II₂ i framv. fri, föras stundom till ett eget släkte, *Hydrocampa* LATR.

Larverna leva under vatten på vattenväxter; övervintra.

Artöversikt.

- I. Framvingarnas diskfläck utan gul utfyllning. Teckning oskarp.
  1. *N. rivulalis*.
- II. Framv. med brunt eller gult utfylld mittfläck. Teckning mörkare, skarpere.
  - A. Vingar rent vita med skarpa, smala, mörkbruna linjer.
    2. *N. stagnata*.
  - B. Ätm. framv. hos ♀ gulaktiga, med bredare gulbrun bandteckning.
    3. *N. nymphæata*.

1. *N. rivulalis* DUP. Tavl. 2, fig. 49. Lik följande art men yttre tvärinjen på framv. på utsidan något tandad och den dubbla yttre tvärinjen på bakv. ej mörkt ifylld. Vbr. 17—19 mm. — Sk.; sälls.

2. *N. stagnata* DON. Tavl. 2, fig. 50. Framv. med mörkbruna teckningar: vid roten ett enkelt tvärband, innanför mitten ett dubbelt tvärband från bakkanten, utanför mitten ännu ett mot framkanten gaffelkluvet dubbelt tvärband, vars inre gren är förbunden med det inre dubbelbandet och över den mörka diskfläcken når framkanten, som från roten till förbi mitten är mörkbrun; utkanten med brunt kantband. Bakv. med 2 tvärband, det inre med ett hakformigt utskott, det yttre ett tydligt vågigt dubbelband. Vbr. 20—22 mm. — Sk.—Lappl. (7, 8); allm. vid insjöar, dammar o. dyl.

Larven, vilken som fullvuxen är mörkgul eller gulbrun med brunaktigt huvud och nacksköld, lever på hösten och övervintrande såsom minerare i blad av *Sparganium*, på våren i en av bladstycken bildad säck på bladen. Den förpuppas i en lång, vit, med bladstycken omhöljd och vid ett simmande blad fastspunnen kokong.

3. *N. nymphaeata* L. Tavl. 2, fig. 51. Teckning i det stora hela som föreg. Framvingarnas, likasom bakvingarnas, yttre dubbelband med tandlika utskott mot utkanten; diskfläcken å framv. i mitten gulbrun; även det inre bandet å bakv. dubbelt. Vbr. 21—31 mm. — Sk.—Västerb. (7, 8); allm.

Larv gulbrun (som ung grön) med 3 mörka längslinjer och mörkare ledgränser; lever i en bladsäck på åtskilliga vattenväxter, såsom näckrosor, *Potamogeton*, *Hydrocharis*, *Sparganium* o. a.

40. Slkt. *Paraponyx* Hb.

I allt väsentligt lik föreg.

Larven på sidorna från och med 2. leden med 3 längsradar tofsformigt ordnade långa, trådlika trakégälar; övervintrar.

1. *P. stratiotata* L. Tavl. 2, fig. 52. Framv. vitaktiga, gulbrunpudrade med en mörkare otydlig inre och en bredare, inåt otydligt, utåt skarpare begränsad yttre tvärstrimma samt en vit, mörkkantad diskfläck. Bakv. vita med antydan till tvärband. Hos ♀ äro framv. mörkare och tvärbanden otydligare. Vbr. 18—26 mm. — Smål., Ög., Uppl. (6—8); sälls.

Larven är halvgenomskinligt grön- eller gulaktig med brunt huvud och gråvita gältrådar. Den lever i en av bladbitar bildad säck på *Stratiotes*, *Callitriche* m. fl. vattenväxter. Förpuppning i en avlång, vit, vattentät kokong.

41. Slkt. *Cataclysta* Hb.

Lik *Nymphula* men palperna smala, tilltryckt fjälliga.

1. *C. lemnata* L. Tavl. 2, fig. 53. Framv. med svart diskpunkt och brunt band längs utkanten. Bakv. vita med mörk diskpunkt och ofullständiga tvärinjer samt i bakre delen av utkanten ett djupsvart band med silverglänsande punkter. Hos ♀ äro framv. längre och smalare samt brun-gula. Vbr. 16—22 mm. — Sk.—Uppl. (6—8); allm.

Larven uppträder i 2 former, en gulbrun med bruna och svartaktiga streck, gulaktigt huvud och mörkare nacksköld och en sammetsvart med vitaktigt huvud; den förra lever i hylsor av *Lemna* och

övervintrar såsom liten, den senare lever inborrad i åtskilliga vattenväxter, såsom *Typha*, *Sparganium* och *Arundo*, och övervintrar nästan fullvuxen. Förhållandet mellan de två formerna synes ej vara fullt utrett.

42. Slkt. *Stenia* Gn.

Antenner av framvingarnas längd, hos ♂ cilierade med i spetsen förtjockade leder. Palper tätt fjälliga med dold ändled. Bipalper trådformiga. Vingar mycket smala. Tarser starkt förlängda. I framv. II₂ och II₃ skaftade.

1. *S. punctalis* SCHIFF. Tavl. 2, fig. 54. Framv. brungula —rostbruna med otydliga mörka tvärlinjer och vit halvmånformig diskfläck. Bakv. gulgrå. Vbr. 17—18 mm. — Ög., Gottl. (7, 8).

Larv gulgrön med mörkare rygglinje och rödbrunt huvud; lever i spunna gångar bland döda växtdelar.

43. Slkt. *Perinephele* Hb.

Ant. hos ♂ cilierade, kortare än hos föreg. Palper som föreg. I framv. II₂—II₄ skaftade; i bakv. III₁ och II skaftade, den senare förbunden med I.

1. *P. lancealis* SCHIFF. Tavl. 2, fig. 55. Framv. gulgrå, mörkpudrade, med stor, ljus, mörkkantad diskfläck och två ljusa, mot mittfältet mörkkantade, starkt tandade tvärlinjer. Bakv. av samma färg med en tandad tvärlinje. Vbr. 26—32 mm. — Sk.

Larv grön med gulbrunt huvud och mörkare rygglinje; lever i vit spånad på *Senecio*, *Eupatorium*, *Stachys* o. a.

44. Slkt. *Psammotis* Hb.

Som föreg.

Artöversikt.

- I. Framv. ockragula, tätt brunpudrade med brun diskfläck.
  1. *P. pulveralis*.
- II. Framv. citrongula med grå diskfläck.
  2. *P. hyalinalis*.

1. *P. pulveralis* HB. Tavl. 2, fig. 56. Framv. med 2 bruna, nästan raka tvärlinjer och brunt utkantband. Bakv. av samma färg med brun tvärlinje. Vbr. 19—21 mm. — Sk.—Uppl. (7, 8).

Larv gråviolett med svart, delad nacksköld; lever på *Mentha*.

2. *P. hyalinalis* HB. Framv. matt citrongula med en större halvmånformig grå diskfläck och stund. en mindre punkt i diskfältet samt 2 grå tvärlinjer, av vilka den yttre är taggig och starkt slingrande. Bakv. blekare gula, i framkanten vita, med en slingrande grå tvärlinje. Vbr. 27—32 mm. Jfr även *Microstega pandalis*. — Sk.—Uppl. (7).

Larv grön med svarta punktvårtor; mellan sammanspunna blad på *Urtica*.

45. Slkt. *Eurrhypara* HB.

Ant. och palper som de närmast föreg. I framv. II₂—II₄ skaftade; i bakv. II förbunden med I.

1. *E. urticata* L. Tavl. 3, fig. 57. Vingar vita med 2 delvis bandformiga fläckrader vid utkanten, en större fläck i diskfältet samt flera smärre vid roten å framv. Huvud och mellankropp gula. Vbr. 28—30 mm. — Sk.—Uppl. (6, 7); allm.

Larv gulaktig eller grön med svart huvud och svarta ryggstrimor; lever mellan sammanspunna blad på *Urtica*, *Mentha* m. fl.

8. Underfam. *Scopariinæ*.

46. Slkt. *Scoparia* Hw.

Smärre—större arter med hos ♂ kortcilierade antenner och rakt framsträckta, undertill utspärrat fjälliga palper med ofta dold ändled. Bipalper i spetsen med en snett avskuren hårpänsel. I framv. blott II₃ och II₄ skaftade; i bakv. II och III₁, stund. även III₂ och III₃ skaftade, varjämte I är förbunden med II. Framvingar med »nattflyteckning»: ringfläck, tappfläck och njurflek, två tvärlinjer och våglinje.

Fjärilarna flyga även om dagen. Larverna leva under mossor och lavar i sammanspunna rör.

Artöversikt.

- I. Mellan njurfläcken och yttre tvärlinjen en brunrödaktig fläck. Större art. 1. *S. centuriella*.
- II. Mellan njurfläcken och yttre tvärlinjen ingen rödaktig inblandning. Smärre arter.
- A. Framv. med utbredd mörkare teckning. Njurfläcken 8-, X- eller ringformig; stund. otydlig.
1. Njurfläcken, stund. även ringfläcken, gulaktigt eller gulbrunt utfyllda. Våglinjen, när sådan finnes, på mitten ej så starkt böjd som yttre tvärlinjen; mellan dessa linjer ett sammanhängande eller nästan sammanhängande mörkt tvärband.
- a. Våglinje saknas. Utkantfältet enfärgat eller blott vid kanten ljusare. 2. *S. cembrae*.
- b. Våglinjen tydlig.
- α. Framv. med vit grundfärg, tunt pudrade; både ring- och tappfläcken gulaktigt utfyllda, fint svartkantade; de mörka teckningarna skarpare än hos följ. 4. *S. dubitalis*.
- β. Framv. grå, tätare pudrade; endast ringfläcken med gulaktig utfyllning, tappfläcken utgöres av en punkt eller ett svart streck. 3. *S. ambigualis*.
2. Vingmärkena utan spår till gulaktig utfyllning. Våglinjen stund. starkare böjd än yttre tvärlinjen, stund. sammanstötande med denna; utanför våglinjen ofta en trekantig fläck.
- a. Diskfläcken (njurfläcken) berör yttre tvärlinjen. 6. *S. sudetica*.
- b. Diskfläcken mer eller mindre avlägsnad från yttre tvärlinjen.
- α. Diskfläcken står starkt snett mot vingens framkant. 5. *S. alpina*.
- β. Diskfläcken ungefär vinkelrätt mot framkanten.
- *. Framv. rent vita med djupsvarta teckningar och viktiga fransar. 8. *S. lætella*.
- **.
- Framv. mer eller mindre grå, eller brunpudrade; fransar fläckiga eller med tydlig delningslinje.
- §. Yttre tvärlinjen gör utanför njurfläcken en stark utbuktning och går därefter starkt snett i riktning mot bakkanten. Mittfältet ej tydligt ljusare än rotfältet.
- †. Yttre tvärlinjen går från framkanten till att börja med inåt, i riktning ungefär mot mittfältets inre bakhörn, och gör därpå efter att ha bildat en tand inåt den nyssnämnda utbuktningen. 7. *S. murana*.
- ††. Yttre tvärlinjen går från framkanten i riktning mot utkanten eller bakhörnet och fortsätter utan någon tydlig tand i den nämnda utbuktningen utanför njurfläcken. 9. *S. truncicolella*.

§§. Yttre tvärlinjen utanför njurfläcken endast med svag utböjning. Mittfältet helt eller delvis ljusare än rotfältet.

†. Inre tvärlinjen ej brett mörkskuggad; ring- och tappfläcken därför tydliga; njurfläcken ungefär lika långt från dessa som från yttre tvärlinjen. Våglinjen vanl. brett avbruten på mitten.

10. *S. cratægella*.

††. Inre tvärlinjen brett mörkskuggad; ring- och tappfläcken därför otydligare; njurfläcken står närmare yttre tvärlinjen än ring- och tappfläcken. Våglinjen ej eller knappt avbruten. 11. *S. frequentella*.

B. Vingar näst. utan teckning; njurfläck punktformig. 12. *S. pallida*.

1. *S. centuriella* SCHIFF. Tavl. 3, fig. 58. Framv. breda, hos ♂ blågrå med brun inblandning, hos ♀ bruna med ljusare mittfält, med de två vanliga ljusa tvärlinjerna; ringfläck tydlig, tappfläck mörk, njurfläck 8-liknande. Bakv. brungrå. Vbr. 23—30 mm. — Lappl., Norrb., Häls. (6—8).

2. *S. cembræ* HW. Framv. entonigt gulgråpudrade. De inre vingmärkena i regel otydliga; njurfläcken X-formig, i sin övre del med gulaktig ifyllning, ofta otydlig; inre tvärlinjen otydlig, den yttre med svag bågböjning. Bakv. gulaktigt ljusgrå. Vbr. 20—25 mm. — Stockholm.

Larv vitaktig med mörk rygglinje och ockragula punktvårtor; bl. a på *Tussilago*.

3. *S. ambigualis* TR. Framv. vid roten smalare än hos följ., utåt breda; ring- och njurfläck i regel ofullständiga, den senare ofta endast ett mörkt streck, den förra stund. med gulaktig fyllning; våglinjen mindre starkt böjd än hos följ. men framtill bredare och mer otydlig; yttre tvärlinjen är emellertid starkare böjd, varigenom fältet mellan denna linje och våglinjen oftast blir uppdelat i två skuggfläckar. Bakv. grå med otydl. mörkare kant. Vbr. 17—23 mm. — Sk.—Ång. (6, 7).

Larven lever under mossa på trädstammar.

4. *S. dubitalis* HB. Framv. vid roten täml. breda; ring- och tappfläcken vanl. båda med gulaktig fyllning, större och tydligare än hos andra arter; fältet mellan yttre tvärlinjen och våglinjen ofta ej avdelat i en främre och en bakre fläck

utan bildande ett mörkt tvärband. Bakv. vita med tydligt mörkare kant. Vbr. 15—19 mm. — Sk.—Uppl. o. Värml. (6, 7); på ängsmarker.

Larv gulbrun med svarta punktvärtor, mörkbrun, delad nacksköld och rödbrunt huvud.

5. *S. alpina* STT. Framv. smala, särskilt hos ♀, brungrått pudrade. Njurfläck 8-formad, de inre vingmärkena näst. punktformiga. Tvärstrimmor fina, täml. skarpa; den yttre går först snett inåt och bildar en tand, går därefter i flack båge mot utkanten. Våglinjen i regel nära utkanten, utbreder sig dock på mitten inåt men träffar i regel icke yttre tvärlinjen. Bakv. brungrå. Vbr. 19—23 mm. — Torne lappm.—s. Västerb.
6. *S. sudetica* Z. Framv. hos ♂ täml. breda, hos ♀ smala, tillspetsade, vitaktiga, brun- och gulpudrade; tvärlinjerna vita, brett gulbrunkantade; ring- och tappfläck svarta, punktformiga; njurfläck stor, 8-formig, gulgrå, berör framkanten och med yttre hörnet yttre tvärlinjen; fältet mellan yttre tvärlinjen och våglinjen upptaget av två oftast sammanhängande bruna skuggfläckar. Bakv. ljusgrå. Vbr. 20 mm. — Lappl.—Sk. (7, 8); allmänast i fjälltrakterna.
7. *S. murana* CURT. Tavl. 3, fig. 59. Framv. täml. smala, gulaktigt gråvita, tätt och mörkt pudrade; ring- och tappfläck mörka, den förstnämnda ofta med ljus fyllning av grundens färg; njurfläck 8-formig, vanl. med ljusgrå fyllning; mellan yttre tvärlinjen och våglinjen två ofta sammanhängande skuggfläckar. Bakv. ljusgrå. Var. *tuoniana* HOFFM. med mörkare pudrade, ej gulaktiga framv. torde vara den hos oss förhärskande formen. Vbr. 16—22 mm. — Blek.—Lappl. (6, 7); allmänast i norr, där endast varieteten förekommer.
Larv brunaktig; lever under mossa.
8. *S. latella* Z. Tavl. 3, fig. 60. Framv. täml. smala, mjölkvita, i rot- och utkantfältet djupsvart fläckiga; ring- och tappfläck djupsvarta, diskmärke 8-formigt med ljus ifyllning. Bakv. vid roten näst. vita, vid kanten brunaktiga. Vbr. 18 mm. — Sk.—Uppl.
9. *S. truncicolella* STT. Framv. vid roten smala, utåt täml. breda, något gulaktigt vitgrå med nästan svart, jämn

pudding; inre tvärlinjen starkt tandad, ring- och tappfläck streckformiga, njurfläck täml. otydlig; mellan yttre tvärlinjen och våglinjen två åtskilda skuggfläckar. Bakv. ljusgrå. Vbr. 20—22 mm. — Sk.—Lappl. (6—8); i skogar.

Larv mörkt brunaktig; under mossor.

10. *S. cratægella* HB. Tav. 3, fig. 61. Framv. kortare än hos föreg. och utåt bredare; inre tvärlinjen obetydligt tandad; ringfläcken bildar en smal, liggande 0, tappfläck streckformig, njurfläck tydligt 8-formig. Bakv. vitaktiga, hos ♀ mörkare. Vbr. 17—19 mm. — Sk.—Uppl. (7, 8).

Larv gulgrön med huvud och nacksköld svartbruna; under mossor.

11. *S. frequentella* STT. Framv. till formen som föreg., mörkt brungrå med vitgrå inblandning; för övrigt mycket lik föreg. men inre tvärlinjen utåt brett svart beskuggad och utkantfältet mörkare med sammanhängande svartgrått tvärband mellan tvärlinjen och våglinjen. Bakv. brungrå. Vbr. 17—19 mm. — Bl.—Uppl. (7); sälls.

Larv gulaktig eller grå med svart huvud och svarta punktvårtor; under mossor på klippor.

12. *S. pallida* STPH. Framv. korta, breda, gulgrå med mycket glesa mörka fjäll; teckning mycket otydlig, vanl. endast bestående av en punktförmig svart diskfläck och en ljus yttre tvärlinje och mörka utkantpunkter. Bakv. ljusgrå. Vbr. 16 mm. — Sk., Öl. (7, 8); sälls.

9. Underfam. Pyraustinae.

Medelstora—större arter med vanl. brett trekantiga vingar och väl utvecklade sugrör; antenner och palper av växlande form.

Larverna långsträckta, svagt håriga, leva vanligen i silkespånad på blomväxter. Fjärilarna äro vanl. i rörelse om natten, en del även om dagen. Vingarna hållas i vila taklikt eller plattliggande.

Släktöversikt.

- I. Panna tydligt kägelformigt framskjutande.

51. *Phlyctenodes*.

II. Panna utan utskott.

A. Framv. vid bakkanten innanför mitten med en stark fjälltand. 53. *Cynæda*.

B. Framv. utan fjälltand.

1. Bipalper trådformiga eller saknas.

a. Bakv. med utkanten bakom spetsen starkt insvängd. 52. *Diasemia*.

b. Utkanten å bakv. ej eller svagt insvängd.

α. Framv. med utkanten kortare än $\frac{1}{2}$ bakkanten. 50. *Nomophila*.

β. Framv. med längre utkant.

*. Fram- och bakv. med avrundad spets; framv. blågrå, bakv. enfärgat mörkgrå. Fjällformer.

§. Palper undertill lång- och grovhåriga. 54. *Titania*.

§§. Palper undertill kortare fjälliga. 48. *Oreana*.

** . Alla vingar med mer eller mindre tydlig spets.

§. Palper korta och täml. smala, på sin höjd dubbelt så långa som bipalperna. 49. *Evergestis*.

§§. Palper långa och starka, mer än dubbelt så långa som bipalperna.

†. Palper uppåtböjda, ändled kort, uppåtriktad. 47. *Syllepta*.

††. Palper framåtsträckta eller något hängande, på sin höjd ändleden uppåtriktad. (En översikt av arterna till sl. *Microstega*, *Mesographe*, *Pionea* och *Pyrausta* finnes under sl. *Pionea*.)

+ . Bakskenben hos ♂ med yttre mittsporen rudimentär. 57. *Pionea*.

+ + . Bakskenben hos ♂ med yttre mittsporen utvecklad.

×. Framv. hos ♂ vid roten med en grop ovan täckt med fjäll.

55. *Microstega*.

××. Framv. hos ♂ utan sådan
grop. 58. *Pyrausta*.

2. Bupalper i spetsen tydligt utvidgade.
a. Framv. gulaktiga. 56. *Mesographe*.
b. Vingar svarta. 59. *Heliothela*.

47. Slkt. *Syllepta* HB.

Ant. hos ♂ kortcilierade. I framv. utgå III₂, III₃ och IV₁ från bakre diskfälthörnet, och II₅ är böjd och starkt närmad till II₄. I bakv. utgå II och III₁ från diskfältets främre och IV₁ från bakre hörnet.

1. *S. ruralis* Sc. Tavl. 3, fig. 63. Vingar glänsande vitgula, i utkanten brungrå, med brungrå diskfläck och två brungrå tvärinjer, av vilka den yttre är starkt slingrande och på utsidan ljuskantad; i mittfältet en del skuggfläckar. Vbr. 30—35 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7); allm.

Larv grön med enstaka, täml. långa gröna hår; lever i strutformigt sammanspunna blad på *Urtica*.

48. Slkt. *Oreanaia* Dup.

Ant. hos ♂ kortcilierade. Palper framåtsträckta med kort ändled. Vingar korta och breda. III₂, III₃ och IV₁ i framv. vid roten skilda; II₅ fri. I bakv. utgå III₂, III₃ och IV₁ ur diskfältets ända; II förbunden med I.

1. *O. alpestralis* F. Tavl. 3, fig. 62. Framv. ljust blågrå, med tre särskilt mot roten fläckigt svartpudrade, ljusa, tandade, svartkantade tvärinjer, en svart, tandad utkantlinje och svart diskpunkt. Bakv. mörkt gråbruna. Vbr. 17—18 mm. — Lappl. (7); i fjällen.

49. Slkt. *Evergestis* HB.

Ant. hos ♂ cilierade. Palper framåtriktade, mittleden grovrjällig, ändleden kort. I framv. äro II₃ och II₄ skaftade, II₅ fri; IV₁ utgår innanför diskfältets bakhörn och III₂ och

III₃ ur detsamma. I bakv. utgå III₂, III₃ och IV₁ ur diskfältets bakhörn och I är långt förbunden med II.

Artöversikt.

I. Bakv. endast mörka i utkanten.	2. <i>E. extimalis</i> .
II. Bakv. med mörkt utkantband och mörk mittstrimma.	
A. Framv. gulgrå.	1. <i>E. frumentalis</i> .
B. Framv. halmgula.	3. <i>E. straminalis</i> .

1. *E. frumentalis* L. Tav. 3, fig. 64. Framv. med 2 vitaktiga, utåt mörkt begränsade tvärlinjer, den inre starkt tandad, den yttre svagare böjd; utkantfältet vitaktigt med två gulaktiga skuggstrimmor, som förenas mot vingspetsen. Vbr. 25—30 mm. — Sk.

Larv gulaktig med mörk rygglinje och mörka punkter samt brunt huvud; lever på kruciferer, såsom *Sisymbrium* och *Raphanus*.

2. *E. extimalis* SC. Tav. 3, fig. 65. Framv. vitgula, utåt mörkare, med en stor violettbrun fläck i utkanten, 2 rostbruna, fina tvärlinjer samt en otydlig diskfläck. Bakv. vitgula. Vbr. 23—26 mm. — Sk.—Uppl. (6, 7); ej sälls.

Larv gulgrön med svarta punkter, huvud och nacksköld, den senare delad; lever i skidor av kruciferer.

3. *E. straminalis* HB. Tav. 3, fig. 66. Framv. vitgula med 2 rostbruna tvärlinjer, en rostbrun ring och 8-formigt diskmarke samt ett rostbrunt skuggband (våglinje) vid utkanten. Bakv. gulvita. Vbr. 23—26 mm. — Sk.—Uppl. (7).

Larv ovan mörkgrön eller violett med svart huvud, på sidorna gul; lever på kruciferer.

50. Slkt. *Nomophila* HB.

Ant. hos ♂ cilierade. Palper trekantigt spetsiga, horisontellt framstående, tätt och tilltryckt fjälliga; ändled dold. Bupalper mycket små, trådlika. Framv. långa, smala; bakv. avlångt 3-kantiga. Ribbförgrening ungef. som föreg. Natfflyliknande fjärl.

1. *N. noctuella* SCHIFF. Tav. 3, fig. 67. Framv. rostbruna med tre mörkare fläckar (ring- och tappfläcken samman-

stötande) samt två fina, starkt tandade tvärlinjer. Bakv. ljust brungrå. Vbr. 29—31 mm. — Boh., Uppl. (7); sälls.

Larv gröngul med mörka, ljuskantade vårtor och mörk rygglinje.

51. Sikt. *Phlyctænodes* HB.

Framv. långsträckt 3-kantiga, spetsiga; bakv. rundade. För övrigt som föreg.

Artöversikt.

I. Bakv. vitaktiga.	
A. Bakv. utan teckningar.	1. <i>P. palealis</i> .
B. Bakv. med en mörk tvärstrimma utanför mitten samt en annan nära utkanten.	2. <i>P. verticalis</i> .
II. Bakv. mörkgrå.	3. <i>P. sticticalis</i> .

1. *P. palealis* SCHIFF. Framv. blekt grönaktigt svavelgula med fina, mot utkanten mörka ribbor. Bakv. glänsande vita, mot utkanten blekt svavelgula. Vbr. 29—32 mm. — Sk., Boh. (6); sälls.

Larv grön eller rödaktig med svarta punktvårtor och svart, ljusfläckigt huvud; lever sällskapligt i blomställningen av umbellater, t. ex. *Daucus* och *Peucedanum*.

2. *P. verticalis* L. Tavl. 3, fig. 68. Framv. ockragula, vid framkanten och längs ribborna mer eller mindre, stund. otydligt, gråskuggade; med 2 gråaktiga tvärlinjer och längs utkanten en dylik våglinje; diskfläck åtminstone antydd. Bakv. gulvita. Vbr. 23—28 mm. — Sk.—Uppl. (6, 7).

Larv grön med svarta punktvårtor och blekbrunt, mörkfläckigt huvud; lever på *Cirsium*, *Carduus*, *Atriplex* o. a.

3. *P. sticticalis* L. Tavl. 3, fig. 69. Framv. bruna med spridda gula och gråvita fjäll, som i diskfältet bilda en fyrkantig grågul fläck och i utkanten en gul tvärlinje. Bakv. med otydlig ljus tvärlinje och gulvit utkantlinje. Vbr. 21—23 mm. — Sk.—Uppl. (6—8); allm.

Larv grågrön, vanl. med mörk rygglinje, på sidorna gulaktig, med ljusa, mörkkantade punktvårtor och svart huvud; lever på *Artemisia* men har i utlandet även uppträtt i massor på klöver, vitbetor och tobak.

52. Slkt. *Diasemia* Gn.

Antenner, palper och ribbförgrening som föreg.

1. *D. litterata* Sc. Tavl. 3, fig. 70. Vingar mörkbruna, de främre något rostbruna. Framv. vid bakkanten med en vid diskfältet avkortad tvärlinje nära roten, en annan likaledes avkortad vid mitten samt en fullständig yttre tvärlinje jämte några fläckar i mittfältet vita. Bakv. med en inre bredare bågformig och en yttre smalare och vinkelböjd tvärlinje vita. Vbr. 18—20 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7); i skogsmarker.

Larv rödaktig med svarta punktvårtor samt huvud och nacksköld gulbruna.

53. Slkt. *Cynæda* Hb.

Ant. hos ♂ cilierade. Palper framåtsträckta eller något hängande, tilltryckt fjälliga, tillspetsade, med dold ändled. Bipalper små, pänselformiga. Framv. korta, utåt starkt bredare. III₂ och III₃ vid roten brett skilda; likaså II₄ och II₅ i framv. och II och III₁ i bakv.

1. *C. dentalis* SCHIFF. Tavl. 3, fig. 71. Framv. olivbruna, hos ♂ ljusare, med vitaktig inblandning; inre tvärlinjen bågformig, den yttre utomordentligt starkt vinklad med ljusare fyllning i vinklarna; fransar fläckiga. Bakv. brunaktigt vita (♂) eller gråbruna (♀) med starkt tandad men otydlig tvärstrimma. Vbr. 20—25 mm. — Sk., Gottl. (7); på sandfält; sälls.

Larv vitgul med huvud, nacksköld och punktvårtor svarta; lever såsom minerare i rotbladen av *Anchusa* och *Echium*; övervintrar,

54. Slkt. *Titanio* Hb.

Antenner hos ♂ cilierade. Palper framåtsträckta, mycket starkt och långt håriga. III₂ och III₃ i framv. från diskfältets bakhörn, IV₁ något innanför; i bakv. II och III₁ ur främre, III₂—IV₁ ur bakre diskfälthörnet.

Artöversikt.

- I. Framv. brunsvarta med breda blågrå tvärinjer. 1. *T. schrankiana*.
 II. Framv. blågrå med svagare ljusa tvärinjer. 2. *T. ephippialis*.

1. *T. schrankiana* HOCHENW. Tavl. 3, fig. 72. Framv. brunsvarta, med framkanten samt 2 fläckar i diskfältet, vilka omsluta en svart fläck, samt tvärinjer ljust blågrå. Bakv. brunsvarta. Vbr. 18—20 mm. — Lappl.—Dlr. o. Häls. (6); huvudsakl. i fjällen.
2. *T. ephippialis* ZETT. Framv. ljust blågrå, i rotfältet och inre hälften av mittfältet svartbruna, med ljust blågrå tvärinje och våglinje samt mörk ring- och njurfläck. Bakv. ljusare eller mörkare grå. Vbr. 19—21 mm. — Lappl., Jämtl. (7); i fjällen.

55. Slkt. *Microstega* MEYR.

Även bakv. hos ♂ med en fördjupning vid roten och där bakom en liten kam av fjäll; annars som släktet *Pionea*, med vilket arten oftast förenas.

1. *M. pandalis* HB. Tavl. 3, fig. 73. Vingar ljusgula; framv. med 2 fint tandade grå tvärinjer, grå diskpunkt och likaledes gråaktig våglinje. Hos huvudformen är utkanten utanför våglinjen helt gulgrå, hos f. *dilutialis* STRAND är utkantfältet ej mörkare och våglinjen därför tydligare. Bakv. med 2 grå tvärinjer och diskpunkt. Vbr. 24—27 mm. Arten är mycket lik *Psammotis hyalinalis* men skiljes från denna bl. a. därigenom att yttre tvärinjen gör en svagare båge kring diskvärribban och därpå går snett mot bakkanten, medan samma linje hos *P. hyalinalis* gör en starkare bukt och vid IV₂ skjuter starkare in mot roten. Våglinjen ligger hos *P. hyalinalis* mycket nära utkanten, hos *M. pandalis* däremot nästan mitt emellan yttre tvärinjen och utkanten; även bakv:s utkantlinje ligger hos *M. pandalis* längre in. — Sk.—Västerb. o. Jämtl. (5—7); allm.

Larv gul- eller rödbrun med huvud, punktvårter och rygglinje svarta; lever i en bladhylsa på åtskilliga örter, bl. a. *Origanum*.

56. Slkt. *Mesographe* HB.

I huvudsak överensstämmande med följ. släkte, till vilket arten oftast föres.

1. *M. forficalis* L. *Kålmottet*. Tavl. 3, fig. 74. Framv. ockragula med brunaktig skuggning vid diskfältets slut och 2 brunaktiga starkt sneda tvärinjer, av vilka den yttre når ut i vingspetsen och där sammanstöter med våglinjen; mellan de båda senare linjerna oftast en gråare skugglinje. Bakv. gulvita med mörk tvärinje och utkantlinje. Vbr. 26—28 mm. — Sk.—Mdpd. (7, 8); allm.

Larv grön med mörkare rygg- och sidolinjer, grågrönt huvud och gula ledgränser; lever på åtskilliga korsblomstriga växter och gör stundskada på kålsorter.

57. Slkt. *Pionea* GN. (*Phlyctænia* HB.)

Ant. hos ♂ kortcilierade; palper framåtsträckta, trekantigt fjälliga; ändleden dold. Bipalper något utvidgade i spetsen. I framv. utgå III₂ och III₃ ur bakre diskfälthörnet, IV₁ något dessförrinnan; II₅ fri. I bakv. äro II och III₁ skaftade, III₂ och III₃ närstående; IV₁ utgår ur diskfältbakhörnet.

Larverna leva i gles spånad eller mellan hopsunnna blad.

Översikt av *Microstega*-, *Mesographe*-, *Pionea*- och *Pyrausta*-arterna.

- I. Alla vingar svarta med 2 större, rundade vita fläckar. 18. *Py. funebris*.
- II. Vingar annorlunda.
- A. Alla vingar svarta—svartbruna med ett vitt tvärband.
1. Tvärbandet på framv. starkt dubbelböjt, i börjningen smalare. 14. *Py. nigrata*.
2. Tvärbandet på framv. annorlunda.
- a. Framv. vitpudrade; båda vingparens vita tvärband svagt bågböjda. 16. *Py. albofascialis*.
- b. Framv. ej vitpudrade; framv:s tvärband rakt eller svagt slingrande, bakv:s svagt bågböjt. 15. *Py. cingulata*.
- B. Vingar annorlunda.
1. Bakv. svarta eller svartgrå, utanför mitten med ett gult bågböjt tvärband.

- a. Det gula tvärbandet är framtill tydligt bredare och när ej framkanten. (Jfr även *aurata*.) 13. *Py. falcatalis*.
- b. Det gula tvärbandet ej eller otydligt bredare framtill; går ut i framkanten.
- α. Framv. olivgrå med ljusare inblandning och 2 mörka fläckar. 8. *Py. cespitalis*.
- β. Framv. svartbruna eller purpurfärgade med gula fläckar.
- *. Framv. undertill med guldgul teckning. 12. *Py. aurata*.
- **.
- †. Framv. med blygrå inblandning. 10. *Py. porphyralis*.
- ††. Framv. utan blygrå inblandning. 11. *Py. purpuralis*.
2. Bakv. utan sådant gult tvärband.
- a. Framv. gula med rosenröda tvärband. 9. *Py. sanguinalis*.
- b. Framv. annorlunda.
- α. Framv. i yttre hälften av framkanten med 4—5 mörka, åtminstone på undersidan tydliga punkter eller fläckar.
- *. Framv. med skarp, vit 4-kantig fläck i diskfältet. 9. *Pi. olivalis*.
- **.
- §. Framv. brungrå med mer eller mindre blåaktigt askgrå inblandning.
- ×. Mellankropp undertill och ben vita. 2. *Pi. prunalis*.
- ××. Mellankropp undertill och ben grå. 3. *Pi. inquinatalis*.
- §§. Framv. utan sådan inblandning.
- ×. Framv. rostfärgade. 1. *Pi. ferrugalis*.
- ××. Framv. med vit eller blekgul grundfärg.
- †. Alla vingar vita med brett svart kantband. 17. *Py. hamalis*.
- ††. Vingar annorlunda.
- + . Yttre tvärlinjen bakom njurfläcken med en stark insvängning mot roten. 6. *Pi. lutealis*.
- + + . Yttre tvärlinjen utan sådan insvängning. 8. *Pi. decrepitalis*.
- β. Framv. utan sådana fläckar.
- *. Framv. övervägande gula.
- §. Framv:s spets delad av en mörk snedlinje från bakkantmitten. 1. *Me. forficalis*.
- §§. Framv. utan sådan linje.
- †. Framv. rent gula.
- + . Framv:s fransar grå, mörkare än grundfärgen. Framv. svavelgula. 4. *Py. flavalis*.
- + + . Framv:s fransar lika med eller ljusare än grundfärgen. Framv. blekare gula—vitgula.

- S. Yttre tvärstrimman starkt och tydligt tandad.
1. *Mi. pandalis*.
- SS. Yttre tvärstrimman ej eller blott svagt tandad.
6. *Pi. lutealis*.
- ††. Framv. med mer eller mindre brungrå inblandning.
+. Yttre tvärlinjen starkt tandad. 5. *Py. nubialis*.
+++. Yttre tvärlinjen otandad, starkt svängd.
5. *Pi. verbascalis*.
- ***. Framv. övervägande bruna, grå eller vitaktiga, stund. med gulaktig anstrykning.*
- §. Bakv. med mörk, bågformig tvärlinje.
†. Framv. mörkspräckliga med en tydlig ljus, rak tvärstrimma i själva utkanten. Mindre art.
7. *Py. commixtalis*.
- ††. Framv. utan sådan tvärstrimma.
+. Framv. med skarp, mörk yttre tvärlinje.
S. Framv:s yttre tvärlinje starkt tandad.
O. Framv. med gul fläck i diskfältet.
5. *Py. nubialis*.
OO. Framv. utan tydlig sådan fläck.
2. *Py. fuscalis*.
- SS. Framv:s yttre tvärlinje ej eller svagt tandad.
X. Framv. brungrå utan ljusa fläckar.
1. *Py. terrealis*.
- XX. Framv. mörkt olivbruna med gulvita runda fläckar.
O Framv. med trekantig gulvit fläck snett bakom den ljusa fläcken i diskfältet.
3. *Py. sambucalis*.
OO. Framv. utan sådan fläck.
4. *Pi. stachydalis*.
- +++. Framv. utan eller med otydlig mörk yttre tvärlinje.
6. *Py. ærealis*.
- §§. Bakv. utan mörk båglinje.
†. Bakv. svartaktiga. 6. *Py. ærealis*.
††. Bakv. vitaktiga—brungrå. 7. *Pi. nebulalis*.
1. *P. ferrugalis* HB. Framv. glänsande rostgula med brun eller gråbrun inblandning, med brungrå, brunkantade diskfläckar, med antydning till inre tvärlinje och en fint tandad, svartgrå yttre tvärlinje. Bakv. grå med antydning till tvärlinje och mittpunkter. Vbr. 20—21 mm. — Sk.; en gång träffad.

Larv grön med mörkare, gulvitt infattad rygglinje och vitaktiga sidorygglinjer, brunaktigt, mörkspräckligt huvud och nacksegmentet med 4 svarta sköldar. Den lever på *Stachys*, *Fragaria*, *Eupatorium* m. fl.

2. *P. prunalis* SCHIFF. Tavl. 3, fig. 75. Framv. brungrå med askgrå inblandning, med mörkare brunkantade diskfläckar och brunaktiga tvärlinjer, av vilka den yttre, som är starkt tandad, bakom diskfältet gör en stark bukt inåt vingmitten. Bakv. mörkgrå med spår till tvärlinje, Vbr. 21—25 mm. — Sk.—Ång. (6, 7); allm.

Larv starkt varierande, vanl. grön med vitaktig, mörkkantad rygglinje, ljusare huvud och svartspräcklig nacksköld; lever på *Urtica*, *Stachys* m. fl.

3. *P. inquinatalis* Z. Som föreg. men mindre, med bredare vingar. Vbr. 18—20 mm. — Lappl.—Dlr, Smål. (6, 7); i bergstrakterna.

4. *P. stachydalis* ZCK. Mycket lik *Pyrausta sambucalis*. Framv. gråbruna med mörkbruna tvärlinjer och våglinje; yttre tvärlinjen otandad, på utsidan begränsad av en rad vitgula fläckar; en rund vitgul, fläck innanför yttre tvärlinjen och en likaledes vitgul, av en svart punkt tudelad fläck i diskfältet. Bakv. som framv., med en gulvit fläckrad utanför tvärlinjen och tre större sådana fläckar i mitten. Vbr. 19—20 mm. — Sk.

Larv grön, ovan vitaktig, med mörkgrön rygglinje, ljusa segmentgränser och gulaktigt huvud; lever i spunna rör på *Stachys silvatica*.

5. *P. verbascalis* SCHIFF. Tavl. 3, fig. 76. Framv. ljust guldgula, i synnerhet vid framkanten brunpudrade; tvärlinjer och våglinje bruna; yttre tvärlinjen starkt inåtsvängd bakom diskfältet; diskfläckarna brunkantade; utkanten, en stor fläck innanför yttre tvärlinjen och en fläck i diskfältet rent gula. Bakv. av framvingarnas grundfärg med tvärlinjer och kantstrimma brunaktiga. Vbr. 21—23 mm. — Sk.—Ög. o. Vg. (7); sälls.

Larv grön med breda, vitaktiga sidoryggstrimor och brunaktigt huvud; lever bl. a. på *Verbascum*.

6. *P. lutealis* HB. Tavl. 3, fig. 77. Framv. blekt ockragula med ring- och njurfläck, tvärlinjer och vingpets ljus rostbruna; yttre tvärlinjen starkt insvängd bakom diskfältet. Bakv. gulvita med vingpetsen, diskfläcken och en tvärlinje mer eller mindre tydligt brunaktiga. Vbr. 22—24 mm. — Sk.—Lappl. (7, 8).

Larv gulgrön med gulaktigt huvud och mörkare rygglinje; lever på *Tussilago*, *Ranunculus*, *Plantago* m. fl.

7. *P. nebulalis* HB. Tav. 3, fig. 78. Lik föreg. men framv. (i synnerhet hos ♀) mycket mörkare, tätt gulgråpudrade, varigenom teckningen blir otydlig. Bakv. hos ♂ vitaktiga med brungrått utkantband och tvärlinje, hos ♀ enfärgat brungrå. Vbr. 19—21 mm, — Lappl.—Ång. (7, 8).

Larven är träffad på *Campanula*.

8. *P. decrepitalis* H.S. Framv. vitgrå, mer eller mindre brunpudrade, med 2 stora brungrå fläckar i diskfältet och 2 tandade tvärlinjer, i utkanten en brungrå skuggning. Bakv. vita med tvärlinje och utkantstrimma brungrå. Vbr. 22—25 mm. — Lappl.—Uppl. (6, 7); huvudsakl. i fjälltrakter.

Larv grönaktig med gulaktigt huvud och vitkantade mörka längsstrimor.

9. *P. olivalis* SCHIFF. Tav. 3, fig. 79. Framv. brungrå med 2 vita fläckar i diskfältet, av vilka åtm. den yttre är fyrkantig, samt en tredje utanför denna vid yttre tvärlinjen och 2 tandade mörka tvärlinjer, den yttre bakom diskfältet starkt insvängd. Bakv. vita med svartgrå mittfläck, otydlig tvärlinje och mörk utkant. Vbr. 22—25 mm. — Sk.—Mdpd. (6, 7).

Larv grön med svarta punktvårtor; lever på *Lychnis*, *Actæa*, *Stachys*, *Humulus* m. fl.

58. Slkt. *Pyrausta* SCHR.

Ant. och palper som föreg. I båda vingarna utgå III₂, III₃ och IV₁ ur diskfältets bakhörn.

Artöversikt.

Se föreg. släkte.

1. *P. terrealis* TR. Tav. 3, fig. 80. Framv. med skarp spets, brungrå, i utkanten mörkare, med otydliga mörka tvärlinjer, den yttre otydligt tandad, i bakre delen starkt insvängd, på utsidan smalt ljuskantad. Bakv. av samma färg som framv. med starkt svängd tvärlinje. Vbr. 26 mm. — Sk.—Uppl. (6, 7).

Larv grön med svartpunkterat huvud, små svarta punktvårtor och mörk ryggstrimma; lever på *Solidago virgaurea*.

2. *P. fuscalis* SCHIFF. Tav. 3, fig. 81. Som föreg. men vingar med mera rundad spets, ljusare, något gulaktigt grå; yttre tvärlinjen skarpare tandad. Vbr. 21—25 mm. — Sk.—n. Västerb. (5, 6).

Larv grå med punktvårtor, huvud och nacksköld svarta; lever på åtskilliga växter, såsom *Rhinanthus*, *Lathyrus*, *Solidago* och *Urtica*.

3. *P. sambucalis* SCHIFF. Tav. 3, fig. 82. Mycket lik *Pionea stachydalis* (se denna!), men den gulvita fläcken i diskfältet är odelad och under densamma finnes en mindre trekantig fläck. Vbr. 23—24 mm. — Sk.—Uppl. (6, 7).

Larv vitgrön med mörkare längsstrimor och gulaktiga ledgränser; lever på *Sambucus*, *Convolvulus*, *Ligustrum* m. fl.

4. *P. flavalis* SCHIFF. Vingar citrongula, de bakre ljusare. Framv. med brunaktiga diskfläckar och tvärinjer och skugglik våglinje. Bakv. med mörk tvärinje och utkantlinje. Vbr. 25—29 mm. — Sk.—Sdml. (7).

Larven uppgives leva på *Galium mollugo*.

5. *P. nubilalis* HB. Tav. 3, fig. 83. Framv. ockragula, hos ♂ starkt överdragna med brunt, så att endast vingroten, en fläck i diskfältet, en strimma utanför yttre tvärinjen samt själva utkanten äro gula, varemot mittfältet och ett tvärband på våglinjens plats äro gråbruna; hos ♀ äro framv. ockragula eller rödgrå. Tvärinjer och våglinje starkt tandade. Bakv. mörkare (♂) eller ljusare (♀) grå med gulvitt tvärband. Vbr. 22 (♂)—30 (♀) mm. — Sk. (6).

Larv rödaktig med svarta punktvårtor och huvud; lever i stammen av humle, hampa m. fl.

6. *P. arealis* HB. Tav. 3, fig. 84. Framv. olivgrå—olivgröna—mörkt olivbruna, hos ♀ mörkast, med en otydlig, svagt svängd, gulvit yttre tvärinje, en dylik strimma längs utkanten och stundom en fläck av samma färg vid diskfältets slut. Bakv. ljusgrå—svartgrå med ett ljusgrått, hos ♀ otydligt, tvärband. Vbr. 18—24 mm. — Sk.—Lappl. (7, 8); på sandfält.

Larv grön- eller gråaktig med mörka punktvårtor; lever på *Gnaphalium*.

7. *P. commixtalis* WLK. Framv. askgrå—gulgrå, mittfältet föga mörkare, med en mörk yttre, otydlig, tandad tvärinje.

Bakv. askgrå—brungrå med mörkare mittlinje och utkant. Vbr. 22 mm. — Lappl.—Jämtl., Häls. (6); på myrar.

8. *P. cespitalis* SCHIFF. Tav. 4, fig. 85. Framv. olivgrå med roströd eller brun inblandning; diskfältets mörka ring- och njurfleck med ljusare kärna; utanför diskfältet ett mörkare, snett tvärband till vingspetsen. Bakv. brungrå med ett bågformigt, gulvitt, bredare tvärband och ett smalare utkantband. Teckningar stund. mycket otydliga. Vbr. 16—19 mm. — Sk.—Jmtl. (5, 7); allm. på torra ställen.

Larv grön med mörka längsstrimmor och små svarta punktvårtor; på rotbladen av *Gnaphalium* och *Plantago*.

9. *P. sanguinalis* L. Tav. 4, fig. 86. Framv. gula; framkanten, ett brett mot framkanten bredare och kluvet tvärband och ett brett utkantband purpurröda. Bakv. ljusgrå med otydlig, ljus, bågböjd tvärstrimma. Vbr. 13—17 mm. Sk.

Larv grön, stund. något rödaktig, med gulaktigt huvud och små svarta punktvårtor; på *Thymus*.

10. *P. porphyralis* SCHIFF. Tav. 4, fig. 87. Framv. purpurbruna med blygrå inblandning, med en rund och en smalt trekantig guldgul fläck vid framkanten nära spetsen och ofta 1—2 små gula punkter i diskfältet. Bakv. svartaktiga med vitgult tvärband och en ljus, otydligare strimma vid utkanten. Vbr. 14—17 mm. — Sk.—Lappl. (5, 6).

Larv mörkgrå med ryggstrimma och huvud gula; på *Mentha* och *Origanum*.

11. *P. purpuralis* L. Tav. 4, fig. 89. Framv. purpurröda eller purpurbruna med en mindre framkantfläck, en större, rundad fläck därbakom samt en halvmånformig inkantfläck (de 3 fläckarna tillsammans bildande en hos f. *conjunctalis* STRAND sammanhängande, yttre tvärlinje) guldgula samt guldgula fläckar vid vingroten och (2) i diskfältet och smal gul strimma vid utkanten, vilken senare saknas hos f. *demarginalis* STRAND. Bakv. svarta med gul diskfläck, gult tvärband och en smal, gul, purpurfjällig utkantstrimma. 2:dra gen. f. *chermesinalis* GN. är större, med bredare gula teckningar; f. *ostrinalis* HB. är mindre, mörkare, med smalare och mattare, mera vit-

gula teckningar. Vbr. 15—22 mm. — Sk.—s. Västerb. och Jämtl. (6—9); allmän.

Larv grön med fina ljusa längslinjer och ljusbrunt huvud; på *Meniha*, *Nepeta*, *Plantago* m. fl.

12. *P. aurata* Sc. Tavl. 4, fig. 90. Framv. svartbruna, ljst purpurpudrade, som föreg. med 2 guldgula fläckar bakom varandra vid framkanten och en inåt svartkantad linje av samma färg vid bakkanten samt 2 punkter i diskfältet. Bakv. svarta med framtill något bredare guldgult tvärband, som stund. ej helt når framkanten. Vbr. 14—16 mm. — Sk.—Lappl.

Larv något mörkare än föreg.; på *Origanum*, *Meniha* m. fl.

13. *P. falcatalis* Gn. Tavl. 4, fig. 88. Skild från föreg. endast genom det i översikten nämnda samt vanl. något större vingbredd. Bakvingarnas kantband är ända från bakkanten jämnt tilltagande i bredd. — Sk.

Larv ljusgrå med 2 mörka längsstrimmor, små svarta punktvårtor och ljusbrunt huvud.

14. *P. nigrata* Sc. Tavl. 4, fig. 91. Vingar svartbruna med svag purpurskiftning; båda paren med ett brett, bakom mitten plötsligt smalare och där dubbelböjt band, som efter böjningen återfår sin förra bredd; framv. stundom med fin vit diskpunkt. Vbr. 13—18 mm. — Sk., Gottl. (7); på torra ställen.

Larv grön eller brun med svarta punktvårtor; på *Thymus* och *Origanum*.

15. *P. cingulata* L. Tavl. 4, fig. 92. Som föreg. men framvingarnas vita tvärband nästan rakt eller svagt slingrande; tvärbandet på bakv. svagt böjt. Vit diskfläck saknas. Vbr. 14—16 mm. — Sk., Ög., Gottl. (7—9).

Larv gulgrå med svarta punktvårtor och gulbrunt, svartpunkterat huvud; lever på *Salvia*.

16. *P. albofascialis* Tr. Tavl. 4, fig. 93. Framv. svartbruna med purpurskiftning och vitaktig pudring, bakv. svarta; båda paren med bågböjt vitt tvärband. Vbr. 13—14 mm. — Öl., Gottl. (6); på alvarmark (Gottl.).

Larv gulaktig; lever i stor brun fläckmina på *Inula*.

17. *P. hamalis* Thnbg. (= *nychthemeralis* Hb.). Tavl. 4, fig. 94. Båda vingparen vita, vid roten gråpudrade,

med breda svarta utkantband; framv. med 2 svarta diskfläckar, bakv. med 1. Vbr. 18—20 mm. — Värml. och Uppl.—s. Västerb. (6, 7); sälls.

Larv på *Vaccinium myrtillus*.

18. *P. funebris* STRÖM. Tavl. 4, fig. 95. Alla vingar svarta med två stora, runda, vita fläckar; framv. dessutom med en vit punkt i diskfältet. Vbr. 19—20 mm. — Österg. —Lappl. (6—8).

Larv ljus gulgrön med mörkare ryggstrimma och gulaktigt huvud; lever på undersidan av rotbladen på *Solidago virgaurea*.

59. Slkt. *Heliothela* GN.

Ant. hos ♂ nästan nakna. Palper håriga med utskjutande kort ändled. Bipalper något utvidgade genom fjällbeklädnaden. Vingar korta.

1. *H. atralis* HB. Tavl. 4, fig. 96. Vingar svartbruna, framv. metallskimrande, bakv. med vitgul mittfläck utanför diskfältets tvärribba. Vbr. 12—16 mm. — Sk., Hall.

2. Fam. Fjädermott. *Pterophoridae*.

Fjärilar av 12—32 mm. vingbredd. Antenner trådformiga, kortcilierade. Palper av växlande form och storlek. Bipalper förkrympta. Sugrör väl utvecklat, spiralrullat. Punktögon förkrympta eller otydliga, sällan tydliga. Ben mycket långa och smala med starkt förlängda höfter; skenben stundom genom fjällbeklädnaden förtjockade på mitten eller i spetsen; de långa bakskenbenen med mitt- och ändsporrar; 1. tarslederna starkt förlängda.

Framvingar smala, långsträckta, djupt, stundom till över halva längden, kluvna i två flikar. Bakvingarna genom tvenne djupa klyvningar delade i tre smala, fjäderlika flikar.

I framv. mynna I—II₄ i framkanten, den senare oftast i själva framhörnet, II₅ i framflikens bakhörn, om sådant finnes, III₁ och III₂, som äro mycket korta och svagt utbildade,

mylna i sjålva utskärningen, III₃ i bakflikens framhörn, IV₁ i dess utkant och IV₂ vanl. i bakhörnet, om sådant finnes. Av analribborna finnas V och α , som vid roten är försedd med en slynga, bildad av den reducerade β . I bakv. mylna de mycket svaga III₁ och III₂ i främre inskärningen, medan den bakre, djupare inskärningen är riktad mot V eller mellan denna och IV₂; α finnes. Såväl i fram- som i synnerhet i bakvingarna kan reduktion eller sammansmältning av ribbor förekomma. Bakvingarna äro försedda med hållhake.

Äggen äro avlångt rundade, ofta något tillplattade, glänsande, vit-, gul- eller grönaktiga.

Larverna äro av mycket växlande form, än långsträckta, än korta och tjocka, stundom med välvd rygg, stundom starkt tillplattade. Huden är vanl. klädd med korta borst, stundom med vita, i spetsen kulformiga hår. Vårtorna växla i storlek och äro klädda med 1—flera borst, som stundom äro stjärnlikt ordnade. Bukfötterna äro 5 par, försedda med en halvkrans hakar, hos en del reducerade och utan hakar. Larverna leva antingen fritt eller i lös vävnad på blad, blommor eller omogna kapslar eller också inuti stjälkar eller korgblomstriga växters blomfästen, alla (utom *Platyptilia rhododactyla*) på örter.

Pupporna äro smärta med långt tillspetsad bakända; av bakkroppslederna äro blott de tre främsta orörliga. Mellankroppen är försedd med 2 längsgående ryggkölur, som ofta fortsätta på bakkroppen och där bära tornar, taggar eller borst; bakkroppen dessutom med sidokölur. Pupporna äro fästa medelst sista bakkroppsleden antingen horisontellt med ryggsidan nedåt eller hängande med huvudet nedåt; några förpupas i en silkesvävnad.

Fjärilarna sitta på lägre växter eller på marken; i vila hållas framvingarna horisontellt utsträckta, ofta något vecklade kring de hopveckade och dolda bakvingarna; antennerna döljas under vingarna, och bakbenen hållas upplyftade. De flyga i skymningen.

Flertalet arter uppträda i en, några i två generationer. De övervintra vanl. såsom larver, stundom såsom ägg eller fullbildade.

Litteratur.

- H. D. J. WALLENGREN. Skandinavien's fjädermott. — K. V. A. Handl. 1859.
- O. HOFMANN. Die deutschen Pterophorinen. — Ber. naturw. Ver. Regensburg. 1894—95.
- E. MEYRICK. Fam. Pterophoridae. — Genera insectorum. Bruxelles. 1910.

Även rörande pterophoridernas norrländska utbredning har förf. haft förmånen av meddelanden från doktor L. TRAFVENFELT.

Översikt av larvernas näringsväxter.

1. Örter (inkl. dvärgbuskar).

Achillea: *Platyptilia pallidactyla*, **Antennaria:** *Platyptilia tesseradactyla*, **Aquilegia:** *Amblyptilia punctidactyla*, **Calluna:** *Amblyptilia acanthodactyla*, **Clinopodium:** *Amblyptilia acanthodactyla*, **Convolvulus:** *Alucita pentadactyla*, **Pterophorus monodactylus**, **Erica:** *Amblyptilia acanthodactyla*, **Erodium:** *Amblyptilia punctidactyla*, **Eupatorium:** *Adaina microdactyla*, **Galium:** *Stenoptilia bipunctidactyla*, **Geranium:** *Amblyptilia acanthodactyla*, **A. punctidactyla**, **Geum:** *Oxyptilus didactylus*, **Helichrysum:** *Platyptilia tesseradactyla*, **Hieracium:** *Oxyptilus ericetorum*, *O. hieracii*, *O. parvidactylus*, *O. pilosellæ*, **Pterophorus scarodactylus**, **Inula:** **Pterophorus lithodactylus**, **Knautia:** *Stenoptilia bipunctidactyla*, **Lactuca och Lampsana:** *Pselnophorus brachydactylus*, **Leonurus:** ?*Oxyptilus didactylus*, **Linaria:** *Stenoptilia bipunctidactyla*, **Nepeta:** *Amblyptilia acanthodactyla*, **Ononis:** *Amblyptilia acanthodactyla*, **Pelargonium:** *Amblyptilia acanthodactyla*, **Petasites:** *Platyptilia gonodactyla*, **Picris:** *Oxyptilus hieracii*, **Pulmonaria:** *Alucita tetradactyla*, **Salvia:** *Amblyptilia acanthodactyla*, **Saxifraga:** *Stenoptilia peldnodactyla*, **Scabiosa:** *Stenoptilia bipunctidactyla*, **Scutellaria:** *Stenoptilia bipunctidactyla*, **Senecio:** *Platyptilia calodactyla*, *P. nemoralis*, **Pterophorus osteodactylus**, **Solidago:** *Platyptilia calodactyla*, **Pterophorus osteodactylus**, *P. tephrodactylus*, **Stachys:** *Amblyptilia acanthodactyla*, **Succisa:** *Stenoptilia bipunctidactyla*, **Tanacetum:** *Platyptilia ochrodactyla*, *P. pallidactyla*, **Thymus:** *Alucita tetradactyla*, **Tussilago:** *Platyptilia gonodactyla*, **Vaccinium:** *Amblyptilia acanthodactyla*, **Veronica:** *Oxyptilus didactylus*, *Stenoptilia pterodactyla*.

2. Buskar.

Rosa: *Platyptilia rhododactyla*.

Översikt av släktena.

I. Framv. kluvna till mitten eller djupare; fig. 2 f.

8. *Alucita*.

II. Framv. grundare kluvna.

A. Framv:s framflik täml. bred, i utkanten snett avskuren, med tydligt bakhörn (vid II₅); fig. 2 a och b.

1. 3. bakvingeflikens bakkantfransar med en (någon gång otydlig) fläck av svarta fjäll. Främre framvingeflikens utkant mindre starkt sned; fig. 2 a.

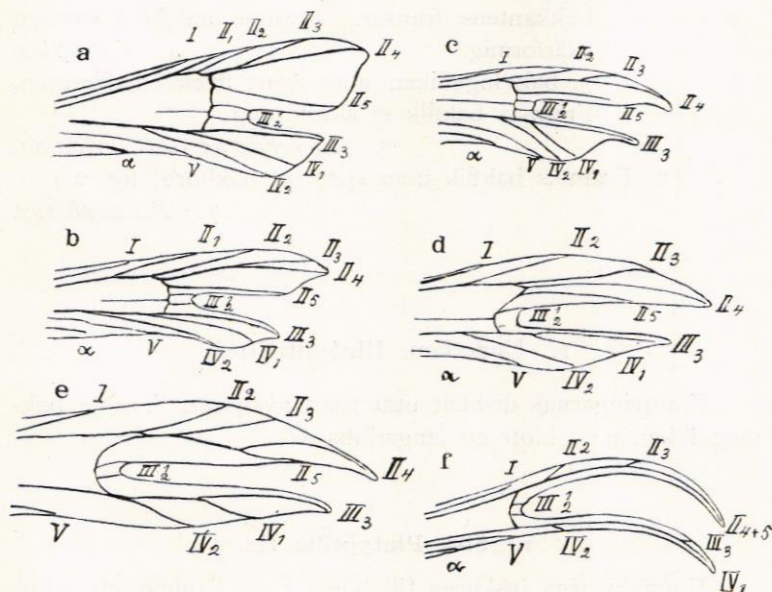

Fig. 2. Framvingeflikar av a *Platyptilia*, b *Stenoptilia*, c *Oxyptilus*, d *Pterophorus*, e *Pselnophorus*, f *Alucita* (efter SPULER).

a. 3. bakvingeflikens svarta fläck i yttre hälften av bakkanten, nära spetsen.

1. *Platyptilia*: *Eucnemidophorus*.

b. 3. bakvingeflikens svarta fläck i bakkantens mitt.

alpha. Palper långa och smala med lång ändled.

1. *Platyptilia*.

beta. Palper tjocka, från sidorna hoptryckta med mycket kort ändled. 2. *Amblyptilia*.

2. 3. bakvingefliken utan svart fläck i bakkantens fransar. Främre framvingeflikens utkant starkt sned; fig. 2 b.

3. *Stenoptilia*.

B. Framv:s framflik smalt tillspetsad utan hörn vid II_5 ; dess utkant och bakkant således i samma linje; fig. 2 c—e.

1. Framv:s bakflik med antydan till bakhörn, bredare över mitten än vid roten; fig. 2 c, d.

a. 3. bakvingefliken med en fläck av svarta fjäll i bakkantens fransar. Framv:s bakflik i spetsen skärformig. 4. *Oxyptilus*.

b. 3. bakvingefliken utan svart fläck i bakkanten. Framv:s bakflik ej skärformig.

5. *Pterophorus* o. 6. *Adaina*.

2. Framv:s bakflik utan spår till bakhörn; fig. 2 e.

7. *Pselnophorus*.

I. Underfam. **Platyptiliinæ**.

Framvingarnas diskfält utåt tvärt avskuret. Tredje bakvingefliken med blott en längsribba (α).

I. Slkt. **Platyptilia** HB.

Framvingarna inskurna till högst $\frac{1}{3}$. Pannan (utom hos I. arten) med koniskt utskott och tofslikt utstående fjäll. Framvingarnas båda flikar med tydligt bakhörn. I framv. utgå II_1 och II_2 tydligt innanför diskfältets framhörn, II_3 och II_4 på gemensamt skaft från själva hörnet, II_5 från tvärribban; fig. 2 a.

Artöversikt.

I. 3:dje bakvingefliken mycket kort, knappt näende vingens främre inskärning. — Undersl. *Eucnemidophorus* WALLGR. I, *P. rhododactyla*.

II. 3:dje bakvingefliken av normal längd.

A, Palper och panntofs ung. dubbelt så långa som huvudet; panntofsen näende till palpernas spets.

1. Bakskenb. gulvita, över vardera sporrparet mer ell. mindre tydligt rostbruna. Framv. ockragula, vanl. med tydlig brun teckning. 2. *P. ochrodactyla*.

2. Bakskenb. från mitten till spetsen likformigt rödbruna. Framv. rostgula utan tydlig teckning. 3. *P. pallidactyla*.
- B. Palper och panntofs på sin höjd av huvudets längd. Panntofsen när ej palpernas spets.
1. Större arter (fvl. 10—15 mm.). Framv. med blott en ljus tvär-
linje (över båda flikarna nära utkanten).
- a. Framv. gråbruna med obetydlig gul inblandning och stark vit-
pudring i mittfältet. 1. bakvingefliken undertill utan ljus tvär-
strimma, på sin höjd med en otydlig ljus fläck. 4. *P. gonodactyla*.
- b. Framv. ockragula.
- α. Mindre (fvl. 10—11 mm.). 1. bakvingefliken undertill i
regel med en vit tvärinje nära spetsen. 3. bakvingefli-
kens svarta bakkantfläck punktformig. 5. *P. calodactyla*.
- β. Större (fvl. 14—15 mm.). 1. bakvingefliken säll. med an-
tydan till en gulaktig tvärinje. 3. bakvingeflikens svarta
fläck täml. lång, streckformig. 6. *P. nemoralis*.
2. Mindre (fvl. 9 mm.). Framv. med 2 vita tvärstrimor, en invid
inskränningen, en (som hos föreg.) nära utkanten. 7. *P. tesseradactyla*.
1. *P. rhododactyla* F. Tavl. 4, fig. 97. Framv. rödaktigt
rostbruna med ljusare flikar och två ljusa tvärstrimor,
av vilka den inre är mera obestämd och den yttre går
invid inskränningen. 3. bakvingefliken vit, vid spetsen rost-
brun. Fvl. 9—10 mm. — Sk.—Uppl. (6, 7).
- Larv grön, framtilt med 2 vitaktiga rygglinjer och däremellan en
brunnröd mittstrimma; lever i rosenknoppar.
2. *P. ochrodactyla* SCHIFF. Framv. ockragula med mörkare,
brunaktiga skuggfläckar, av vilka en trekantig framkant-
fläck mitt för klyvningen vanl. är tydlig. Fransar å båda
flikarna vitgula med svart rotlinje. Fvl. 12 mm. — Sk.—
Uppl. (7, 8).
- Larv grön med fina svarta vårtor, mörkgröna rygglinjer och gul-
vita sidolinjer; lever på *Tanacetum vulgare*.
3. *P. pallidactyla* HB. (*Bertrami* RÖSSL.) Tavl. 4, fig. 98.
Framv:s grundfärg blekgul, starkt överdragen med rost-
röda fjäll, så att grundfärgen blott på få ställen är synlig,
t. ex. vid bakkanten, i närheten av diskpunkterna och utan-
för den bruna framkantpunkten. Teckningen otydligare
än hos föreg. art, som den mycket liknar. Fvl. 12 mm.
— Sk.—s. Västerb. (7, 8).

Larv olivgrön med 3 vita längslinjer på var sida och små svarta ryggvårtor; lever på *Achillea ptarmica* och *millefolium* (även *Artemisia*), såsom ung mellan sammanspunna blad, senare i stammen.

4. *P. gonodactyla* SCHIFF. Tavl. 4, fig. 99. Framv. med mörkbrun trekantig framkantfläck mitt för inskärningen. Den mörka linjen längs roten av 1. framvingeflikens utkantfransar avbruten av en vit fläck. Fvl. 12—14 mm. — Sk.—Lappl. (6).

Larv grönvit med små svarta vårtor, bred röd ryggstrimma och 2 röda strimmor ovan andhålen samt huvudet, den delade nackskölden, analskölden och bukfötterna svarta; lever i blomstängeln av *Tussilago* och *Petasites*.

5. *P. calodactyla* SCHIFF. (*Zetterstedti* ZELL.) Framv. ljusare än föreg. med likartad teckning; den mörka fransrotlinjen som hos denna vanl. med ljust avbrott. — Bl.—Lappl.; allmännast i norr.

Larv i *Solidago virgaurea*.

6. *P. nemoralis* ZELL. Lik föreg. Den mörka framkantfläcken på framv. baktill mera tvärt avskuren; den mörka fransrotlinjen i 1. framvingeflikens utkant utan ljust avbrott. — Lappl.; Norrköping (7).
7. *P. tesseradactyla* L. Framv. med vitaktig grundfärg, starkt brunråpudrade med mörk triangelformig fläck i framkanten och vanl. ett svart tvärstreck innanför klyvningen. — Sk.—Jämtl. och s. Västerb. (5, 6).

Larv mörkt rödbrun med vitaktiga ryggfläckar och svarta vårtor; huvud och nacksköld svarta; lever på hösten i stjälken av *Antennaria dioica* och *Helichrysum arenarium*, efter övervintringen på de unga skotten.

2. Slkt. *Amblyptilia* HB.

Framvingarna inskurna till ung. $\frac{1}{4}$. Pannan med trubbigt utskott och tilltryckt fjällbeklädnad. Båda framvingeflikarna med tydligt bakhörn. 3. bakkantfliken med tandlikt utstående svart fjällfläck. Ribbförgrening som föreg. släkte.

Artöversikt.

- I. Framv. rödaktigt brungrå. Inkanten av 3. bakvingeflikens fjälltand i flikens mitt. 1. *A. acanthodactyla*.
- II. Framv. svartaktiga, rikligt vit- och gulpudrade. 3. bakvingeflikens fjälltand tydligt utanför mitten. 2. *A. punctidactyla*.
- I. *A. acanthodactyla* HB. Tavl. 4, fig. 100. Framv. smala, rostbruna, rödbruna eller brungrå med mörkare teckning och sparsam vitpudring. I framkanten vanl. en mörkbrun triangelformad fläck och ett svart tvärstreck vid klyvningen; över båda flikarna en ljus tvärinje. Fvl. 10—11 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7).

Larv rödaktigt gulgrön med vita längslinjer och stora, flerborstiga, vita vårtor; på blommor och blad av talrika örter från olika familjer.

2. *A. punctidactyla* Hw. (*cosmodactyla* HB.) Lik föreg. Framv. bredare, marmorerade; teckning svartaktig, de vita fläckarna större; undersidan svart med djupsvart (hos föreg. brun) vitfläckig framkant. De 2 främsta bakvingeflikarna undert. svarta (hos föreg. bruna). — Sk.—Lappl. (5—7).

Larv ljusgrön med vita längsstrimmor och enborstiga vårtor av grundens färg; lever i kapslarna av *Aquilegia* samt i blommor och frukter av *Geranium* och *Erodium* m. fl.

3. Slkt. *Stenoptilia* HB.

Pannutskott koniskt, avtrubbat, tilltryckt fjälligt. Palper hoptryckta med mycket kort ändled; mittleden ovan med utstående fjäll, nästan 3-kantig. Framv. kluvna till $\frac{1}{3}$; båda flikarna med mer eller mindre tydligt bakhörn. Ribbförgrening som föreg.; fig. 2 b.

Artöversikt.

- I. 1. framvingefliken med ett tjockt, mörkt, av vita fjäll omgivet längs-streck. 1. *S. pelidnodactyla*.
- II. 1. framvingefliken utan sådant längsstreck, på sin höjd med en mycket fin svart linje eller med enstaka i rad ställda svarta fjäll.
- A. Framkantfransar å framv. mörkbruna. 2. *S. bipunctidactyla*.
- B. Framkantfransar bilda från vingmitten till spetsen en fin vit linje. 3. *S. pterodactyla*.
- I. *S. pelidnodactyla* STEIN. Framv. brungrå, i framkanten mörkare, i bakkanten ofta gulgrå, i vingmitten och flikarna

vitpudrade; vid klyvningen en eller ett par svarta punkter. Fvl. 10—12 mm. — Sk.—Lappl. (5, 6).

Larv grön med bred röd ryggstrimma, brunt, svartfläckigt huvud och blekgrön, svartfläckig nacksköld; lever fritt på *Saxifraga granulata*.

2. *S. bipunctidactyla* Hw. Framv. gråbruna, vid bakkanten smalt gulbrunaktiga, med i längsrader stående sparsamma och enstaka vita och svarta fjäll; vid klyvningen 2 svarta punkter och där innanför ofta ett litet svart längsstreck; framfliken med en (ofta otydlig) vit tvärlinje. Fvl. 7—10 mm. — Sk.—Dlr. (6—8).

Larv gulgrön—livligt grön med talrika, korta, svarta borst, vita knoppformigt förtjockade hår och vitgula vårtor, bred, brunröd ryggstrimma mellan vitaktiga längsstrimmor och gult, svarttecknat huvud; lever i stängeln och blomfästet av *Scabiosa columbaria* eller mellan sammanspunna blad på *Knauthia* och *Succisa* m. fl.

3. *S. pterodactyla* L. Tav. 4, fig. 101. Framv. kanelbruna, vid framkanten mörkare, vid bakkanten gulaktiga, med 3 längsrader av svarta och vita fjäll och 2 mörka punkter vid klyvningen. Var. *paludicola* WALLGR. är mörkare, och de i bakre framvingeflikens utkantfransar befintliga mörka fläckarna äro förenade till en mörk linje. Fvl. 10—12,5 mm. — Sk.—Lappl. (6—8), allm. på soliga backar och ångar; var. är träffad på sumpmark.

Larv blekt gulgrön med mörkare längslinjer och vitaktig sidokant, svartfläckigt huvud och stora, svartkantade, med flera vita hår försedda vårtor; lever fritt på blad, blomknoppar och omogna frön av *Veronica chamædrys*.

4. Slkt. *Oxyptilus* Z.

Panna utan utskott. Palper längre än huvudet, från sidorna hoptryckta, framåtsträckta eller något uppåtböjda; ändleden smärt och spetsig; mittleden (utom hos *O. didactylus*) i spetsen med en spetsig fjälltofs. Framv. kluvna till över $\frac{1}{3}$; brunaktiga med ljusare gula och mörkare—svarta fjäll. 3. bakvingefliken med svart fjällfläck i fram- och bakkantfransarna. I framv. utgå II_2 och II_3 från II_4 , eller också har II_2 sammansmält med II_1 ; fig. 2 c.

Artöversikt.

- I. Palper tjocka, täml. rakt framsträckta; mittleden med jämförelsevis stor, spetsig fjälltofs; ändleden lika stor som mittleden.
- A. 3. bakvingeflikens svarta fjäll i framkanten kortare än i bakkanten.
1. Framv. med vita teckningar.
    - a. 3. bakvingeflikens spets på båda sidor vitfjällig, på sin höjd med några enstaka svarta fjäll; de svarta fjällen gå i flikens framkant längre mot roten än i dess bakkant. 1. *O. pilosellæ*.
    - b. 3. bakvingeflikens svarta fjäll nå i framkanten till spetsen, i bakkanten nå de ej helt ut till spetsen; i framkanten nå de ej längre mot roten än i bakkanten. 3. *O. hieracii*.
  2. Framv. med gul, mera otydlig teckning. 2. *O. Bohemanni*.
- B. 3. bakvingeflikens svarta fjäll i fram- och bakkanten lika långa och i båda kanterna nående till spetsen, där blott några få vita fjäll finnas.
1. 2. framvingeflikens utkantfransar med en vitaktig linje vid roten. 4. *O. ericetorum*.
  2. 2. framvingeflikens fransar vid bakhörnet med en smal vit fläck. 5. *O. parvidactylus*.
- II. Palper tunna; mittleden något uppåtböjd, tilltryckt fjällig utan tofs; ändled något lutande, kortare än mittleden. 6. *O. didactylus*.
1. *O. pilosellæ* ZELL. Framv. rödaktigt kanelbruna med 2 vitaktiga tvärinjer över flikarna; bakflikens utkantfransar vid roten med en vitaktig, otydlig linje. 3. bakvingeflikens svarta bakkantfjäll kortare än hos *O. hieracii*. Fvl. 8—10 mm. — Sk.—Lappl. (6, 7); allm. på torra, soliga ställen.
- Larv gulvit med korta, vita, knopplikt ansvälda hår och små vårtor med enstaka, långa, vita borst, gulaktigt, brunfläckigt huvud och gulaktig nacksköld; lever i en lös vävnad av bladundersidans filthår på *Hieracium pilosella*.
2. *O. Bohemanni* WALLGR. Skiljer sig från föreg. endast genom gulaktig (ej vit), otydlig teckning och genom att 1. bakvingefliken undertill saknar vit spetsfläck. Möjl. (enl. SNELLEN) en varietet av föreg. — Sk.
3. *O. hieracii* ZELL. Tav. 4, fig. 102. Framv. mörkt rödbruna med 2 snövita tvärinjer över flikarna; bakflikens utkantfransar vid roten med en tydlig, vitaktig linje. 3. bakvingeflikens svarta bakkantfjäll bilda en tydligare tand än hos *O. pilosellæ*. Fvl. som denna eller något större. — Sk.—Uppl. (7).

Larv gul- eller grönaktig med blekbruna—brunnröda vårtor, begränsade av röda eller bruna längsfläckar; den genomskimrande tarmen begränsas av blekgula längsstrimmor; lever i skotten av *Hieracium umbellatum*.

4. *O. ericetorum* Z. Framv. med färg och teckn. som föreg. 3. bakvingeflikens svarta fjäll bilda en tjock, svart, rundad fläck, som är egendomlig för arten. Fvl. 8 mm. — Sk. — Ög.

Larv smutsigt blekgrön med mörkt genomlysande ryggkärl och stora rödbruna, 2-spetsiga rygg- och stora vita sidovårtor, samtliga med stjärnformigt ordnade borst; huvud gröngult, brunfläckigt; lever på *Hieracium pilosella*.

5. *O. parvidactylus* HW. Framv. mörkbruna med 2 snövita tvärlinjer över flikarna; bakflikens utkantfransar ha icke som de föregående någon vit rotlinje utan äro vid roten svartbruna, på ett ställe smalt vitt genombrutna, i spetsarna grå. Fvl. 6—7 mm. — Bl., Gottl.

Larv som *O. pilosellæ*; lever som denna på *Hieracium pilosella*.

6. *O. didactylus* L. Framv. mörkt rödbruna med 2 snövita tvärlinjer över flikarna och en skarpt vit linje vid roten av bakflikens utkantfransar. Skild från alla andra arter genom att 3. bakvingefliken i mitten är rent vit med stark svart fjällfläck kring spetsen. Fvl. 10 mm. — Sk.—Ång. (6, 7).

Larv smutsgrön med mörkare genomlysande ryggkärl, begränsat av vita längslinjer, stora vitkantade, delvis bruna vårtor med stjärnformigt ställda borst och blekgult, brunfläckigt huvud; lever på *Geum rivale* (i blommorna) och *Veronica officinalis*.

2. Underfam. Pterophorinæ.

Framvingarnas diskfält med spetsigt utdraget främre hörn. Tredje bakvingefliken med 2 längsribbor (V och α). I framv. har II blott 4 grenar, av vilka den första alltid utgår fri, de andra fria eller förenade. (Hos *Alucita* är II ännu mer reducerad.)

5. Slkt. **Pterophorus** GEOFFR.

Panna platt eller något välvd, glatt och tilltryckt fjällig utan fjälltofs. Antenner med förtjockad, från sidorna hoptryckt rotled. Palper smala, framåtsträckta eller något uppåtböjda med kort ändled. Framvingar kluvna till $\frac{1}{3}$. I framv. utgå samtliga grenar av II fria från varandra; fig. 2 d.

Artöversikt.

- I. Alla skenben i spetsen och mellanskenben i mitten förtjockade genom utstående fjäll. (Undersl. *Oedematophorus* WALLGR.) 1. *P. lithodactylus*.
 II. Bakskenben ej, mellanskenben blott i spetsen förtjockade.

A. Bakskenbenens inre mittsporre betydligt längre än den yttre. (Undersl. *Pterophorus* GEOFFR.) 2. *P. monodactylus*.

B. Bakskenbenens mittsporrar av lika längd. (Undersl. *Leioptilus* WALLGR.)

1. Bakre framvingeflikens utkant utan punkter.

a. 1. framvingefliken i framkanten mitt för klyvningen med ett kort, mörkt streck. 3. *P. scarodactylus*.

b. 1. framvingefliken utan sådant streck. 4. *P. osteodactylus*.

2. Bakre framvingeflikens utkant med svarta punkter.

a. 1. framvingefliken utan mörkt streck i framkanten mitt för klyvningen. 5. *P. tephrodactylus*.

b. 1. framvingefliken med ett svart streck i framkanten mitt för klyvningen. *Adaina microdactyla*.

1. *P. lithodactylus* TR. Framv. gulgrå med spridda mörkbruna fjäll; i mitten, stund. ända till roten, och vid roten av bakfliken samt bakom det mörka tvärstrecket vid klyvningen med strimmor av vita fjäll; fransar vid framflikspetsen vita, i bakkanten mörka med ett vitt avbrott, i bakflikspetsen mörkbruna, därbakom vita. Fvl. 13 mm. — Sk., Bl., Gottl. (7—9).

Larv grön med vit, rödkantad ryggstrimma, röda rygg- och gula sidovårtor och ljusbrunt huvud; lever fritt på *Inula salicina*.

2. *P. monodactylus* L. Tavl. 4, fig. 103. Framv. brunröda, gulröda, rödgrå eller gulgrå med vita fjäll i mitten, framkanten och på flikarna samt svarta fjäll bakom framkanten och i bakkanten; vid klyvningen en svart fläck. Fvl. 11—13 mm. — Sk.—Uppl. (5—6; 8).

Larv grön med gulaktig rygglinje och vita sidorygglinjer och sidolinjer, vitaktiga vårtor, som på ryggen bära bruna, på sidorna stjärn-

formigt ordnade vita borst; lever fritt på *Convolvulus arvensis*. Fjäriln övervintrar.

3. *P. scarodactylus* HB. Framv. vitaktiga, mer eller mindre brunpudrade, med en liten rundad mörk fläck något innanför klyvningen. Fvl. 10 mm. — Sk.—Västerb.; Jämtl. (7).

Larv brungrå med mörkbruna, vitfläckiga ryggplattor; lever i blommar av *Hieracium*, bl. a. *murorum*.

4. *P. osteodactylus* ZELL. Framv. blekt svavelgula, stund. med en blekbrun strimma vid framkanten och vid roten; vid klyvningen några bruna fjäll. Fvl. 10 mm. — Sk.—Lappl. (7, 9).

Larv grön—vitaktigt brun, med små svarta fläckar, blekröda längsstrimmar, små enhåriga vårtor och ljusbrunt huvud; lever i fruktställningen av *Solidago virgaurea*.

5. *P. tephrodactylus* HB. Framv. blekt gulvita med enstaka, i oregelbundna längsrader ordnade svarta fjäll; framfliken med svart punkt i framkantmitten, nära spetsen och bakom spetsen; bakfliken med 3 svartaktiga punkter vid utkanten; i klyvningen vanl. 1—2 punkter; framkantfransar gulaktiga, övriga mera gråaktiga. Bakvingeflikar med en svart punkt i varje spets. Fvl. 9—10,5 mm. — Dlr.—Lappl. (7).

Larv ljusgrön med mörkgrön, ljuskantad ryggstrimma och otydliga gula sidostrimmar, grönt huvud och stora, flerborstiga vårtor; lever fritt på *Solidago virgaurea*.

6. Slkt. *Adaina* TUTT.

Skild från föreg. genom ribbförgreningen, i det att den 2. grenen av II utgår ur 3. grenen.

1. *A. microdactyla* HB. Framv. blekgula med enstaka svarta fjäll, liten svart fläck i klyvningen och svart streck i framkanten mitt för klyvningen; svart fläck dessutom mellan sistnämnda och spetsen, i spetsen och i framflikens bakkant samt 3 punkter i bakflikens utkant. Fvl. 7 mm. — Västerg. (Kinnekulle). (6, 7).

Larv gulvit med små, 1-borstiga vårtor och av enstaka kitinfläckar sammansatta, tvärställda ryggplåtar; lever i stammen av *Eupatorium cannabinum*.

7. Slkt. *Pselnophorus* WALLGR.

Hjässan med nedåtriktade långa fjäll, panna något välvd men utan fjälltofs. Palper smala, något uppåtböjda, med kort ändled. Skenbenen vid sporrästena förtjockade genom fjäll. Framv. djupt klivna, dock ej till mitten; flikarna utan bakhorn. 3. bakvingefliken utan svart fjällfläck i bakkanten. II_5 i framv. utgår (olikt alla föregående) icke ur diskfältets tvärribba utan från II_4 , som förenad med II_3 utgår ur diskfältets framhorn; fig. 2 e.

1. *P. brachydactylus* TR. Tavl. 4, fig. 104. Framv. mörkbruna, stund. med otydlig, gulaktig fläck i diskfältet och gulvita strimmor i bakre delen av vingen, vid klyvningen en gulaktig bågformig fläck, avbruten av en större svart punkt i själva klyvningsvinkeln. Fransarna med vit fläck i framkanten vid mitten, strax utanför klyvningen och i spetsen, i framflikens bakkant, i klyvningsvinkeln, 2 sådana i bakflikens bakkant. Även bakv. med några sådana fläckar. Fvl. 9—10 mm. — Sk., Bl. (6, 7).

Larv blekgrön med mörkare ryggstrimma, blekbrunt huvud och stora vårtor med långa mörka borst och kortare vitaktiga hår; lever på *Lactuca muralis* och *Lampsana*.

8. Slkt. *Alucita* L.

Panna platt eller något välvd med tilltryckta fjäll. Antenner med förtjockad rotled. Palper smala, framåtsträckta eller något uppåtböjda, med kort ändled. Framvingeflikar mycket smala och spetsiga, något bakåtböjda. Bakvingeflikar mycket smala, 3. fliken utan svart fjällfläck. Ribb-systemet mycket reducerat. 1. framvingefliken genomlöpes av II, som ofta är ogrenad, stund. har tvenne korta grenar (II_2 och II_3) till framkanten; fig. 2 f.

Artöversikt.

1. 1. framvingefliken utan mörka punkter i kanten.
 A. Större (fvl. 10—11 mm.). Hjässan och panna bruna; mellan antennerna en fin vit tvärrinje. 1. *A. tetradactyla*.
Entomol. Tidskr. Årg. 36. Häft. 2—4 (1915). 12

B. Mindre (fvl. 6—9 mm.). Hjässa och panna av framv:s vita färg.

2. *A. malacodactyla*.

II. 1. framvingefliken i kanten med mörka punkter. Snövit, sidenglänsande art.

3. *A. pentadactyla*.

1. *A. tetradactyla* L. Tavl. 4, fig. 105. Framv. gulvita med otydliga gulbruna strimmor, i framkanten mörkbruna; flikarnas fransar vanl. utom i framflikens spets mörkbruna, någon gång blott fransspetsarna bruna, då även vingen i övrigt är ljusare (f. *meristodactyla* HOFM.). — Sk.—Dl. (6—8).

Larv ljusgrå, starkt vitgråhårig, med svartaktiga tvärinjer och vårtor; längs fötterna en gul strimma; huvud gulbrunt; lever på *Pulmonaria* och *Thymus*.

2. *A. malacodactyla* ZELL. Framv. gulvita, nästan utan teckning, i framkanten blott svagt brunaktiga; fransar vitaktiga, endast i bakflikens bakkant svagt brunaktiga. — Sk.

3. *A. pentadactyla* L. Tavl. 4, fig. 106. Båda vingparen snövita, sidenglänsande med fina, strödda, svarta fjäll på mittribborna likasom i bakre framvingeflikens bakkant. Fvl. 15—16 mm. — s. Sv. (7, 8).

Larv blekgrön med vita sidorygglinjer, gulaktigt huvud och brunaktiga och vitaktiga stjärnformigt ställda hår på svarta vårtor; lever (övervintrande) på *Convolvulus*.

3. Fam. Mångflikade fjädermott. Orneodidæ.

Fjärilar av 13—17 mm. vingbredd. Antenner trådformiga, kortcilierade. Palper stora, något uppåtböjda; mittleden bred, trekantig, starkt fjällbeklädd; ändleden smal, glatt och spetsig. Bupalper saknas. Sugrör väl utvecklat, spiralrullat. Punktögon finnas. Ben ej förlängda.

Båda vingparen äro nästan till roten kluvna i tre flikar, av vilka i sin tur den första är något mindre djupt kliven i två, den andra i tre flikar; vardera vingen synes således djupt kliven i 6 linjesmala, fjäderlika flikar.

I framv. mynna I och II₁ i framkanten; 1. fliken genomdrages av II₅, från vilken II₂—II₄ utgå som korta grenar till

flikens framkant; i 2. fliken löper III_1 , i 3. III_2 , i 4. III_3 , i 5. IV_1 och i 6. IV_2 , medan V saknas och α utlöper i vingens bakkant. Bakvingarnas 1.—5. flikar genomdragas av samma ribbor som i framv., medan 6. fliken genomlöpes av α . Bakvingen har hos σ 1 hållhake, hos ♀ 2.

Larverna äro vitaktiga utan teckning, något välvda med djupa ledgränser och tydlig sidokant. Huden är försedd med fina, spetsiga korn och bär små borstvärtor. Bukfötterna med hakkrans. Våra arter leva i skotten eller blommorna av *Lonicera*-arter.

Pupporna äro korta och tjocka; vila inspunna på marken.

Fjärilarna flyga i skymningen; deras vingställning i vila synes av fig. 3. De övervintra.

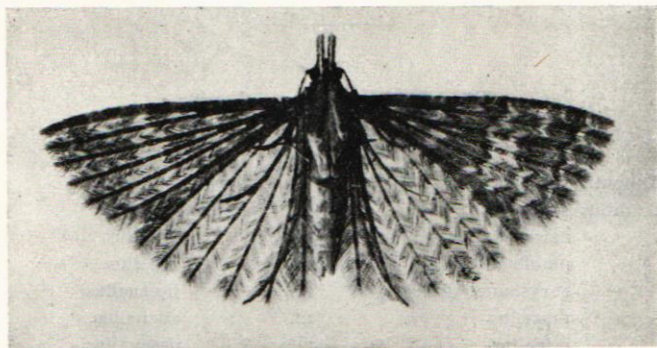

Fig. 3. *Orneodes hexadactyla* från buksidan; fotografi av levande exemplar. — Foto A. TULLGREN.

Litteratur.

H. D. J. WALLENGREN. Skandinavians fjädermott. — K. V. A. Handl. 1859.

O. HOFMANN. Die Orneodiden des paläarktischen Gebietes. — Iris XI.

E. MEYRICK. Fam. Orneodidæ. — Genera insectorum. Bruxelles 1910.

1. Slkt. *Orneodes* LATR.

Artöversikt.

- I. Palpändled kort, föga utskjutande ur mittledens fjäll. 1. *O. dodecadactyla*.
- II. Palpändled lång, nästan lika lång som mittleden. 2. *O. hexadactyla*.

1. *O. dodecadactyla* HB. Vingar blekt gulgrå; framv. med 2 breda, brungrå, vitkantade band, av vilka det yttre, smälare, i framkanten börjar med ett enstaka fjäll. Tvärbanden fortsätta nästan lika breda och tydliga över bakv. Vbr. 13—16 mm. — Sk.

Larv rödaktigt gul, undertill vitaktig med gult, svartkantat huvud; lever i ansvallda unga skott av *Lonicera xylosteum*.

2. *O. hexadactyla* L. Fig. 3. Vingar blekt gulgrå; framv. med 2 brungrå, gulaktigt kantade tvärband, av vilka det yttre i framkanten börjar med en fläck. Bakv. utan tvärband. Vbr. 13—16 mm. — Sk.—Uppl.

Larv gul med genomlysande mörk tarm; huvud och nacksköld mörkare; lever i blommorna av *Lonicera*, i synnerhet *L. periclymenum*.

Förklaring av tavlorna.

Tavl. 1.

1. <i>Aphomia sociella</i> ♂.	2. <i>Galleria mellonella</i> ♂.
3. <i>Crambus salinellus</i> .	4. <i>Crambus tristellus</i> ♀.
5. » <i>margaritellus</i> .	6. » <i>falsellus</i> .
7. » <i>pinellus</i> .	8. » <i>myellus</i> .
9. » <i>chrysonuchellus</i> .	10. » <i>hortuellus</i> .
11. » <i>pratellus</i> .	12. » <i>alienellus</i> .
13. » <i>ericellus</i> .	14. » <i>pascuellus</i> .
15. <i>Platytes cerussellus</i> .	16. <i>Platytes alpinellus</i> .
17. <i>Chilo phragmitellus</i> ♂.	18. <i>Schoenobius forficellus</i> ♀.
19. <i>Homoeosoma sinuellum</i> .	20. <i>Plodia interpunctella</i> .
21. <i>Ephestia kuehniella</i> .	22. <i>Ephestia elutella</i> .
23. <i>Ancylosis cinnamomella</i> .	24. <i>Pempelia ornatella</i> .
25. <i>Hyphantidium terebrellum</i> .	26. <i>Euzophera pinguis</i> .
27. <i>Zophodia convolutella</i> .	28. <i>Nyctegretis acharinella</i> .

Tavl. 2.

29. <i>Hypochoalcia ahenella</i> .	30. <i>Catastia marginea auriciliella</i> .
31. <i>Metriostola vacciniella</i> .	32. <i>Selagia argyrella</i> .
33. <i>Salebria betulae</i> .	34. <i>Salebria palumbella</i> .
35. » <i>semirubella sanguinella</i> .	36. <i>Nephoteryx hostilis</i> .
37. <i>Polopeustis annulatella</i> .	38. <i>Dioryctria abietella</i> .
39. <i>Phycita spissicella</i> .	40. <i>Acrobasis Zelleri</i> .
41. <i>Myelois cribrella</i> .	42. <i>Rhodophaea advenella</i> .

43. <i>Cryptoblabes bistriga</i> .	44. <i>Hypsopygia costalis</i> .
45. <i>Aglossa pinguinalis</i> .	46. <i>Pyralis farinalis</i> .
47. <i>Herculia glaucinalis</i> .	48. <i>Cledeobia angustalis</i> .
49. <i>Nymphula rivulalis</i> .	50. <i>Nymphula stagnata</i> .
51. » <i>nymphaeata</i> .	52. <i>Paraponyx stratiotata</i> ♂.
53. <i>Cataclysta lemnaea</i> .	54. <i>Stenia punctalis</i> .
55. <i>Perinephele lancealis</i> .	56. <i>Psammotis pulveralis</i> .

Tavl. 3.

57. <i>Eurrhypara urticata</i> .	58. <i>Scoparia centuriella</i> .
59. <i>Scoparia murana tuoniana</i> .	60. » <i>laetella</i> .
61. » <i>crataegella</i> .	62. <i>Orenaia alpestralis</i> .
63. <i>Syllepta ruralis</i> .	64. <i>Evergestis frumentalis</i> .
65. <i>Evergestis extimalis</i> .	66. » <i>straminalis</i> .
67. <i>Nomophila noctuella</i> .	68. <i>Phlyctænodes verticalis</i> .
69. <i>Phlyctænodes sticticalis</i> .	70. <i>Diasemia litterata</i> .
71. <i>Cynæda dentalis</i> .	72. <i>Titanio schrankiana</i> .
73. <i>Microstega pandalis</i> .	74. <i>Mesographe forficalis</i> .
75. <i>Pionea prunalis</i> .	76. <i>Pionea verbascalis</i> .
77. » <i>lutealis</i> .	78. » <i>nebulalis</i> ♀.
79. » <i>olivalis</i> .	80. <i>Pyrausta terrealis</i> .
81. <i>Pyrausta fuscalis</i> .	82. » <i>sambucalis</i> ,
83. » <i>nubilalis</i> .	84. » <i>ærealis</i> ♂.

Tavl. 4.

85. <i>Pyrausta cespitalis</i> .	86. <i>Pyrausta sanguinalis</i> .
87. » <i>porphyralis</i> .	88. » <i>falcatalis</i> .
89. » <i>purpuralis</i> .	90. » <i>aurata</i> .
91. » <i>nigrata</i> .	92. » <i>cingulata</i> .
93. » <i>albofascialis</i> .	94. » <i>hamalis</i> .
95. » <i>funebri</i> .	96. <i>Heliothela atralis</i> .
97. <i>Platyptilia rhododactyla</i> .	98. <i>Platyptilia pallidactyla</i> .
99. » <i>gonodactyla</i> .	100. <i>Amblyptilia acanthodactyla</i> .
101. <i>Stenoptilia pterodactyla</i> .	102. <i>Oxyptilus hieracii</i> .
103. <i>Pterophorus monodactylus</i> .	104. <i>Pselnophorus brachydactylus</i> .
105. <i>Alucita tetradactyla</i> .	106. <i>Alucita pentadactyla</i> .

Fig. 1—14 äro svagt förstorade (1:1,1), fig. 15—56 i naturlig storlek, fig. 57—70 en obetydlighet förminskade, fig. 71—84 i naturlig storlek, fig. 85—106 starkare förstorade (1:1,3).

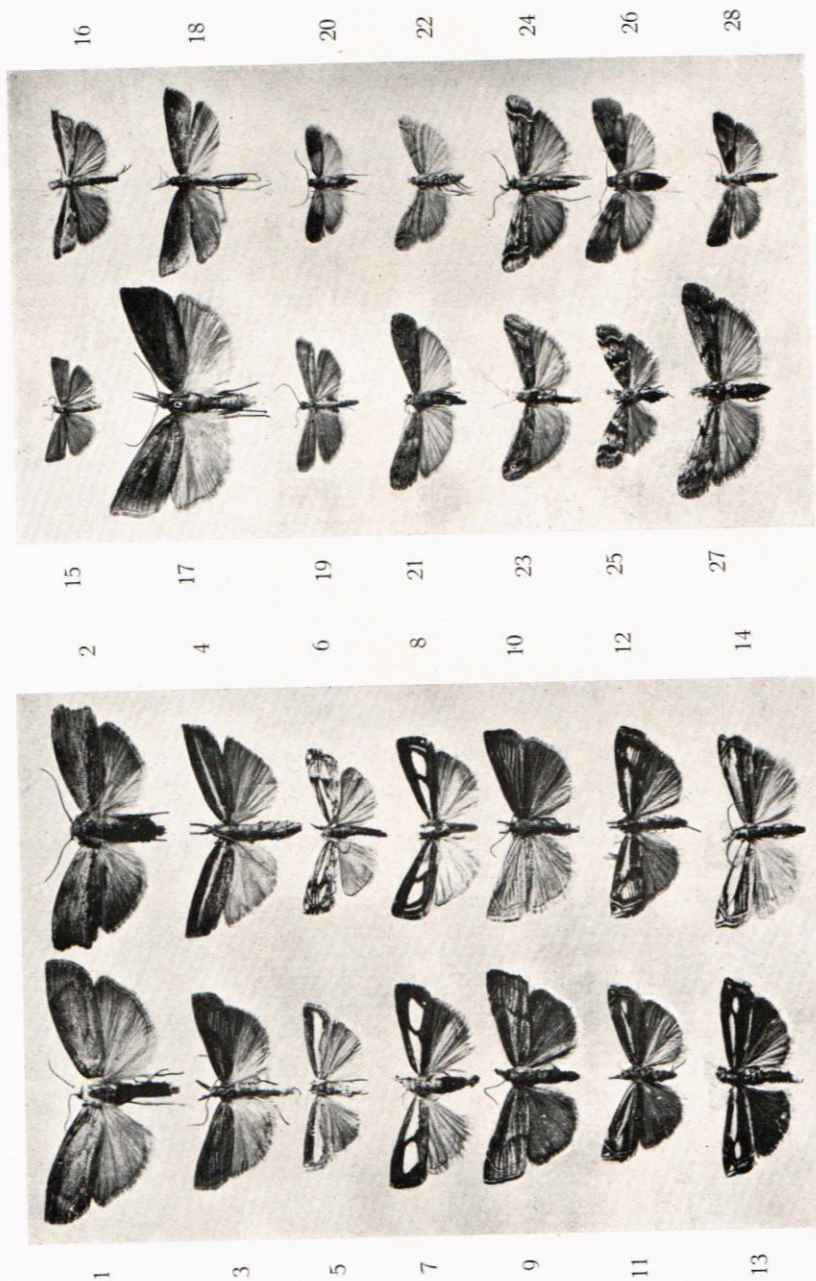

Foto. A. Tullgren.

Cederquists Graf. A.-B., Schlm.

44

46

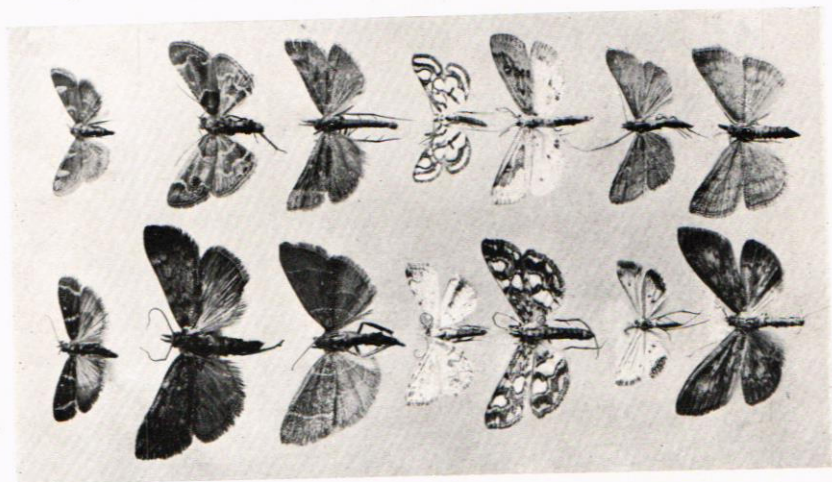
48

50

52

54

56

43

45

47

49

51

53

55

30

32

34

36

38

40

42

29

31

33

35

37

39

41

Foto. A. Tullgren.

Cederquists Graf. A. B., Sthlm.

72

74

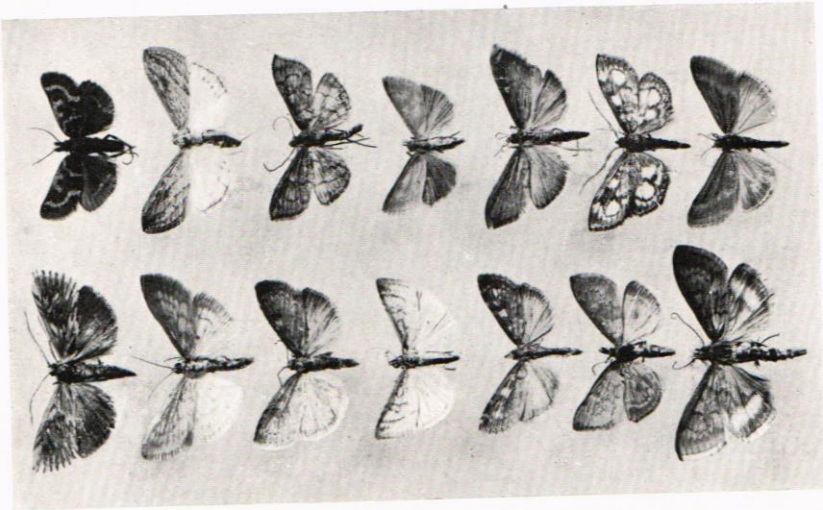
76

78

80

82

84

71

73

75

77

79

81

83

58

60

62

64

66

68

70

57

59

61

63

65

67

69

Foto. A. Tullgren.

Cederquists Graf. A.-B., Sthlm.

98

100

102

104

106

97

99

101

103

105

86

88

90

92

94

96

85

87

89

91

93

95

Foto. A. Tullgren.

Cederquists Graf. A.-B., Sthlm.